

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 20 septembrie 2023
(OR. en)

13215/23

ECOFIN 902
FIN 937
UEM 250

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	19 septembrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 545 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU privind implementarea Mecanismului de redresare și reziliență: calea de urmat

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 545 final.

Anexă: COM(2023) 545 final

Bruxelles, 19.9.2023
COM(2023) 545 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind implementarea Mecanismului de redresare și reziliență: calea de urmat

Cuprins

Acronime	4
1. Rezumat	5
2. Situația actuală în ceea ce privește implementarea MRR	8
2.1. Situația actuală în ceea ce privește implementarea PNRR-urilor	8
2.2. Transparență sporită în evaluarea cererilor de plată	19
2.3. Revocarea jaloanelor și a țintelor din cadrul MRR	21
2.4. Revizuirea planurilor de redresare și reziliență	21
2.5. Situația actuală privind finanțarea MRR	27
2.6. Controale și audit în implementarea MRR	28
2.7. Acțiuni de informare privind implementarea și transparența planurilor de redresare și reziliență	31
3. Contribuția mecanismului la obiectivele MRR	41
3.1. Contribuția mecanismului la tranziția verde (și anume pilonul 1)	42
3.2. Contribuția mecanismului la transformarea digitală (și anume pilonul 2)	46
3.3. Contribuția mecanismului la o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (și anume pilonul 3)	52
3.4. Contribuția mecanismului la coeziunea socială și teritorială (și anume pilonul 4)	56
3.5. Contribuția mecanismului la domeniul sănătății și la reziliența economică, socială și instituțională, având drept scop, printre altele, creșterea nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză (și anume pilonul 5)	62
3.6. Contribuția mecanismului la politicile pentru generația următoare, copii și tineret, precum educația și competențele (și anume pilonul 6)	69
3.7. Contribuția mecanismului la politica socială, inclusiv la egalitatea de gen, precum și la politica pentru copii și tineret	74
3.8. Contribuții la proiectele transfrontaliere și multinaționale	80
3.9. Contribuția la punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări	84
4. REPowerEU	86
4.1. Măsuri incluse în capitolele privind REPowerEU	86
4.2. Finanțarea REPowerEU	90
5. Concluzie	94

Figuri:

Figura 1: Evoluția jaloanelor și a țintelor cu termen-limită în trecut, pentru perioada T1 2020-T1 2023	12
Figura 2: Evoluția jaloanelor și a țintelor cu termen-limită în viitor, pentru perioada T2 2023-T2 2024	12
Figura 3: Progresele înregistrate în ceea ce privește jaloanele și țintele legate de reforme și de investiții	12
Figura 4: Progresele înregistrate în ceea ce privește jaloanele și țintele pentru fiecare pilon al MRR	13
Figura 5: Tipul jaloanelor și țintelor întârziate	14
Figura 6: Stadiul progreselor înregistrate în direcția indicatorilor comuni	16
Figura 7: Evoluția economiilor în consumul anual de energie primară în MWh pe an	16
Figura 8: Evoluția numărului de întreprinderi care beneficiază de sprijin	17
Figura 9: Evoluția participanților care urmează studii sau cursuri de formare	17
Figura 10: Procesul de suspendare a plății	19
Figura 11: Distribuția celor mai mari destinatari finali per stat membru	32
Figura 12: Contribuția sumelor primite și a măsurilor conexe pentru care primesc sprijin cei mai mari 100 de destinatari finali pentru cei șase piloni de politică	33
Figura 13: Ponderea fondurilor MRR care contribuie la fiecare pilon de politică	37
Figura 14: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor de sprijinire a tranziției verzi	38
Figura 15: Contribuția la obiectivele climatice ca procent din alocarea planurilor de redresare și reziliență	39
Figura 16: Numărul de măsuri din pilonul 1 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică	40
Figura 17: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor pentru sprijinirea transformării digitale	43
Figura 18: Contribuția la obiectivele digitale ca pondere din alocarea planurilor de redresare și reziliență	44
Figura 19: Numărul de măsuri din pilonul 2 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică	44
Figura 20: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor în sprijinul unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii	48
Figura 21: Numărul de măsuri din pilonul 3 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică	49
Figura 22: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor de sprijinire a coeziunii sociale și teritoriale	52
Figura 23: Numărul de măsuri din pilonul 4 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică	53
Figura 24: Defalcarea cheltuielilor în sprijinul sănătății și rezilienței pe domenii de politică.	58
Figura 25: Numărul de măsuri din pilonul 5 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică	59
Figura 26: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor de sprijinire a politicilor pentru generația următoare	65

Figura 27: Numărul de măsuri din pilonul 6 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică	65
Figura 28: Ponderea cheltuielilor sociale ale MRR pe categorii sociale principale.....	69
Figura 29: Ponderea (în % a) măsurilor axate pe egalitatea de gen în planurile de redresare și reziliență adoptate	70
Figura 30: Nivelul actual de punere în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări din perioada 2019-2020.....	78
Figura 31: Punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări din perioada 2019-2022: evaluarea anuală din fiecare an consecutiv în raport cu nivelul de punere în aplicare până în prezent	78

Tabele:

Tabelul 1: Prelucrarea cererilor de plată.....	9
Tabelul 2: Situația actuală a punerii în aplicare a cererilor de plată din cadrul MRR.....	10
Tabelul 3: Numărul și perioada mediană a jaloanelor și țintelor cu o dată-țintă pentru implementare raportată amânată sau timpurie, pentru reforme și investiții.....	14
Tabelul 4: Tabel recapitulativ cu prezentarea planurilor de redresare și reziliență modificate și a capitolelor privind REPowerEU	21
Tabelul 5: Temeiul juridic utilizat de statele membre pentru a-și modifica planurile de redresare și reziliență.....	22
Tabelul 6: Modificarea sprijinului financiar nerambursabil în temeiul articolului 18 din Regulamentul privind MRR	22
Tabelul 7: Împrumuturi solicitate de statele membre până la 31 august 2023	23
Tabelul 8: Proiecte multinaționale legate de măsurile din cadrul pilonului privind tranziția...	75
Tabelul 9. Proiecte digitale multinaționale.....	76
Tabelul 10: Prezentare generală a conținutului capitolelor privind REPowerEU adoptate	80
Tabelul 11: Sprijin nerambursabil suplimentar disponibil pentru fiecare stat membru	84
Tabelul 12: Transferul alocării în cadrul rezervei de ajustare la Brexit	85

Acronime

BAR	Rezerva de ajustare la Brexit
CID	Decizii de punere în aplicare ale Consiliului
Pandemia de COVID-19	Infecția cu virusul SARS-CoV-2 din 2019
CSR	Recomandări specifice fiecărei țări
ECEC	Educația și îngrijirea copiilor preșcolari
EFC	Comitetul economic și financiar
EPLO	Birourile de legătură ale Parlamentului European
ETS	Schema de comercializare a certificatelor de emisii
EUR	Euro (€)
MWh	Megawat
NGEU	NextGenerationEU
C&I	Cercetare și inovare
RES	Surse regenerabile de energie
MRR	Mecanismul de redresare și reziliență
PNRR-uri	Planurile de redresare și reziliență
IMM-uri	Întreprinderi mici și mijlocii
IST	Instrumentul de sprijin tehnic

1. Rezumat

La doi ani și jumătate de la crearea sa, Mecanismul de redresare și reziliență („MRR”) rămâne în centrul răspunsului european pentru a spori reziliența economiilor statelor membre. De la publicarea ultimului raport anual (martie 2022), contextul economic și geopolitic s-a schimbat semnificativ. Agresiunea neprovocată a Rusiei împotriva Ucrainei a condus la o creștere bruscă a prețurilor la energie în 2022, demonstrând vulnerabilitățile legate de dependența de combustibilii fosili din Rusia și determinând creșterea inflației la niveluri care nu au fost observate în ultimele decenii, provocând, totodată, o criză a costului vieții pentru multe gospodării.

În acest context, MRR a trebuit să se adapteze pentru a aborda aceste noi provocări și pentru a integra experiența dobândită timp de doi ani prin implementarea acestui instrument inovator, bazat pe performanță. Astăzi, pe măsură ce ne apropiem de mijlocul duratei scurte de viață a mecanismului, prezentul raport trece în revistă progresele înregistrate în implementarea și evoluția mecanismului, de la adoptarea Regulamentului privind MRR¹ în februarie 2021, la modificarea Regulamentului privind MRR în februarie 2023 cu adăugarea capitolelor privind REPowerEU la planurile de redresare și reziliență („PNRR-uri”)² și la cele mai recente plăți până la 1 septembrie 2023.

Raportul arată că s-au înregistrat progrese majore în ceea ce privește (i) implementarea continuă a MRR, (ii) creșterea transparenței în ceea ce privește implementarea sa și (iii) protejarea intereselor financiare ale UE prin intensificarea eforturilor de control și audit.

Implementarea MRR este în plină desfășurare, în limitele stricte impuse de durata sa de viață. Până la 1 septembrie 2023, Comisia a primit 31 de cereri de plată din partea a 19 state membre și a plătit o sumă totală de 153,4 miliarde EUR. Consiliul a adoptat evaluarea pozitivă a planurilor inițiale ale tuturor statelor membre. În plus, evaluarea pozitivă a patru planuri revizuite cu capitole privind REPowerEU a fost deja adoptată de Consiliu, iar 16 planuri revizuite sunt în curs de evaluare de către Comisie. Raportul prezintă în detaliu numeroase exemple de reforme și investiții concrete finanțate prin MRR, care contribuie la cei șase piloni de politică definiți în Regulamentul privind MRR, inclusiv tranziția verde și transformarea digitală.

În același timp, Comisia sprijină statele membre în abordarea provocărilor legate de implementare, acolo unde apar acestea. Unele state membre se confruntă cu provocări în ceea ce privește administrarea fondurilor, parțial din cauza problemelor legate de capacitatea administrativă sau a blocajelor în materie de investiții. Alte state membre se confruntă cu dificultăți în implementarea planurilor de redresare și reziliență, astfel cum au fost concepute

¹ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, JO L 57, 18.2.2021, p. 17.

² Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență, JO L 63, 28.2.2023, p. 1.

inițial, din cauza modificării circumstanțelor economice, cum ar fi inflația ridicată sau blocajele în aprovizionare. Comisia sprijină toate statele membre să accelereze implementarea și revizuirea planurilor lor, inclusiv prin intermediul Instrumentului de sprijin tehnic³.

În 2023, Comisia a depus eforturi semnificative pentru a spori claritatea și transparența în ceea ce privește implementarea mecanismului. La 21 februarie 2023, Comisia a publicat metodologiile sale privind (i) evaluarea atingerii în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor și (ii) calcularea cuantumurilor suspendate în cazul neîndeplinirii unui jalon sau a unei ținte. Comisia publică astăzi, împreună cu prezentul raport, cadrul său pentru abordarea situațiilor potențiale în care jaloanele și țintele evaluate inițial ca fiind atinse în mod satisfăcător de către Comisie au fost ulterior revocate de statul membru.

În plus, modificarea Regulamentului privind MRR impune statelor membre să publice informații cu privire la cei 100 de destinatari finali care primesc cele mai mari quantumuri de finanțare din MRR. Comisia a furnizat rapid orientările necesare, solicitând statelor membre să pună la dispoziție aceste date cât mai curând posibil și să le actualizeze de două ori pe an și a consolidat informațiile publicate cu privire la tabloul de bord privind redresarea și reziliența. Aceste informații vor fi utilizate, de asemenea, pentru a completa harta proiectelor finanțate prin MRR, care a fost publicată pentru prima dată la 9 martie 2023 și este actualizată periodic de atunci. Toate aceste elemente luate împreună sporesc în mod semnificativ responsabilitatea deciziilor Comisiei referitoare la implementarea MRR.

În 2023, ținând seama și de recomandările Parlamentului European, ale Consiliului și ale Curții de Conturi Europene, Comisia a consolidat și mai mult soliditatea cadrului său de control pentru a oferi o asigurare suplimentară cu privire la utilizarea conformă a fondurilor MRR și la protecția eficace a intereselor financiare ale Uniunii. Până la 1 septembrie 2023, Comisia a efectuat 14 audituri *ex post* bazate pe riscuri privind jaloanele și țintele pentru a obține o asigurare suplimentară că informațiile furnizate de statul membru cu privire la atingerea acestora în mod satisfăcător sunt corecte (7 în 2022 și 7 în 2023). După ce a verificat caracterul adecvat al sistemelor de control ale statelor membre pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii la momentul evaluării planurilor de redresare și reziliență, Comisia a efectuat, de asemenea, 27 de audituri ale sistemelor statelor membre (16 în 2022 și 11 până în prezent în 2023) și, până la sfârșitul anului 2023, va fi auditat toate statele membre cel puțin o dată. Începând din 2023, s-a pus un accent special pe obligațiile statelor membre de a respecta normele privind achizițiile publice și ajutoarele de stat în temeiul articolului 22 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul privind MRR. Declarația de asigurare privind MRR, care rezultă din acest cadru de control, a fost pe deplin aliniată la cele emise de alte direcții generale începând din 2022.

MRR va intra în curând în a doua jumătate a duratei sale de viață, ca instrument care și-a dovedit capacitatea de a stimula reformele structurale, de a amplifica impactul investițiilor și de a menține un nivel suficient de flexibilitate pentru a se adapta la circumstanțele în schimbare. Aceste realizări provin din caracteristica esențială bazată pe

³ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument_en.

performanță a mecanismului, care leagă plățile de implementarea treptată a reformelor și a investițiilor prin jaloanele și țintele convenite. Aceste realizări nu ar fi fost posibile fără asumarea responsabilității și hotărârea statelor membre de a-și îndeplini planurile de redresare și reziliență, precum și fără contribuția unor instituții precum Parlamentul European și Curtea de Conturi Europeană și a părților interesate sociale și locale.

Cu toate acestea, munca este departe de a se încheia și se așteaptă o perioadă dificilă de implementare. Revizuirea în curs a planurilor naționale beneficiază de vasta experiență acumulată până în prezent și va contribui la accelerarea implementării instrumentului. Creșterea transparenței în ceea ce privește implementarea, resursele REPowerEU suplimentare și accentul pus pe deblocarea capacității administrative a statelor membre au deschis calea pentru accelerarea în continuare a implementării în 2024 și în anii următori, până la sfârșitul anului 2026.

2. Situația actuală în ceea ce privește implementarea MRR

Prezentul raport prezintă în detaliu situația actuală a implementării MRR (secțiunea 2), contribuția mecanismului la obiectivele MRR (secțiunea 3) și situația actuală a capitolelor privind REPowerEU (secțiunea 4). În anexă, fișele de țară prezintă progresele înregistrate pentru fiecare plan de redresare și reziliență.

Informațiile furnizate în prezentul raport se bazează pe conținutul planurilor adoptate, astfel cum au fost evaluate de Comisie, pe datele raportate de statele membre până la sfârșitul lunii aprilie 2023 ca parte a obligațiilor lor de a transmite rapoarte semestriale, pe datele din tabloul de bord privind redresarea și reziliența⁴ la 1 septembrie 2023 și pe evoluțiile înregistrate în implementarea mecanismului până la 1 septembrie 2023⁵, cu excepția cazului în care se prevede altfel.

2.1. Situația actuală în ceea ce privește implementarea PNRR-urilor

Adoptarea planurilor de redresare și reziliență

De la publicarea ultimului raport anual la 1 martie 2022, Consiliul a adoptat cele cinci decizii rămase de punere în aplicare ale Consiliului privind planurile de redresare și reziliență ale Bulgariei și Suediei la 4 mai 2022, Poloniei la 17 iunie 2022, Țărilor de Jos la 4 octombrie 2022 și Ungariei la 16 decembrie 2022. Comisia a evaluat cu promptitudine fiecare plan, în mod consecvent și transparent, în conformitate cu cele 11 criterii prevăzute la articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul privind MRR. În cursul procesului de evaluare, Comisia a colaborat îndeaproape cu statele membre pentru a efectua o evaluare cuprinzătoare. Comisia a sprijinit statele membre să prezinte planuri ambițioase, cu jaloane și ținte clare și realiste, pentru a monitoriza progresele înregistrate de acestea în cursul implementării. Toate planurile de redresare și reziliență fiind aprobate și adoptate, în prezent se acordă atenție implementării planurilor și revizuirilor în curs.

Acordurile operaționale

Până în prezent, Comisia a semnat acorduri operaționale cu 24 de state membre. În conformitate cu Regulamentul privind MRR, aceste acorduri bilaterale precizează mai în detaliu modalitățile de monitorizare, cooperare și aspectele legate de implementare. În plus, acordurile operaționale stabilesc mai detaliat mecanismul de verificare pentru fiecare jalon și țintă și, dacă este necesar, includ etape suplimentare de monitorizare pentru a monitoriza implementarea planului. Pentru a promova transparența, Comisia pune la dispoziție acordurile operaționale pe site-ul său web⁶.

⁴ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=en.

⁵ Datele din secțiunea 3 din prezentul raport anual reflectă cele mai recente planuri de redresare și reziliență pentru Estonia și Franța adoptate la 16 iunie 2023 și, respectiv, la 14 iulie 2023, dar nu și cele mai recente planuri pentru Malta și Slovacia, adoptate la 14 iulie 2023, deoarece datele pentru aceste două state membre nu erau încă pe deplin disponibile.

⁶ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility/country-pages_ro.

Încheierea și semnarea acordurilor operaționale sunt etape esențiale în implementarea planurilor de redresare și reziliență. Deși acordurile operaționale semnate nu sunt necesare pentru a primi prefinanțare, acestea reprezintă o condiție prealabilă pentru ca statul membru în cauză să depună prima sa cerere de plată. În funcție de cadrul național al statului membru, procesul de încheiere a acordurilor operaționale poate dura mai mult decât în alte cazuri. La 1 septembrie 2023, doar trei state membre mai aveau de finalizat acordurile lor operaționale sau urmau să le semneze (DE, NL, HU)⁷.

Cererile de plată

Până la 1 septembrie 2023, Comisia a primit 31 de cereri de plată din partea a 19 state membre și a plătit o sumă totală de 153,4 miliarde EUR. Aceasta include suma de 56,6 miliarde EUR sub formă de prefinanțare din MRR acordată unui număr de 21 de state membre până la 31 decembrie 2021. Suma de 106,3 miliarde EUR din suma totală plătită statelor membre vizează sprijinul nerambursabil, iar 47,1 miliarde EUR vizează împrumuturile. Tabelul 1 și tabelul 2 oferă o imagine de ansamblu a depunerii cererilor de plată de către statele membre și a plăților corespunzătoare efectuate de Comisie, în urma unei evaluări pozitive a jaloanelor și a țintelor vizate de respectiva cerere de plată.

Tabelul 1: Prelucrarea cererilor de plată⁸

	Suma solicitată	Numărul de jaloane și ținte	Data depunerii	Data efectuării plății
Spania	10 miliarde EUR	52	11 noiembrie 2021	27 decembrie 2021
Franța	7,4 miliarde EUR	38	26 noiembrie 2021	4 martie 2022
Grecia	3,6 miliarde EUR	15	29 decembrie 2021	8 aprilie 2022
Italia	21 de miliarde EUR	51	30 decembrie 2021	13 aprilie 2022
Portugalia	1,1 miliarde EUR	38	25 ianuarie 2022	9 mai 2022
Croația	700 de milioane EUR	34	15 martie 2022	28 iunie 2022
Slovacia	398,7 milioane EUR	14	29 aprilie 2022	29 iulie 2022
Spania	12 miliarde EUR	40	30 aprilie 2022	29 iulie 2022
România	2,6 miliarde EUR	21	31 mai 2022	27 octombrie 2022
Letonia	201 milioane EUR	9	17 iunie 2022	7 octombrie 2022
Italia	21 de miliarde EUR	45	29 iunie 2022	8 noiembrie 2022
Cipru	85 de milioane EUR	14	28 iulie 2022	2 decembrie 2022
Bulgaria	1,37 miliarde EUR	22	31 august 2022	16 decembrie 2022
Croația	700 de milioane EUR	25	19 septembrie 2022	16 decembrie 2022
Portugalia	1,8 miliarde EUR	20	30 septembrie 2022	8 februarie 2023
Grecia	3,56 miliarde EUR	28	30 septembrie 2022	19 ianuarie 2023
Slovenia	49,6 milioane EUR	12	20 octombrie 2022	20 aprilie 2023
Slovacia	708,8 milioane EUR	16	25 octombrie 2022	22 martie 2023
Spania	6 miliarde EUR	29	11 noiembrie 2022	31 martie 2023
Cehia	928,2 milioane EUR	37	25 noiembrie 2022	22 martie 2023
Lituania	542 de milioane EUR	33	30 noiembrie 2022	10 mai 2023
Danemarca	301,5 milioane EUR	25	16 decembrie 2022	26 aprilie 2023
România	2,8 miliarde EUR	51	16 decembrie 2022	Evaluarea preliminară a Comisiei este adoptată

⁷ Pentru Germania, acordurile operaționale au fost semnate de Comisie la 4 septembrie. Pentru Ungaria, se preconizează că semnarea va avea loc în T3 2023. Pentru Țările de Jos, semnarea va avea loc numai după adoptarea unei revizuirii a planului.

⁸ Data-limită de 1 septembrie 2023.

	Suma solicitată	Numărul de jaloane și ținte	Data depunerii	Data efectuării plății
Malta	52,3 milioane EUR	19	19 decembrie 2022	8 martie 2023
Austria	700 de milioane EUR	44	22 decembrie 2022	20 aprilie 2023
Luxemburg	25 de milioane EUR	26	28 decembrie 2022	16 iunie 2023
Italia	19 miliarde EUR	55	30 decembrie 2022	Evaluarea preliminară a Comisiei este adoptată
Grecia	1,72 miliarde EUR	42	16 mai 2023	Evaluarea Comisiei este în curs
Estonia	286 de milioane EUR	29	30 iunie 2023	Evaluarea Comisiei este în curs
Croația	700 de milioane EUR	45	24 iulie 2023	Evaluarea Comisiei este în curs
Franța	10,3 miliarde EUR	55	31 iulie 2023	Evaluarea Comisiei este în curs

Notă: Datele sunt prezentate în ordinea cronologică a datei de depunere a cererii de plată și după deducerea prefinanțării.

Sursa: Comisia Europeană

Tabelul 2: Situația actuală a punerii în aplicare a cererilor de plată din cadrul MRR

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
27 de planuri aprobate de Comisie și adoptate de Consiliu																											
21 de plăți de prefinanțare efectuate (56,6 miliarde EUR)		▲					*										▲		▲		▲						▲
24 de acorduri operaționale semnate																											
31 de cereri de plată transmise Comisiei								3x	3x	2x	3x	3x										2x	2x		2x		
25 de plăți efectuate (96,8 miliarde EUR)								2x	3x		2x	2x										2x			2x		

Notă: * Irlanda nu a solicitat prefinanțare. ▲ Ca o condiție prealabilă pentru prefinanțare, decizia de punere în aplicare a Consiliului trebuia să fie adoptată până la 31 decembrie 2021.

Sursa: Comisia Europeană

Deși implementarea planurilor de redresare și reziliență este, în linii mari, în desfășurare, unele state membre se confruntă cu provocări în ceea ce privește administrarea fondurilor, parțial din cauza capacității administrative limitate sau a blocajelor în materie de investiții în cadrul termenelor strânse ale mecanismului. Revizuirile planurilor de redresare și reziliență și adăugarea capitolelor privind REPowerEU au avut, de asemenea, un impact asupra calendarului de plată a fondurilor MRR, întrucât în prima jumătate a anului 2023 s-a înregistrat o încetinire a transmiterii cererilor de plată, statele membre axându-și eforturile pe revizuirea planurilor și pe adăugarea de capitole

privind REPowerEU. Mai multe informații cu privire la progresele înregistrate în implementarea jaloanelor și a țintelor, pe baza raportării semestriale, sunt detaliate în secțiunea următoare.

Comisia subliniază în continuare că prima prioritate rămâne implementarea rapidă a planurilor de redresare și reziliență, astfel cum s-a demonstrat în recomandările specifice fiecărei țări din 2023, și este pregătită să sprijine statele membre în îndeplinirea angajamentelor convenite în materie de reformă și de investiții. Revizuirea cu succes a planurilor în 2023 reprezintă o oportunitate pentru statele membre de a aborda problemele legate de capacitatea administrativă, de a spori capacitatea de absorbție a fondurilor MRR și de a recupera decalajul față de calendarul de plăți. Aceasta implică introducerea unor reforme și investiții suplimentare în planurile de redresare și reziliență modificate, cu scopul de a aborda obstacolele specifice în materie de reglementare și blocajele în materie de investiții identificate până în prezent în implementare. Revizuirea cuprinde, de asemenea, măsuri de îmbunătățire a organizării, a capacității și a mijloacelor administrațiilor naționale direct implicate în implementarea planurilor. Aceste măsuri se pot baza pe asistența tehnică oferită de Comisie prin intermediul Instrumentului de sprijin tehnic (IST). 23 de state membre au beneficiat sau beneficiază în prezent de sprijin general pentru aspectele orizontale ale implementării planurilor de redresare și reziliență, inclusiv sprijin pentru revizuirea planurilor, în timp ce toate cele 27 de state membre beneficiază de sprijin tematic legat de punerea în aplicare a măsurilor din cadrul MRR⁹.

Progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea jaloanelor și a țintelor

În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul privind MRR, statele membre raportează de două ori pe an, în contextul semestrului european, cu privire la progresele înregistrate în implementarea planurilor lor de redresare și reziliență. Regulamentul delegat (UE) 2021/2106 al Comisiei precizează în continuare această obligație, stabilind termenele-limită pentru raportarea semestrială cel târziu până la 30 aprilie și 15 octombrie. Statele membre raportează progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea jaloanelor și a țintelor lor cu termen-limită în trecut și cu termen-limită în următoarele douăsprezece luni. Deși datele sunt raportate direct de statele membre și nu sunt verificate de Comisie, acestea oferă un bilanț cuprinzător cu privire la implementarea tuturor planurilor și permit monitorizarea progreselor înregistrate în implementarea planurilor de redresare și reziliență.

Statele membre continuă să raporteze progrese satisfăcătoare în ceea ce privește implementarea planurilor de redresare și reziliență, o mică parte dintre jaloane și ținte fiind raportate ca nefiind încă finalizate sau ca fiind întârziate. Runda de raportare semestrială indică faptul că marea majoritate a jaloanelor și a țintelor care trebuiau atinse până în aprilie 2023 sunt fie îndeplinite¹⁰, fie raportate ca fiind finalizate¹¹ (figura 1). Progresele

⁹ https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/recovery-and-resilience-plans_en.

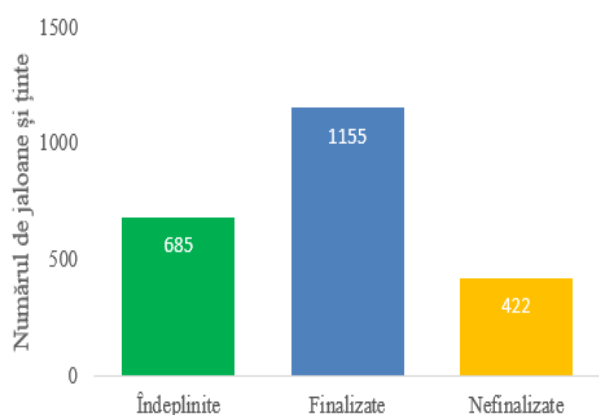
¹⁰ Jaloanele și țintele care au fost deja evaluate ca fiind atinse în mod satisfăcător de către Comisie în contextul unei cereri de plată sunt considerate „îndeplinite”.

¹¹ Stadiul progreselor înregistrate de fiecare jalon și țintă retrospectiv(ă) (și anume cele planificate a fi atinse până în trimestrul anterior datei de raportare) poate fi „finalizat” sau „nefinalizat”.

înregistrate în ceea ce privește jaloanele și țintele viitoare sunt, de asemenea, încurajatoare, un număr semnificativ de jaloane și ținte fiind raportate ca fiind în desfășurare¹² sau deja finalizate (figura 2).

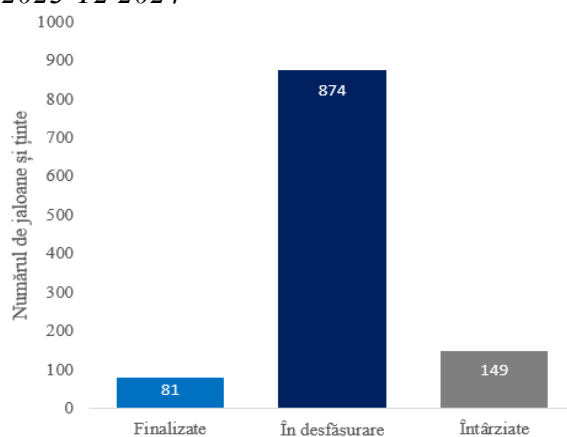
Există un echilibru din ce în ce mai mare între numărul de reforme și investiții raportate ca fiind îndeplinite sau finalizate. Progresele înregistrate în ceea ce privește reformele – în special adoptarea de texte juridice și pregătirile de politică relevante – au fost mai importante în rundele de raportare anterioare, deoarece reformele fuseseră adesea concentrate la începutul perioadei în planurile de redresare și reziliență ale statelor membre pentru a construi cadrul necesar pentru ca proiectele de investiții ulterioare să aibă un impact mai mare. În plus, finalizarea țintelor legate de investiții, cum ar fi, de exemplu, construirea infrastructurii, necesită un anumit timp, iar astfel de ținte sunt, de regulă, mai puțin reprezentate în primele calendare ale cererilor de plată, chiar dacă este posibil ca implementarea lor efectivă să fi început deja. Cu toate acestea, progresele înregistrate în ceea ce privește investițiile sunt acum mai vizibile, mai multe jaloane și ținte legate de investiții fiind pe cale să fie finalizate în următoarele 12 luni decât cele legate de reformă (figura 3). Aceasta este o evoluție preconizată în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, pe măsură ce implementarea avansează treptat de la jaloane și ținte mai concentrate asupra reformelor la jaloane și ținte mai concentrate pe investiții.

Figura 1: Evoluția jaloanelor și a țintelor cu termen-limită în trecut, pentru perioada T1 2020-T1 2023

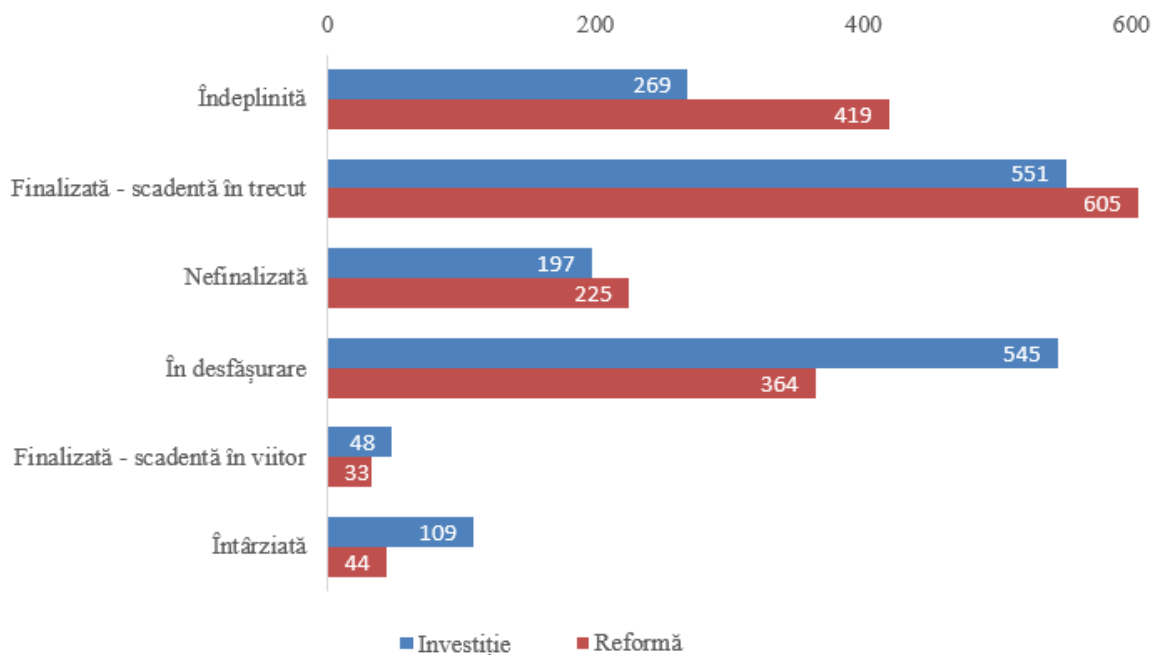
Sursa: Comisia Europeană.

Figura 2: Evoluția jaloanelor și a țintelor cu termen-limită în viitor, pentru perioada T2 2023-T2 2024

¹² Stadiul jaloanelor și al țintelor prospective (și anume cele planificate a fi atinse în trimestrul de raportare și în următoarele trei trimestre) poate fi „finalizat”, „în desfășurare” sau „întârziat”.

Figura 3: Progresele înregistrate în ceea ce privește jaloanele și țintele legate de reforme și de investiții

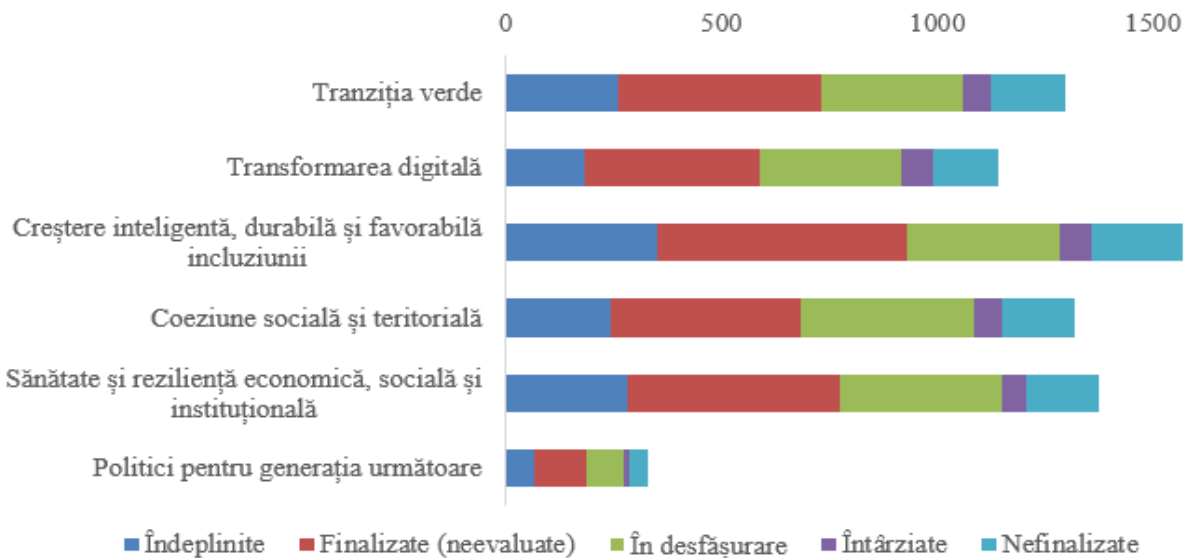

Sursa: Comisia Europeană.

Jaloanele și țintele par să fie implementate în mod comparabil în cadrul tuturor celor șase piloni de politică ai MRR¹³, conform datelor de raportare semestrială. Cele mai multe progrese au fost raportate pentru măsurile care contribuie la pilonul 3 privind „creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, la pilonul 5 privind „sănătatea și reziliența economică, socială și instituțională” și la pilonul 4 privind „coeziunea socială și teritorială” (figura 4). Acești piloni – alături de pilonul 1 privind „tranziția verde” – sunt sprijiniți de cel mai mare număr de măsuri, astfel încât nu este surprinzător faptul că aceștia înregistrează cele mai mari progrese.

¹³ Acest grafic indică numărul estimat de jaloane și ținte pe baza metodologiei de marcare a pilonilor pentru tabloul de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza metodologiei Comisiei, fiecare măsură este încadrată într-un domeniu de politică primar și un domeniu de politică secundar, pe baza unei liste de domenii de politică, legate de cei șase piloni. În consecință, fiecare jalon și fiecare țintă este legat(ă) de mai mulți piloni.

Figura 4: Progresele înregistrate în ceea ce privește jaloanele și țintele pentru fiecare pilon al MRR

Sursa: Comisia Europeană.

În timp ce numărul de jaloane și ținte raportate ca fiind întârziate este în general mic, domeniile¹⁴ de elaborare a politicilor, noile servicii și procese publice, precum și modernizarea infrastructurii par să se confrunte cu mai multe întârzieri în ceea ce privește implementarea (figura 5), pe baza raportării semestriale. Întrucât aceste trei domenii vizează un număr mare de jaloane și ținte în această perioadă de raportare, este posibil ca întârzierile să nu fie semnificative sau disproporționale în comparație cu celelalte domenii.

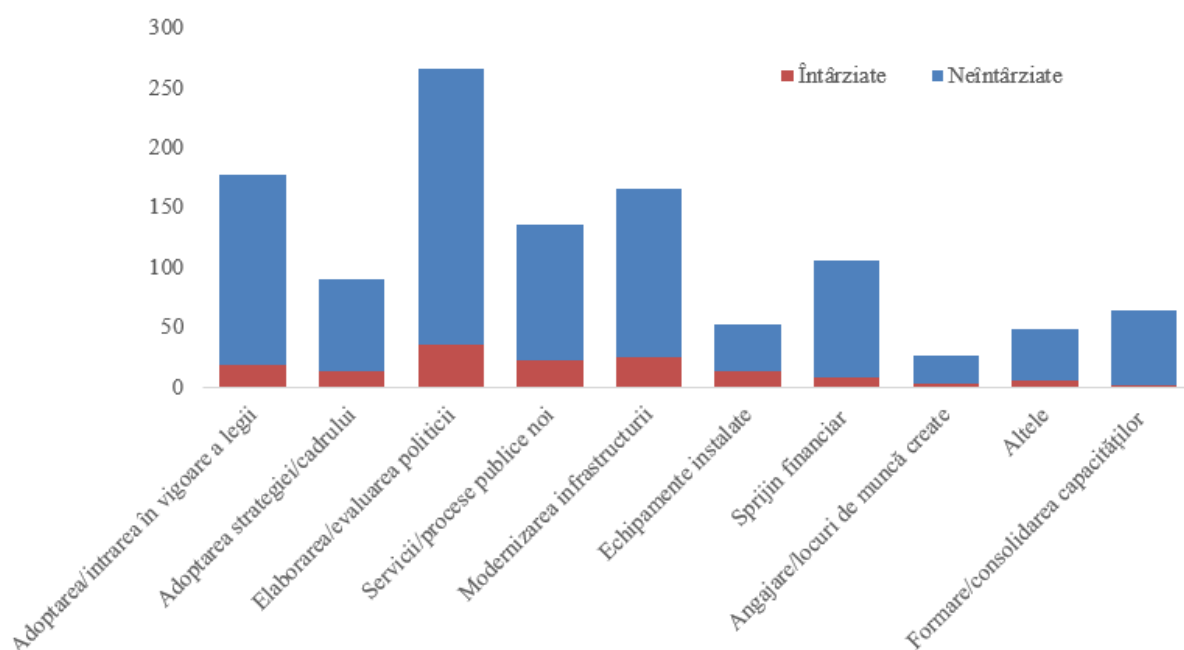
Atunci când au oferit explicații cu privire la întârzieri, statele membre au raportat dificultăți în respectarea termenului-limită pentru semnarea contractelor și întârzieri neprevăzute ale lucrărilor de construcții. În general, statele membre nu au furnizat în mod consecvent explicații detaliate cu privire la întârzieri și, în general, nu le-au considerat semnificative.

În timp ce datele-țintă orientative pentru unele jaloane și ținte au fost amânate, altele au fost devansate. Potrivit celei mai recente runde de date de raportare semestrială, întârzierile în ceea ce privește data-țintă pentru implementare raportate de statele membre afectează în principal jaloanele și țintele care ar fi trebuit să fie implementate inițial în 2022 (tabelul 3), cu o perioadă mediană de 181 de zile de întârzieri raportate. Jaloanele și țintele planificate inițial să fie implementate în 2023 par să se confrunte, în prezent, cu mai puține întârzieri. De asemenea, trebuie remarcat faptul că, pentru mai multe jaloane și ținte, data-țintă pentru implementare a fost devansată¹⁵.

¹⁴ Clasificarea jaloanelor și a țintelor de la acest punct a fost elaborată de Comisia Europeană și nu este raportată ca atare de statele membre în cadrul exercițiului de raportare semestrială.

¹⁵ Această dată-țintă pentru implementare raportată pentru jaloane și ținte este cu cel puțin un trimestru (și anume cu 91 de zile) mai devreme decât se prevăzuse inițial în decizia de punere în aplicare a Consiliului pentru statul membru.

Figura 5: Tipul jaloanelor și țintelor întârziate

Notă: Clasificarea jaloanelor și a țintelor din figura de mai sus a fost elaborată de Comisia Europeană și nu este raportată ca atare de statele membre în cadrul exercițiului de raportare semestrială.

Sursa: Comisia Europeană.

Tabelul 3: Numărul și perioada mediană a jaloanelor și țintelor cu o dată-țintă pentru implementare raportată amânată sau timpurie, pentru reforme și investiții

			Data-țintă inițială pentru implementare				
			2020	2021	2022	2023	2024
Jaloane și ținte pentru care statele membre au amânat data-țintă raportată pentru implementare	Reforme	Numărul de jaloane și ținte	8	51	135	40	2
		Perioada mediană de întârziere (în zile)	48,5	91	181	182,5	320
	Investiții	Numărul de jaloane și ținte	0	32	139	59	7
		Perioada mediană de întârziere (în zile)	nu se aplică	120	181	274	275
Jaloane și ținte pentru care statele membre au devansat data-țintă raportată pentru implementare	Reforme	Numărul de jaloane și ținte	5	20	20	14	1
		Perioada mediană a devansării (în zile)	115	149	246	308	366
	Investiții	Numărul de jaloane și ținte	0	7	20	21	4
		Perioada mediană a devansării (în zile)	nu se aplică	131	318	365	458

Notă: Acest tabel se bazează pe datele raportate direct furnizate în contextul raportării semestriale, în care statele membre raportează cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește jaloanele și țintele orientate spre viitor până în T2 2024. Prin urmare, nu sunt disponibile date cu privire la potențialele întârzieri în ceea ce privește jaloanele și țintele care urmează să fie implementate în 2025 și 2026. Jaloanele și țintele sunt considerate a fi implementate în avans atunci când sunt implementate în trimestrul anterior celui vizat inițial.

Sursa: Comisia Europeană.

Performanța mecanismului pe baza indicatorilor comuni

Indicatorii comuni arată progresele înregistrate în implementarea planurilor de redresare și reziliență în vederea atingerii obiectivelor comune și performanța generală a MRR. În timp ce, în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, atingerea jaloanelor și a țintelor constituie principalul indicator pentru implementarea fiecărui plan de redresare și reziliență, indicatorii comuni reprezintă un set de 14 indicatori care au fost stabiliți prin Regulamentul delegat (UE) 2021/2106 al Comisiei¹⁶ la 28 septembrie 2021 pentru a indica performanța generală și progresele înregistrate de mecanism în direcția îndeplinirii obiectivelor sale¹⁷.

Statele membre raportează semestrial cu privire la progresele înregistrate în direcția indicatorilor comuni. În conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2021/2106, statele membre raportează până la 28 februarie (acoperind perioada de raportare iulie-decembrie a anului precedent) și până la 31 august (acoperind perioada de raportare ianuarie-iunie a aceluiași an). Comisia publică date privind indicatorii comuni în tabloul de bord privind redresarea și reziliența¹⁸, după efectuarea câtorva verificări ale datelor pentru a asigura comparabilitatea acestora¹⁹. În conformitate cu cerințele regulamentului delegat al Comisiei, în cazul în care datele sunt publicate la nivelul fiecărui stat membru, acestea sunt prezentate în termeni relativi.

Datele raportate de statele membre până în prezent arată că MRR a înregistrat deja progrese considerabile în direcția indicatorilor comuni și a tuturor pilonilor de politică. Până în prezent, datele din trei runde de raportare au fost revizuite și publicate în tabloul de bord privind redresarea și reziliența, acoperind progresele înregistrate în perioada februarie 2020-decembrie 2022. Întrucât indicatorii comuni sunt concepuți pentru a surprinde progresele înregistrate pe teren, adesea etapele anterioare ale punerii în aplicare a măsurilor din planurile de redresare și reziliență nu se reflectă în date. Figura 6 prezintă stadiul actual al progreselor înregistrate în direcția indicatorilor comuni, reflectând realizări importante în vederea atingerii obiectivelor instrumentului și a priorităților-cheie ale UE.

De exemplu, până în decembrie 2022, au fost deja realizate economii în consumul anual de energie de aproximativ 22 de milioane Megawatt („MWh”) datorită sprijinului din partea MRR (figura 7). Reducerea consumului nostru de energie și creșterea eficienței energetice se numără printre principalele priorități ale UE și reprezintă o condiție prealabilă pentru tranziția către o energie curată, iar indicatorul comun (1) reflectă reducerea consumului anual de energie primară realizată cu sprijinul MRR. În context, economiile de energie realizate până în prezent corespund aproximativ capacității de energie electrică instalate în Belgia. Printre exemple se numără reducerea consumului de energie în clădiri, școli, spitale sau întreprinderi.

¹⁶ Regulamentul delegat (UE) 2021/2106 al Comisiei din 28 septembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență prin stabilirea indicatorilor comuni și a elementelor detaliate ale tabloului de bord privind redresarea și reziliența.

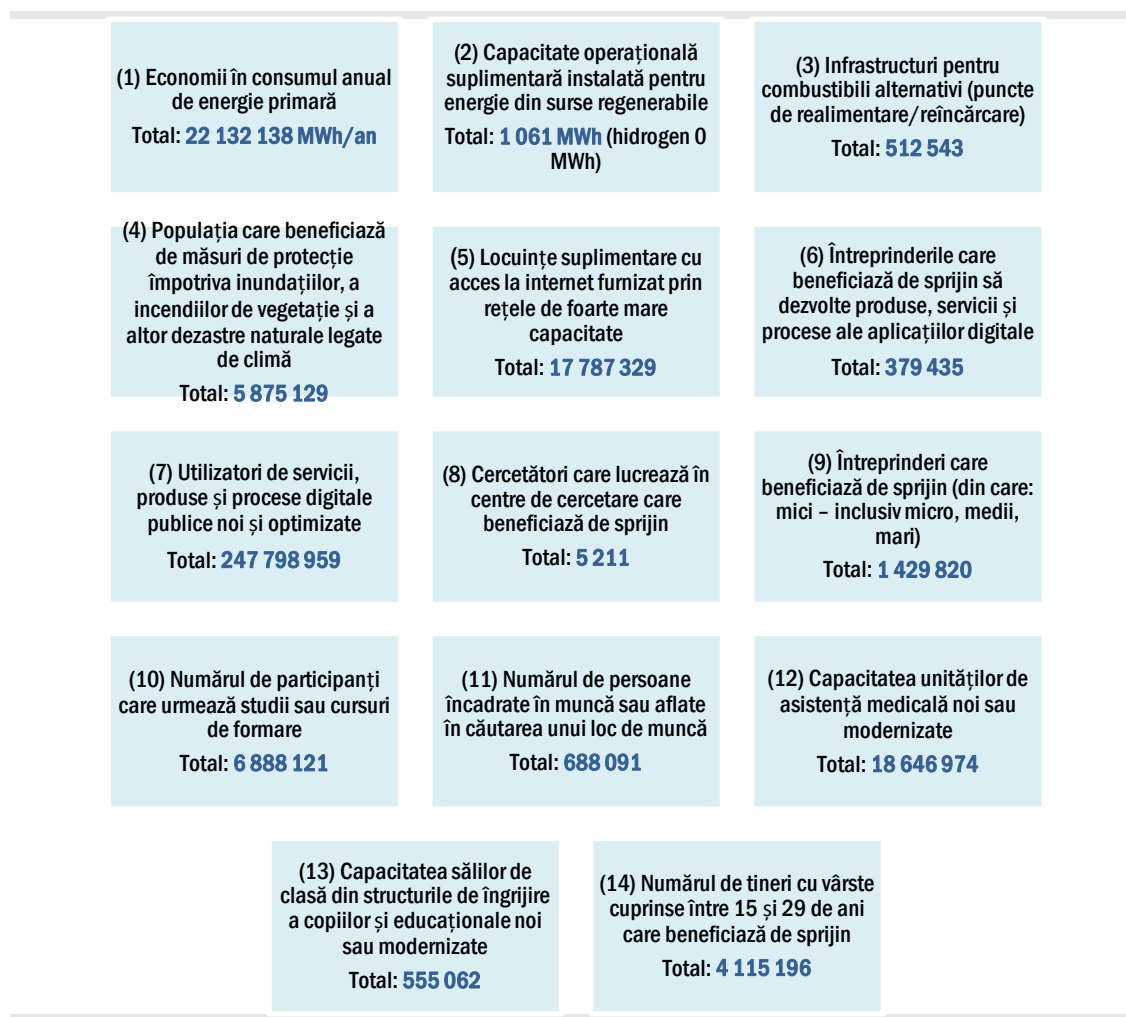
¹⁷ Aceștia vizează elemente care sunt comune majorității planurilor de redresare și reziliență, dar nu sunt concepuți pentru a surprinde toate aspectele planurilor, având în vedere eterogenitatea lor semnificativă și numărul lor limitat.

¹⁸ A se vedea https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html.

¹⁹ Comisia nu are niciun temei să auditeze sau să verifice calitatea datelor transmise de statele membre și nici să modifice sau să refuze raportarea specifică de către statele membre.

Până în decembrie 2022, MRR a ajutat 1,43 milioane de întreprinderi, prin sprijin fie monetar, fie în natură (figura 8). Criza provocată de pandemia de COVID-19 a avut un impact puternic asupra întregii economii a UE, iar întreprinderile mici și mijlocii („IMM-urile”) au suferit în mod deosebit de pe urma crizei. Analizând sprijinul acordat pentru a stimula economiile UE și pentru a ajuta întreprinderile, indicatorul comun (9) arată numărul de întreprinderi sprijinite prin măsuri în cadrul MRR.

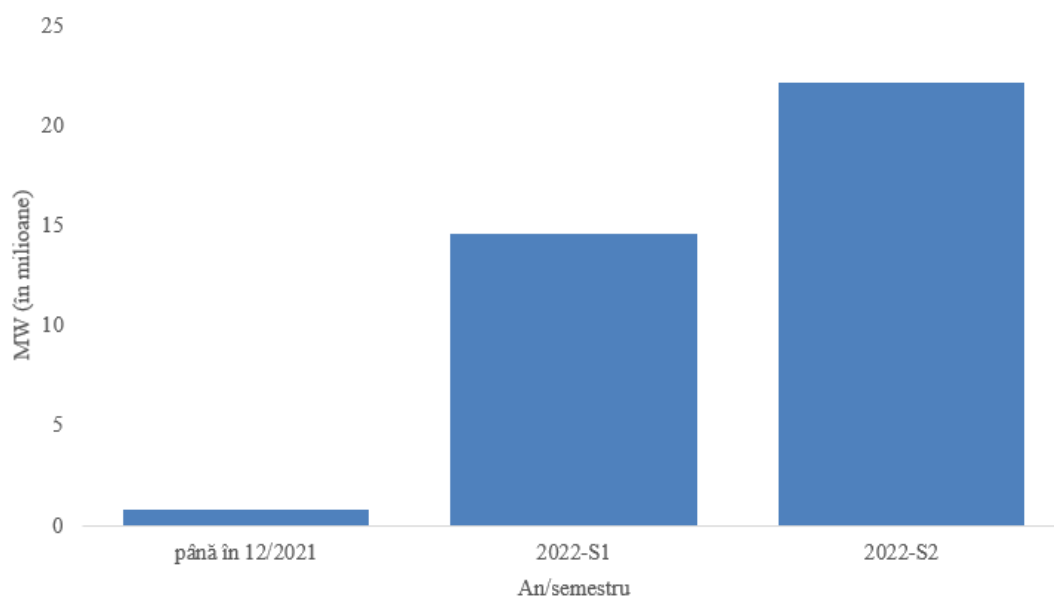
Figura 6: Stadiul progreselor înregistrate în direcția indicatorilor comuni²⁰

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

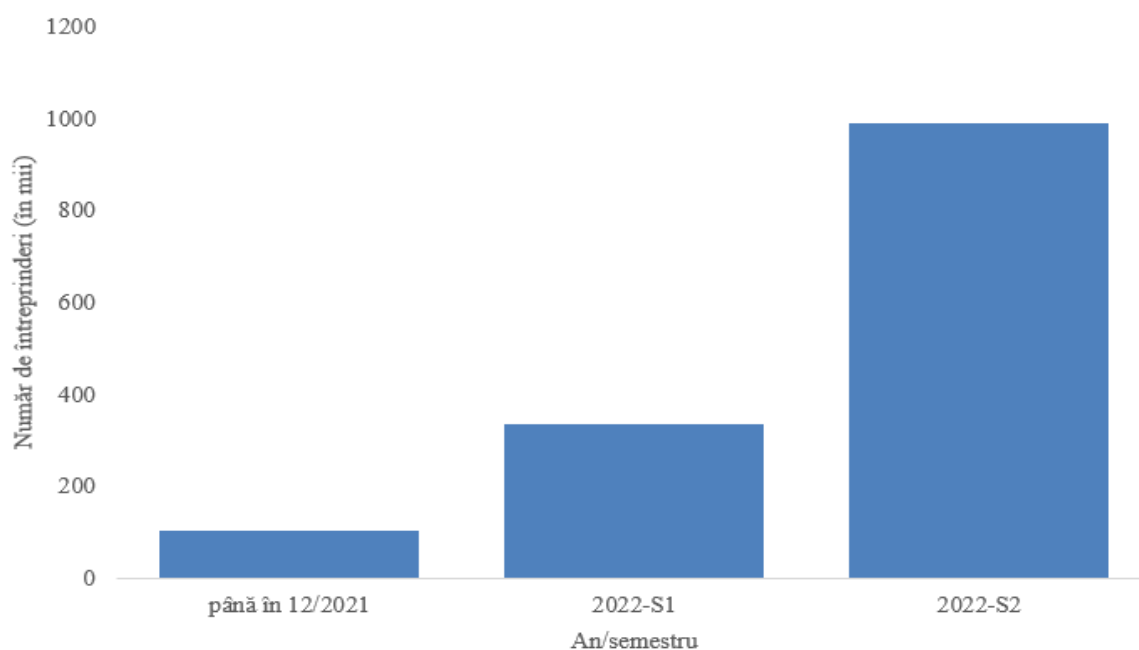
²⁰ Datele din figura de mai jos corespund datelor furnizate de statele membre în runda de raportare din februarie 2023, care acoperă perioada februarie 2020-decembrie 2022. Pentru mai multe informații, vă rugăm să consultați Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

Figura 7: Evoluția economiilor în consumul anual de energie primară în MWh pe an

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

Figura 8: Evoluția numărului de întreprinderi care beneficiază de sprijin

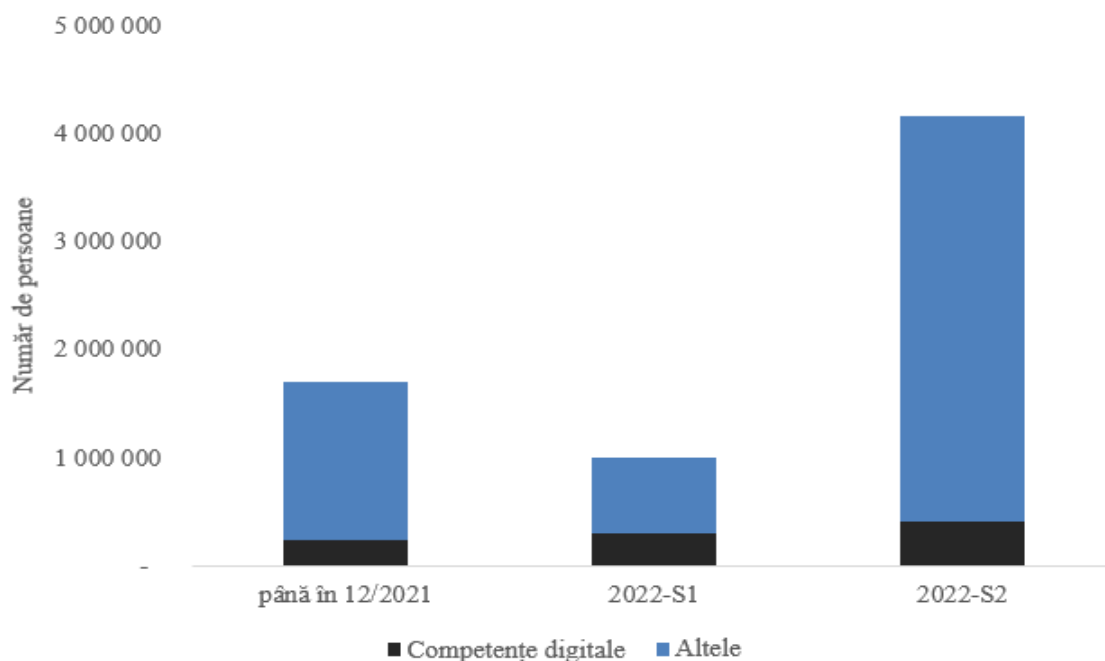

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

În a doua jumătate a anului 2022, peste 4 milioane de persoane au beneficiat de formare cu sprijinul MRR (figura 9). Criza provocată de pandemia de COVID-19 a perturbat puternic și sistemele de educație și formare ale UE, iar indicatorul comun (10) reflectă contribuția MRR la educație și formare și la dezvoltarea competențelor, prin prezentarea numărului de participanți la educație și formare ca urmare a sprijinului primit prin intermediul măsurilor MRR. Reformele și investițiile în educație și formare sunt esențiale pentru a pregăti cetățenii pentru provocările actuale, în special pentru tranziția digitală și tranziția verde, și

pentru a se asigura că aceștia au posibilitatea de a-și dezvolta competențele de care au nevoie. Se pune un accent deosebit pe cursurile de formare pentru îmbunătățirea competențelor digitale, având în vedere importanța lor tot mai mare pe piața forței de muncă și în societate.

Figura 9: Evoluția participanților care urmează studii sau cursuri de formare

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

2.2. Transparență sporită în evaluarea cererilor de plată

Fondurile MRR pot fi plătite numai cu condiția atingerii în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor relevante vizate de cererea de plată, în temeiul articolului 24 din Regulamentul privind MRR. Evaluarea de către Comisie a jaloanelor și a țintelor este o caracteristică esențială a MRR și necesită o analiză detaliată pentru a stabili dacă statele membre și-au îndeplinit obligațiile în mod satisfăcător.

În Comunicarea sa privind situația după doi ani a Mecanismului de redresare și reziliență, publicată la 21 februarie 2023²¹, Comisia a sporit previzibilitatea și transparența prin prezentarea instrumentelor de implementare utilizate în cursul evaluării cererilor de plată. Comunicarea și anexele la aceasta oferă o descriere detaliată atât a cadrului utilizat pentru evaluarea jaloanelor și a țintelor, cât și a metodologiei de suspendare a plăților.

Cadrul pentru evaluarea jaloanelor și a țintelor în temeiul Regulamentului privind MRR

În februarie 2023, Comisia a publicat cadrul său pentru evaluarea atingerii în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor, pentru a sprijini autoritățile naționale, părțile

²¹ A se vedea [COM\(2023\) 99 final](#).

interesate și publicul larg pentru a înțelege modul în care punerea în aplicare a măsurilor sprijinite prin MRR este evaluată înainte de fiecare plată.

Atingerea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor este evaluată pe baza deciziilor de punere în aplicare ale Consiliului de aprobare a planurilor de redresare și reziliență.

Comisia se bazează pe descrierea fiecărui jalon și a fiecărei ținte, având în vedere contextul și scopul său, pentru a stabili cerințele pe care trebuie să le îndeplinească statele membre. Comisia stabilește apoi, pe baza justificărilor corespunzătoare furnizate de statele membre, dacă un anumit jalon sau o anumită țintă a fost atinsă în mod satisfăcător. Într-un număr limitat de circumstanțe și în conformitate cu aplicarea principiului *de minimis*, pot fi acceptate abateri minime legate de cuantumuri, cerințe formale, calendar sau fond. Metodologia completă care reprezintă cadrul pe care se bazează Comisia pentru efectuarea evaluării cererii de plată este prezentată în anexa I la comunicarea publicată la 21 februarie 2023²².

Procesul de suspendare a plăților

În februarie 2023, Comisia și-a publicat și metodologia de stabilire a cuantumului care urmează să fie suspendat în cazul în care un jalon sau o țintă nu este atinsă în mod satisfăcător, cu respectarea deplină a principiilor egalității de tratament și proporționalității. Regulamentul privind MRR prevede anumite circumstanțe excepționale în care statele membre s-ar putea confrunta cu întârzieri în punerea în aplicare a măsurilor, ceea ce ar compromite atingerea la timp a unor jaloane și ținte. Aceste situații nu ar trebui să împiedice efectuarea plăților pentru jaloanele și țintele care au fost atinse în mod satisfăcător²³. Regulamentul prevede astfel un mecanism prin care statelor membre li se acordă timp suplimentar (până la șase luni) pentru a implementa jalonul sau ținta relevantă. În această situație, Regulamentul privind MRR conferă Comisiei posibilitatea de a suspenda parțial sau integral plățile, asigurând astfel și respectarea principiului bunei gestiuni financiare.

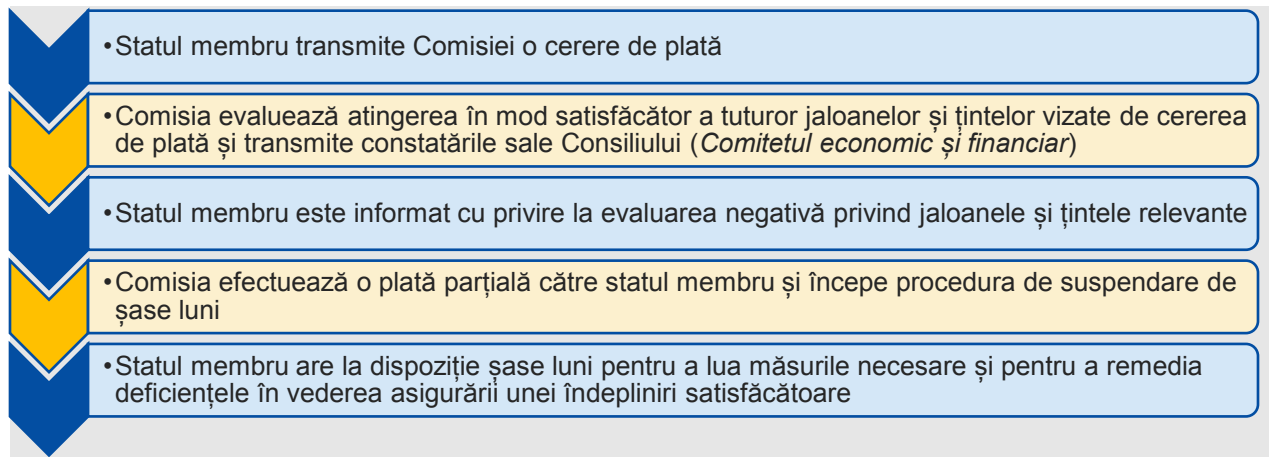
Suspendarea plăților permite statelor membre să depună o cerere de plată chiar dacă nu sunt atinse încă toate jaloanele și țintele. Procedura de suspendare (figura 10) oferă timp statelor membre să îndeplinească jaloanele și țintele relevante care sunt considerate neîndeplinite în termen de șase luni de la adoptarea unei decizii de suspendare. În cele din urmă, în cazul în care statul membru nu este în măsură să îndeplinească jalonul sau ținta relevantă în această perioadă de șase luni, contribuția sa financiară sau sprijinul sub formă de împrumut va fi redus(ă) permanent, în conformitate cu articolul 24 alineatul (6) din Regulamentul privind MRR. Metodologia completă care detaliază calculul cuantumului care urmează să fie suspendat este prezentată în anexa II la comunicarea publicată la 21 februarie 2023.

²² A se vedea [COM\(2023\) 99 final](#).

²³ Suspendarea parțială nu este posibilă în cazul neatingerii jaloanelor sau a țintelor legate de sistemul de control al unui stat membru, care sunt necesare pentru protecția intereselor financiare ale Uniunii. Un astfel de caz conduce întotdeauna la suspendarea tranșei integrale și a tuturor tranșelor viitoare, până la remediarea neîndeplinirii obligațiilor.

În 2023, Comisia s-a confruntat cu primele cazuri de îndeplinire nesatisfăcătoare²⁴. În fiecare caz, Comisia a prezentat într-o scrisoare adresată statului membru în cauză motivul pentru care jaloanele sau țintele au fost considerate neîndeplinite și quantumul aferent care urmează să fie suspendat în conformitate cu procedurile prevăzute în Regulamentul privind MRR. Statul membru în cauză are prerogativa de a comunica aceste informații Comitetului economic și financiar (CEF). Până în prezent, statele membre în cauză au transmis scrisoarea lor către CEF.

Figura 10: Procesul de suspendare a plății

Sursa: Comisia Europeană

2.3. Revocarea jaloanelor și a țintelor din cadrul MRR

În conformitate cu articolul 24 alineatul (3) a doua teză din Regulamentul privind MRR, „[a]tingerea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor presupune că măsurile legate de jaloanele și țintele care anterior au fost atinse în mod satisfăcător nu au fost revocate de statul membru în cauză”.

Astăzi, împreună cu prezentul raport, Comisia publică cadrul său pentru aplicarea acestei dispoziții (a se vedea anexa II). Cadrul abordează o recomandare a Curții de Conturi Europene²⁵ și oferă claritate juridică și transparență cu privire la procesul care trebuie urmat în cazul unei revocări, asigurând continuarea implementării MRR și protecția intereselor financiare ale UE. Comisia poate revizui și modifica această metodologie pe măsură ce acumulează mai multă experiență în ceea ce privește aplicarea sa.

2.4. Revizuirea planurilor de redresare și reziliență

Planul REPowerEU recunoaște că MRR poate juca un rol important în realizarea unei energii sigure, accesibile ca preț și curate, iar Regulamentul modificat privind MRR a intrat în vigoare în februarie 2023, ca parte a răspunsului Comisiei la recente evoluții energetice și geopolitice. Regulamentul privind MRR a fost astfel modificat pentru a sprijini reforme și investiții noi sau extinse dedicate diversificării aprovizionării cu energie (în special

²⁴ Pentru cererea de plată a Lituaniei, a se vedea https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_1286.

²⁵ Raportul special 07/2023: Proiectarea sistemului de control al Comisiei pentru MRR.

a combustibililor fosili), creșterii economiilor de energie, accelerării tranziției către o energie curată și, în cele din urmă, creșterii rezilienței, securității și sustenabilității sistemului energetic al Uniunii. Pentru a putea utiliza fondurile suplimentare, Regulamentul modificat privind MRR invită statele membre să își revizuiască planurile de redresare și reziliență pentru a adăuga reforme și investiții noi sau „extinse” în domeniul energiei prin intermediul unui „capitol privind REPowerEU” dedicat. Regulamentul modificat introduce, de asemenea, un set de obiective REPowerEU pe care aceste măsuri suplimentare ar trebui să le atingă [a se vedea articolul 21c din Regulamentul modificat privind MRR].

Implementarea rapidă a planurilor de redresare și reziliență rămâne prima prioritate, iar revizuirile PNR-urilor și prezentarea capitolelor privind REPowerEU nu ar trebui să împiedice statele membre să respecte termenele prevăzute în deciziile de punere în aplicare ale Consiliului. Statele membre ar trebui să depună în continuare toate eforturile posibile pentru a depune în timp util cererile de plată și pentru a asigura realizarea de progrese în ceea ce privește reformele și investițiile, astfel încât fondurile să poată fi plătite la timp.

De la intrarea în vigoare a Regulamentului modificat privind MRR în februarie 2023, 20 de state membre și-au prezentat planurile de redresare și reziliență modificate, împreună cu capitolele privind REPowerEU, ceea ce va contribui la tranziția statelor membre către surse regenerabile de energie, va spori eficiența energetică și va reduce dependența Europei de combustibilii fosili din Rusia.

Situația actuală a modificării planurilor de redresare și reziliență și a prezentării capitolelor privind REPowerEU

Statele membre pot transmite Comisiei o cerere motivată de a prezenta o propunere de modificare sau de înlocuire a planurilor lor de redresare și reziliență existente pe baza a patru motive de revizuire²⁶. În primul rând, statele membre ar trebui să propună reforme și investiții noi sau „extinse” în domeniul energiei, prin intermediul unui „capitol privind REPowerEU” dedicat. În al doilea rând, în temeiul articolului 18 alineatul (2), statele membre pot propune ajustarea în sens ascendent sau descendent a măsurilor lor pentru a ține seama de contribuția financiară maximă actualizată publicată la 30 iunie 2022. În al treilea rând, statele membre au posibilitatea de a solicita o modificare a planului lor dacă unul (una) sau mai multe jaloane și ținte din planul lor de redresare și reziliență nu mai pot fi atinse din cauza unor circumstanțe obiective, în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul privind MRR. În cele din urmă, statele membre trebuiau să solicite sprijin în cadrul componentei de împrumut a MRR până la 31 august 2023 și să își revizuiască planurile în consecință, prezentându-le Comisiei spre evaluare. În secțiunea următoare sunt furnizate mai multe informații cu privire la componenta de împrumut.

Până la 1 septembrie 2023, Comisia a primit 25 de planuri de redresare și reziliență modificate și 20 de capitole privind REPowerEU (tabelul 4). Consiliul a adoptat opt

²⁶ Pentru informații suplimentare privind procesul de modificare a planurilor existente și modalitățile de elaborare a capitolelor privind REPowerEU, a se vedea Comunicarea Comisiei intitulată „Orientări privind planurile de redresare și reziliență în contextul planului REPowerEU” ([2023/C 80/01](#)).

planuri de redresare și reziliență modificate (Germania, Estonia, Irlanda, Franța, Luxemburg, Malta, Slovacia și Finlanda), dintre care patru includ capitole privind REPowerEU (Estonia, Franța, Malta și Slovacia). La momentul elaborării prezentului raport anual, Comisia evalua modificările propuse de 16 state membre. Tabelul 5 prezintă temeiurile juridice utilizate de statele membre pentru a-și modifica planurile de redresare și reziliență, în conformitate cu Regulamentul privind MRR.

Tabelul 4: Tabel recapitulativ cu prezentarea planurilor de redresare și reziliență modificate și a capitolelor privind REPowerEU²⁷

	Data transmiterii	Capitolul privind REPowerEU prezentat	Data evaluării pozitive a Comisiei	Data adoptării de către Consiliu
Belgia	20 iulie 2023	Da	Evaluare în curs	
Bulgaria				
Cehia	30 iunie 2023	Da	Evaluare în curs	
Danemarca	31 mai 2023	Da	Evaluare în curs	
Germania	9 decembrie 2022	Nu	17 ianuarie 2023	14 februarie 2023
Estonia	9 martie 2023	Da	12 mai 2023	16 iunie 2023
Irlanda	22 mai 2023	Nu	26 iunie 2023	14 iulie 2023
Grecia	31 august 2023	Da	Evaluare în curs	
Spania	6 iunie 2023	Da	Evaluare în curs	
Franța	20 aprilie 2023	Da	26 iunie 2023	14 iulie 2023
Croația	31 august 2023	Da	Evaluare în curs	
Italia	11 iulie 2023	Nu	28 iulie 2023	Neadoptat încă
	7 august 2023	Da	Evaluare în curs	
Cipru	1 septembrie 2023	Da	Evaluare în curs	
Letonia				
Lituania	30 iunie 2023	Da	Evaluare în curs	
Luxemburg	11 noiembrie 2022	Nu	9 decembrie 2022	17 ianuarie 2023
Ungaria	31 august 2023	Da	Evaluare în curs	
Malta	26 aprilie 2023	Da	26 iunie 2023	14 iulie 2023
Țările de Jos	6 iulie 2023	Da	Evaluare în curs	
Austria	14 iulie 2023	Da	Evaluare în curs	
Polonia	31 august 2023	Da	Evaluare în curs	
Portugalia	26 mai 2023	Da	Evaluare în curs	
România				
Slovenia	14 iulie 2023	Da	Evaluare în curs	
Slovacia	26 aprilie 2023	Da	26 iunie 2023	14 iulie 2023
Finlanda	26 ianuarie 2023	Nu	28 februarie 2023	7 martie 2023
Suedia	24 august 2023	Da	Evaluare în curs	

Sursa: Comisia Europeană

²⁷ Data-limită de 1 septembrie 2023 (inclusiv).

Tabelul 5: Temeiul juridic utilizat de statele membre pentru a-și modifica planurile de redresare și reziliență

	Adăugarea capitolului privind REPowerEU (articolul 21c)	Ajustare în urma actualizării contribuției financiare maxime [articolul 18 alineatul (2)]	Modificare ca urmare a unor circumstanțe obiective (articolul 21)	Adăugarea de măsuri pentru a lua împrumuturi suplimentare în cadrul MRR (articolul 14)
Belgia	•	•	•	•
Bulgaria				
Cehia	•	•	•	•
Danemarca	•			
Germania			•	
Estonia	•	•	•	
Irlanda			•	
Grecia	•		•	•
Spania	•	•	•	•
Franța	•	•	•	
Croația	•	•	•	•
Italia	•	•	•	
Cipru	•	•	•	
Letonia				
Lituania	•	•	•	•
Luxemburg		•		
Ungaria	•		•	•
Malta	•	•	•	
Țările de Jos	•		•	
Austria	•		•	
Polonia	•	•	•	•
Portugalia	•	•	•	•
România				
Slovenia	•	•	•	•
Slovacia	•	•	•	
Finlanda		•		
Suedia	•	•		

Sursa: Comisia Europeană

Sprijin nerambursabil revizuit în cadrul MRR

În temeiul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul privind MRR, statele membre își pot actualiza planurile de redresare și reziliență pentru a ține seama de contribuția financiară maximă actualizată publicată la 30 iunie 2022. Statele membre care au o contribuție financiară maximă redusă își pot revizui planurile în consecință. Statele membre care au o contribuție financiară maximă sporită pot utiliza aceste resurse suplimentare pentru finanțarea investițiilor și a reformelor incluse în planurile lor revizuite sau în capitolul privind REPowerEU. Tabelul 6 de mai jos oferă o imagine de ansamblu a modificărilor înregistrate de statele membre în ceea ce privește sprijinul financiar nerambursabil în temeiul articolului 18.

Tabelul 6: Modificarea sprijinului financiar nerambursabil în temeiul articolului 18 din Regulamentul privind MRR

	Modificarea sprijinului financiar nerambursabil prevăzut la articolul 18 (în EUR, în prețuri curente)
Belgia	-1 400 569 368
Bulgaria	-578 533 524
Cehia	603 614 884
Danemarca	-122 251 741
Germania	2 405 023 531
Estonia	-106 027 582
Irlanda	-74 597 916
Grecia	-343 234 449
Spania	7 701 317 190
Franța	-1 919 823 196
Croația	-785 114 933
Italia	143 242 804
Cipru	-90 187 539
Letonia	-128 150 411
Lituania	-125 059 297
Luxemburg	-10 834 458
Ungaria	-1 363 094 805
Malta	-58 127 595
Țările de Jos	-1 253 935 169
Austria	289 454 205
Polonia	-1 330 690 569
Portugalia	1 633 096 593
România	-2 119 187 698
Slovenia	-285 970 648
Slovacia	-322 838 535
Finlanda	-263 289 938
Suedia	-107 279 840

Sursa: Comisia Europeană

Împrumuturi în cadrul MRR

Pentru a finanța noi investiții și reforme incluse în capitolul privind REPowerEU, statele membre pot beneficia, de asemenea, de condițiile de finanțare extrem de favorabile ale împrumuturilor din cadrul MRR, pe care trebuiau să le solicite până la 31 august 2023. Tabelul 7 de mai jos oferă o imagine de ansamblu a cererilor (inclusiv valoarea împrumuturilor) depuse de statele membre până la termenul legal. Aceste informații au fost, de asemenea, comunicate Parlamentului European și Consiliului la 1 septembrie 2023.

Tabelul 7: Împrumuturi solicitate de statele membre până la 31 august 2023

	Cuantumul împrumuturilor angajate în cadrul primelor planuri de redresare și reziliență (în EUR, prețuri curente)	Cuantumul împrumuturilor suplimentare solicitate cu revizuirea planurilor de redresare și reziliență (în EUR, prețuri curente)	Cuantumul total al împrumuturilor care urmează să fie angajate* (în EUR, în prețuri curente)	Atingerea sau depășirea plafonului de 6,8 % din VNB
Belgia		264 200 000	264 200 000	Nu
Bulgaria				Nu

	Cuquantumul împrumuturilor angajate în cadrul primelor planuri de redresare și reziliență (în EUR, prețuri curente)	Cuquantumul împrumuturilor suplimentare solicitate cu revizuirea planurilor de redresare și reziliență (în EUR, prețuri curente)	Cuquantumul total al împrumuturilor care urmează să fie angajate* (în EUR, în prețuri curente)	Atingerea sau depășirea plafonului de 6,8 % din VNB
Cehia		818 100 000	818 100 000	Nu
Danemarca				Nu
Germania				Nu
Estonia				Nu
Irlanda				Nu
Grecia	12 727 538 920	5 000 000 000	17 727 538 920	Da
Spania		84 267 050 000	84 267 050 000	Nu
Franța				Nu
Croația		4 442 508 187	4 442 508 187	Da
Italia	122 601 810 400		122 601 810 400	Da
Cipru	200 320 000		200 320 000	Nu
Letonia				Nu
Lituania		1 722 000 000	1 722 000 000	Nu
Luxemburg				Nu
Ungaria		3 920 000 000	3 920 000 000	Nu
Malta				Nu
Țările de Jos				Nu
Austria				Nu
Polonia	11 506 500 000	23 034 803 518	34 541 303 518	Da
Portugalia	2 699 000 000	3 191 756 353	5 890 756 353	Nu
România	14 942 153 000		14 942 153 000	Da
Slovenia	705 370 000	587 000 000	1 292 370 000	Nu
Slovacia				Nu
Finlanda				Nu
Suedia				Nu
UE 27	165 382 692 320	127 247 418 058	292 630 110 378	

Notă: *Cererile de împrumut depuse până la 31 august 2023 urmează să fie evaluate de Comisie în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul privind MRR, iar planurile revizuite urmează să fie aprobate de Consiliu. Prin urmare, acest tabel oferă doar o imagine preliminară cu privire la valoarea totală posibilă a împrumuturilor angajate în cadrul MRR.

Sursa: Comisia Europeană

În cadrul REPowerEU, statele membre vor putea primi prefinanțare în două tranșe, între 2023 și 2024. Acest lucru va fi posibil după transmiterea capitoului privind REPowerEU, cu condiția ca deciziile de punere în aplicare relevante ale Consiliului să fie adoptate de Consiliu până la 31 decembrie 2023. Pentru măsurile incluse în capitolele privind REPowerEU, statele membre vor putea solicita o prefinanțare de până la 20 % din sursele suplimentare de finanțare REPowerEU din schema de comercializare a certificatelor de emisii („ETS”) și din transferurile din rezerva de ajustare la Brexit („BAR”), alocarea majorată în cadrul MRR, astfel cum a fost actualizată până în iunie 2022, și în cadrul componentei de împrumut a MRR rămase.

2.5. Situația actuală privind finanțarea MRR

Situația actuală a finanțării NextGenerationEU

În cadrul NextGenerationEU, Comisia poate mobiliza până la 806,9 miliarde EUR între jumătatea anului 2021 și 2026 prin emiterea de obligațiuni ale UE. Astfel, UE devine unul dintre cei mai mari emitenți de titluri de creanță exprimate în euro în această perioadă. În pofida volatilității pieței din ultimul an, Comisia a fost în măsură să își îndeplinească în timp util toate angajamentele de plată în cadrul NextGenerationEU și să continue să își urmărească obiectivele de mobilizare de fonduri de pe piețe într-un mod eficace și eficient.

În iunie 2022, Comisia și-a anunțat planul de finanțare pentru perioada iunie-sfârșitul lunii decembrie 2022. În conformitate cu acest plan de finanțare, Comisia a mobilizat o finanțare suplimentară pe termen lung în valoare de 50 de miliarde EUR pentru NextGenerationEU, completată de emisiuni de titluri de creanță pe termen scurt ale UE. Obligațiunile emise au fost o combinație de obligațiuni convenționale și verzi, cu respectarea deplină a cadrului NextGenerationEU privind obligațiunile verzi. Aceste tranzacții au generat o creștere a soldului total neachitat al obligațiunilor NextGenerationEU până la 171 de miliarde EUR, din care 36,5 miliarde EUR au fost mobilizate prin emiterea de obligațiuni verzi. Valoarea totală a titlurilor de creanță ale UE neachitate la sfârșitul lunii decembrie era de 17 miliarde EUR²⁸.

În decembrie 2022, Comisia și-a anunțat planul de finanțare pentru perioada cuprinsă între luna ianuarie și sfârșitul lunii iunie 2023, care a fost alcătuit din operațiuni de finanțare pe termen lung în valoare de până la 80 de miliarde EUR. În cele din urmă, au fost emise obligațiuni UE în valoare de 78 de miliarde EUR, cu o scadență medie de aproximativ 14 ani. În prima jumătate a anului 2023, Comisia a emis, de asemenea, titluri de creanță ale UE cu scadența la 3 luni și 6 luni prin licitații bilunare pentru a răspunde nevoilor de finanțare pe termen scurt, valoarea titlurilor de creanță ale UE restante la sfârșitul lunii iunie 2023 fiind de 17,9 miliarde EUR. Au fost utilizate 12 licitații pentru a emite 24 de titluri de creanță ale UE, cu o valoare medie de aproximativ 1 miliard EUR fiecare.

Pe fondul acestor emisiuni reușite, UE a fost în măsură să continue finanțarea fără probleme a planurilor de redresare și reziliență ale statelor membre prin plata la timp a veniturilor obținute. Comisia a efectuat toate plățile către statele membre în cadrul MRR de îndată ce acestea au devenit scadente, în medie în termen de șase zile lucrătoare de la autorizarea plății. Nu s-au înregistrat întârzieri.

Cadrul privind emisiunea de obligațiuni verzi

²⁸ Obligațiunile UE sunt principalul instrument de finanțare al Comisiei în cadrul abordării sale unificate în materie de finanțare. Acestea au scadențe de cel puțin 3 ani. Comisia emite obligațiuni UE cu scadențe de referință (3, 5, 7, 10, 15, 20, 25, 30 de ani) pentru a-și pune în aplicare planul de finanțare. Comisia a început să emită titluri de creanță ale UE, titluri cu o scadență mai mică de un an, în septembrie 2021. Programul privind titlurile de creanță pe termen scurt ale UE oferă o flexibilitate suplimentară Comisiei în calitate de emitent și sprijină lichiditatea titlurilor sale de valoare. Titlurile de creanță ale UE au scadențe cuprinse între 3 și 6 luni.

În 2020, Comisia a anunțat că 30 % din obligațiunile NextGenerationEU (NGEU) vor fi emise ca obligațiuni verzi. Acest lucru demonstrează angajamentul Comisiei față de finanțarea durabilă, aducând pe piață un nou activ verde lichid și cu rating ridicat, oferind acces la investiții verzi pentru o gamă largă de investitori și consolidând rolul Uniunii Europene și al monedei euro pe piețele de finanțare durabilă.

Încasările din obligațiunile verzi NextGenerationEU finanțează ponderea cheltuielilor relevante pentru climă din cadrul MRR. Fiecare stat membru trebuie să aloce cel puțin 37 % din valoarea totală a planului său național de redresare și reziliență investițiilor și reformelor relevante pentru climă. Statele membre au depășit acest obiectiv, cheltuielile estimate în domeniul climei ridicându-se în prezent la aproximativ 40 %.

Comisia a emis prima sa obligațiune verde NextGenerationEU în octombrie 2021. Prin această obligațiune pe 15 ani, Comisia a mobilizat 12 miliarde EUR, devenind astfel cea mai mare tranzacție de obligațiuni verzi din lume până în prezent.

Cheltuielile aferente obligațiunilor verzi NextGenerationEU se referă până în prezent în principal la eficiența energetică (47,6 % din cheltuielile alocate) și la transportul și infrastructura nepoluante (42 %). Adaptarea la schimbările climatice este a treia cea mai mare categorie de cheltuieli (cu 5,6 % din cheltuieli) dintre cele nouă categorii de cheltuieli cărora le pot fi alocate încasările din obligațiunile verzi NextGenerationEU.

2.6. Controale și audit în implementarea MRR

MRR este un instrument bazat pe performanță. Plățile efectuate de Comisie către statele membre se bazează pe atingerea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor predefinite stabilite în planurile de redresare și reziliență. Pentru fiecare plan de redresare și reziliență, decizia de punere în aplicare a Consiliului stabilește setul aferent de jaloane și ținte și suma corespunzătoare pentru fiecare tranșă. Prin urmare, legalitatea și regularitatea plăților din cadrul MRR se bazează exclusiv pe atingerea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor. Statele membre sunt beneficiarii fondurilor MRR care, odată plătite, intră în bugetul național.

Cadrul de control al MRR este adaptat la caracterul unic al MRR ca program de cheltuieli al UE și se bazează pe doi piloni principali: pe de o parte, legalitatea și regularitatea operațiunilor, care este responsabilitatea principală a Comisiei, și, pe de altă parte, protecția intereselor financiare ale Uniunii, responsabilitatea pentru aceasta revenind în principal statelor membre, dar asupra căreia Comisia efectuează, de asemenea, controale specifice.

Comisia a consolidat și mai mult soliditatea cadrului de control al MRR, inclusiv activitatea sa de audit. Rezultatele și observațiile auditului nu identifică riscuri critice sau

ridicate care ar califica declarația de asigurare furnizată de directorul general al DG ECFIN în raportul său anual de activitate²⁹, care vizează MRR.

Controale privind legalitatea și regularitatea angajamentelor și a plăților

Mediul de control al Comisiei cuprinde două niveluri: controale *ex ante* înainte de efectuarea plății și, ulterior, audituri *ex post*.

Atunci când un stat membru transmite o cerere de plată, Comisia evaluează în cadrul controlului *ex ante* îndeplinirea satisfăcătoare a fiecărui jalon și a fiecărei ținte indicate ca fiind îndeplinită de statul membru. Pentru a verifica dacă jaloanele și țintele au fost îndeplinite în mod satisfăcător, dovezile furnizate de statul membru sunt evaluate de echipe specifice de la nivelul întregii Comisii. Comisia poate solicita informații suplimentare și poate decide să efectueze controale suplimentare pentru a obține asigurarea suplimentară necesară cu privire la îndeplinirea jaloanelor și a țintelor înainte de efectuarea plății. În cazul în care unele jaloane și ținte și sunt îndeplinite în mod satisfăcător, plata poate fi suspendată parțial.

În 2022, Comisia a evaluat 13 cereri de plată, incluzând 366 de jaloane și ținte, și a concluzionat că toate jaloanele și țintele au fost atinse în mod satisfăcător. Prin urmare, nu a fost necesară nicio suspendare sau reducere a plăților în 2022.

De asemenea, Comisia efectuează audituri *ex post* bazate pe riscuri privind jaloanele și țintele pentru a obține o asigurare suplimentară că informațiile furnizate de statul membru au fost corecte. În conformitate cu strategia sa de audit, pentru anul 2022, Comisia a efectuat șapte audituri *ex post* privind jaloanele și țintele în ceea ce privește primele cereri de plată prezentate de Franța, Italia, Portugalia, Croația și România și a doua cerere de plată depusă de Croația și de Spania. Pe baza unei evaluări a riscurilor, activitatea de audit a vizat toate cele 15 jaloane și ținte identificate ca având „risc ridicat” și 12 identificate ca având „risc mediu”. În 2023, alte șapte audituri sunt în curs pentru cererile de plată din partea Austriei, Cehiei, Danemarcei, Greciei, Luxemburgului, Slovaciei și Spaniei. Pe baza rapoartelor finale de audit emise până în prezent, Comisia a concluzionat că jaloanele și țintele auditate au fost atinse în mod satisfăcător. În cazul în care Comisia ar fi considerat *ex post* că un jalon sau o țintă nu a fost atins(ă) în mod satisfăcător, aceasta ar fi inițiat corecții financiare pentru a recupera partea necuvenită a plății efectuate.

Controale menite să asigure protecția adecvată a intereselor financiare ale Uniunii, în modul prevăzut la articolul 22 din Regulamentul privind MRR

Fiecare stat membru trebuie să instituie și să mențină sisteme de control eficace și eficiente și să ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii. Fiecare stat membru a trebuit să detalieze sistemul său național de control în planul său național de redresare și reziliență, iar aceste sisteme ar putea fi evaluate de Comisie ca fiind „adecvate” (A) sau „insuficiente” (C). Dacă măsurile propuse de statul membru sunt

²⁹ Raportul anual de activitate pe 2022 – Afaceri economice și financiare, disponibil la adresa https://commission.europa.eu/publications/annual-activity-report-2022-economic-and-financial-affairs_en.

evaluate ca fiind insuficiente, planul nu ar fi fost aprobat. Atunci când a evaluat cele cinci planuri de redresare și reziliență aprobate în 2022, după adoptarea raportului anual anterior, Comisia a concluzionat că acestea dispuneau de un sistem de control adecvat, la fel ca în cazul celorlalte 22 de planuri de redresare și reziliență. La fel ca în evaluările anterioare, Comisia a identificat, de asemenea, unele deficiențe în fiecare dintre cele cinci planuri de redresare și reziliență evaluate pozitiv în 2022 și a solicitat statelor membre în cauză să ia măsuri de remediere suplimentare prin adăugarea unor jaloane specifice privind auditul și controlul în planurile lor de redresare și reziliență. Jaloanele și țintele corespunzătoare sunt incluse în anexa la decizia de punere în aplicare a Consiliului și trebuie îndeplinite înainte să poată fi efectuată vreo plată periodică. La primirea cererii de plată corespunzătoare, Comisia evaluează îndeplinirea satisfăcătoare a acestor jaloane specifice privind auditul și controlul și analizează declarațiile de gestiune și rezumatele de audit prezentate.

În plus, în conformitate cu strategia sa de audit, Comisia efectuează audituri de sistem care se bazează pe informațiile disponibile în cadrul Comisiei, precum și pe rezumatele de audit și pe declarațiile de gestiune prezentate de statele membre, împreună cu cererile lor de plată. În contextul auditurilor de sistem, Comisia verifică procedurile existente în statele membre pentru a preveni, detecta și corecta fraude, corupția și conflictele de interese, precum și dubla finanțare. Aceasta include, de asemenea, verificări bazate pe riscuri ale sistemelor de colectare și stocare a datelor privind beneficiarii, contractanții, subcontractanții și beneficiarii reali. Comisia este împuternicită să recupereze fonduri sau să inițieze corecții financiare în cazul în care au fost identificate fraude, corupție sau conflicte de interese și nu au fost corectate de statele membre sau în cazul în care statele membre comit încălcări grave ale obligațiilor incluse în acordurile de finanțare și de împrumut.

Până în prezent, Comisia a efectuat 16 audituri de sistem în 2022³⁰ și alte 11 în 2023³¹, emițând, după caz, recomandări cu termene stricte de implementare, și, până la sfârșitul anului 2023, va fi auditat toate statele membre cel puțin o dată. În contextul respectivelor audituri, Comisia verifică, de asemenea, dacă sistemele statelor membre prevăd și verifică, în general, conformitatea cu normele UE și normele naționale, inclusiv cu elemente specifice ale procedurii de achiziții publice și ale normelor privind ajutorul de stat. Ca urmare a recomandărilor Curții de Conturi Europene, Comisia și-a intensificat și mai mult activitatea de audit pentru a include, de exemplu, audituri de sistem mai specifice atunci când și acolo unde sunt detectate deficiențe sau riscuri.

În plus, Comisia efectuează, de asemenea, **audituri cu privire la activitatea desfășurată de autoritățile naționale de audit din statele membre.** Obiectivul acestor audituri de conformitate este de a evalua fiabilitatea activității desfășurate la nivel național, atât în ceea ce privește auditurile privind jaloanele și țintele, cât și auditurile efectuate cu privire la sistemele naționale de control pentru a asigura conformitatea cu normele UE și naționale și protecția intereselor financiare ale UE.

³⁰ Vizând Bulgaria, Cipru, Cehia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Malta, Polonia, Slovacia, Slovenia și Spania.

³¹ Vizând Austria, Belgia, Croația, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Luxemburg, Portugalia, România și Suedia.

2.7. Acțiuni de informare privind implementarea și transparența planurilor de redresare și reziliență

Dialogul și schimburile interinstituționale

De la începutul implementării MRR, Comisia a colaborat îndeaproape cu Parlamentul European și cu Consiliul. Comisia continuă să partajeze fără întârziere toate planurile de redresare și reziliență și planurile modificate prezentate de statele membre, precum și toate evaluările preliminare ale cererilor de plată, atât cu Parlamentul European, cât și cu Consiliul, în condiții de egalitate. Acest lucru asigură un flux transparent de informații, cu un nivel ridicat de implicare între instituții pe parcursul etapei de implementare.

În ceea ce privește Parlamentul European, Comisia organizează schimburi periodice pentru a discuta subiecte orizontale referitoare la MRR. De la înființarea MRR, Comisia a fost invitată și a participat la 11 dialoguri la nivel înalt privind redresarea și reziliența. În plus, Comisia colaborează periodic cu deputații în Parlamentul European în cadrul grupului de lucru permanent al comisiilor comune ECON-BUDG și a participat în total la 32 de reuniuni. În plus, Comisia este invitată în mod regulat la diverse alte comisii să facă schimb de opinii cu privire la chestiuni legate de MRR, inclusiv la comisiile REGI, CONT și ENVI. Comisia publică toate prezentările susținute în contextul grupului de lucru permanent pe un site web dedicat³².

Comisia a înființat, de asemenea, un grup informal de experți pentru a face schimb de opinii cu statele membre cu privire la implementarea MRR și organizează frecvent schimburi de opinii și de bune practici. Acest grup este un for important de discuții între experții din statele membre, precum și din cadrul Comisiei cu privire la aspectele transversale ale MRR. Subiectele discutate în acest format prezintă o mare varietate, de la aspecte financiare la guvernanță, audit și control, precum și aspecte legate de domenii de politică specifice. De exemplu, cea de a 19-a reuniune din martie 2023 a fost dedicată sprijinirii statelor membre să includă și să integreze *aspecte legate de egalitate* în capitolul privind REPowerEU și în planurile de redresare și reziliență revizuite. Aspectele legate de capacitatea administrativă au fost, de asemenea, abordate în cadrul celei de a 20-a reuniuni din mai 2023 și vor fi discutate în continuare în cadrul unei alte reuniuni programate pentru toamna anului 2023. Grupul de experți facilitează și promovează schimbul de bune practici cu privire la numeroase elemente ale implementării MRR. Comisia publică toate documentele relevante, cum ar fi ordini de zi, procese-verbale, rapoarte, avize, recomandări și altele, pe un site dedicat³³.

Până în prezent, Comisia a organizat 21 de reuniuni ale grupului informal de experți privind MRR. În decembrie 2022, Comisia a organizat prima reuniune cu prezență fizică de o zi întreagă cu toți experții din statele membre. În cadrul acestei a 16-a reuniuni a grupului, statele membre și-au prezentat bunele practici pe trei teme: (1) rolul autorității de coordonare

³² [Informații furnizate Parlamentului European sau Consiliului privind planurile de redresare și reziliență \(europa.eu\).](https://european-council.europa.eu/media/en/press-communications/infographic/infographic-2023-01-11-01.pdf)

³³ [Registrul grupurilor de experți ai Comisiei și al altor entități similare \(europa.eu\).](https://european-council.europa.eu/media/en/press-communications/infographic/infographic-2023-01-11-01.pdf)

și guvernanta implementării MRR, (2) implicarea părților interesate în elaborarea și implementarea planurilor de redresare și reziliență și (3) aspectele legate de comunicare și vizibilitate ale MRR. O altă reuniune cu prezență fizică a grupului de experți este preconizată pentru toamna anului 2023.

Cerințe privind comunicarea și vizibilitatea

La fel ca în cazul altor fonduri ale Uniunii, statele membre au obligația de a se asigura că destinatarii finanțării din partea Uniunii în cadrul MRR recunosc originea și asigură vizibilitatea finanțării. În acest sens, articolul 34 alineatul (2) din Regulamentul privind MRR, astfel cum a fost operaționalizat prin articolul 10 din acordurile de finanțare dintre Comisie și statele membre, stabilește o serie de cerințe în materie de comunicare și vizibilitate. Printre acestea se numără elaborarea unei strategii de comunicare, afișarea, după caz, a emblemei UE cu declarația de finanțare corespunzătoare și crearea și menținerea unui spațiu web unic. În pofida acestor obligații în materie de comunicare și vizibilitate, rezultatele unui sondaj Eurobarometru din 2022³⁴ arată că, deși există o bună cunoaștere în rândul cetățenilor UE cu privire la existența planurilor de redresare și reziliență pentru țările lor (cu diferențe între statele membre), nu există suficiente informații cu privire la faptul că planurile de redresare și reziliență sunt finanțate (integral sau parțial) de UE. Acest lucru demonstrează necesitatea ca statele membre să își intensifice eforturile. Comisia continuă să poarte discuții cu statele membre pentru a asigura respectarea obligațiilor care le revin. Respectarea cerințelor în materie de comunicare face, de asemenea, parte în mod sistematic din auditurile *ex post* ale jaloanelor și ale țintelor efectuate de Comisie. Comisia oferă orientări statelor membre prin schimburi bilaterale și prin rețeaua INFORM EU, reunind comunicatori din statele membre și din cadrul Comisiei din toate fondurile UE, inclusiv MRR. În acest context, Comisia continuă, de asemenea, să ofere sprijin statelor membre în punerea în aplicare a strategiilor de comunicare incluse în planurile de redresare și reziliență. Opt state membre participă în prezent la un proiect multinațional sprijinit de IST privind consolidarea capacităților pentru comunicarea eficace a beneficiilor planurilor de redresare și reziliență.

³⁴ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2653>.

Harta interactivă a proiectelor sprijinite prin MRR

Implementarea accelerată a MRR și îndeplinirea eficientă a obiectivelor sale necesită un nivel din ce în ce mai ridicat de transparență în ceea ce privește funcționarea sa și utilizarea concretă a finanțării MRR de către statele membre. În acest scop, Comisia publică periodic informații pe site-ul web dedicat MRR³⁵ (inclusiv cu privire la planurile de redresare și reziliență individuale pe paginile dedicate fiecărei țări³⁶) și a creat tabloul de bord privind redresarea și reziliența³⁷, furnizând informații în timp real cu privire la plățile și progresele înregistrate de statele membre, precum și date, indicatori și analize tematice suplimentare.

Pentru a spori și mai mult vizibilitatea și transparența MRR, Comisia a lansat o hartă interactivă a proiectelor³⁸ sprijinite prin MRR în fiecare stat membru. Harta oferă o imagine de ansamblu a reformelor și a investițiilor selectate, indică localizarea lor geografică și oferă informații cu privire la situația lor actuală. Aceasta include, de asemenea, linkuri către resurse online care oferă informații mai detaliate, cum ar fi site-urile web naționale ale MRR și, dacă sunt disponibile, site-urile web ale proiectelor specifice finanțate prin MRR. Harta a fost lansată oficial la 31 martie 2023. Aceasta va fi actualizată periodic și completată cu informații suplimentare privind punerea în aplicare. Prima actualizare a avut loc la 24 mai 2023, numărul total de proiecte prezentate la momentul respectiv ajungând la peste 430 în toate statele membre.

Harta proiectelor sprijinite prin MRR

Destinatarii finali în cadrul MRR

Regulamentul REPowerEU a consolidat transparența în ceea ce privește utilizarea fondurilor MRR prin includerea unei noi obligații pentru statele membre de a publica date privind destinatarii finali. În contextul MRR, prin destinatar final se înțelege ultima entitate care primește fonduri în cadrul MRR, care nu este un contractant sau un

³⁵ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_ro.

³⁶ [Paginile dedicate fiecărei țări](#) au fost revizuite la 19 septembrie 2023 pentru a reflecta rolul jucat de MRR în punerea în aplicare a planului REPowerEU, precum și pentru a ține seama de alte modificări ale planurilor de redresare și reziliență ale statelor membre.

³⁷ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html.

³⁸ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_ro#map.

subcontractant, de exemplu, cetățeni, autorități regionale sau locale sau IMM-uri și, ca atare, poate fi o persoană juridică sau fizică. Noul articol 25a din Regulamentul modificat privind MRR impune statelor membre să creeze un portal accesibil publicului și ușor de utilizat, unde să publice date privind cei 100 de destinatari finali care primesc cel mai mare quantum al finanțării pentru punerea în aplicare a măsurilor din cadrul MRR și să actualizeze datele respective de două ori pe an³⁹. Comisia are apoi sarcina de a centraliza și de a publica datele, împreună cu linkurile către portalurile naționale ale statelor membre în tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

În acest scop, Comisia a oferit orientări statelor membre pentru a facilita publicarea datelor privind cei mai mari 100 de destinatari finali și pentru a asigura comparabilitatea, coerența și egalitatea de tratament, inclusiv în contextul celei de a 20-a și al celei de a 21-a reuniuni a grupului informal de experți pentru implementarea MRR. Statele membre ar trebui să raporteze cu privire la orice măsură inclusă în planul de redresare și reziliență în cazul în care s-a efectuat deja o plată către un destinatar final, indiferent dacă statul membru a depus deja o cerere de plată și a primit finanțare în cadrul mecanismului, întrucât statele membre primesc plăți periodice *ex post* după ce Comisia a evaluat că jaloanele și țintele relevante au fost atinse în mod satisfăcător. Pentru a asigura consecvența și coerența în prezentarea datelor în tabloul de bord privind redresarea și reziliența, Comisia a solicitat, de asemenea, statelor membre să furnizeze date structurate prin intermediul instrumentului său informatic pentru MRR, FENIX, precum și un model specific.

Până în prezent, 15 state membre au furnizat date privind cei 100 de destinatari finali care primesc cel mai mare quantum al finanțării pentru punerea în aplicare a măsurilor din planurile lor de redresare și reziliență, iar aceste date au fost publicate, de asemenea, în Tabloul de bord privind redresarea și reziliența⁴⁰. În Orientările sale privind planurile de redresare și reziliență în contextul REPowerEU, publicate în februarie 2023, Comisia a sugerat ca primul exercițiu de raportare a informațiilor să aibă loc în paralel cu raportarea semestrială din aprilie 2023. Multe state membre au urmat aceste orientări și au publicat deja date privind cei mai mari 100 de destinatari finali pe portalurile lor naționale. Dintre cele 16 state membre care au furnizat date, majoritatea (12 state membre, și anume Austria, Croația, Cipru, Cehia, Germania, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Suedia) au publicat datele pe portalurile lor naționale și au transmis date structurate Comisiei, în timp ce trei state membre (Estonia, Finlanda și Polonia) au publicat datele pe portalul lor național. Întrucât toate statele membre au obligația de a publica și de a actualiza datele de două ori pe an, începând de la intrarea în vigoare a Regulamentului REPowerEU la 1 martie 2023, se preconizează că celelalte state membre vor urma și vor publica date privind cei mai mari 100 de destinatari finali în cadrul planului lor de redresare și reziliență în 2023.

³⁹ Regulamentul precizează, de asemenea, ce informații ar trebui publicate de statele membre, și anume numele complet al destinatarului, codul de înregistrare în scopuri de TVA sau codul de identificare fiscală (sau un identificator unic diferit) în cazul unei persoane juridice, quantumul primit și măsurile asociate pentru care destinatarul a primit finanțare.

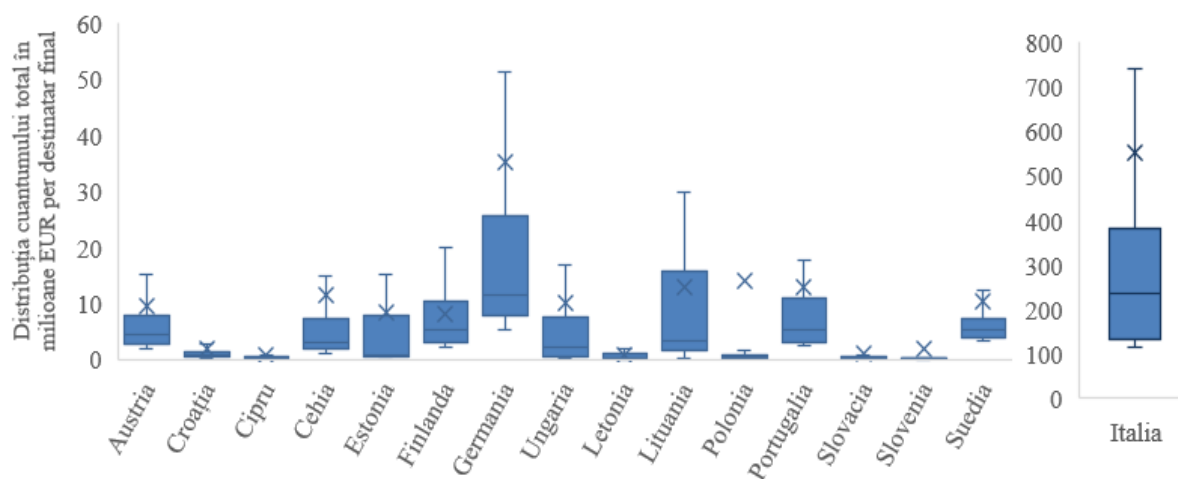
⁴⁰ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/disbursements.html?table=finalRecipientByCountry.

Comisia încurajează statele membre care nu au transmis încă datele privind cei mai mari 100 de destinatari finali să facă acest lucru fără întârziere pentru a respecta cerințele legale ale regulamentului și pentru a asigura transparența necesară cu privire la destinatarii fondurilor MRR.

Analiza datelor privind cei mai mari destinatari finali din fiecare stat membru poate oferi informații și lecții valoroase pentru implementarea MRR. Datele permit o mai mare transparență în ceea ce privește fluxurile de finanțare din MRR și impactul MRR la fața locului și completează și mai mult datele deja disponibile privind implementarea planurilor de redresare și reziliență, de exemplu, în ceea ce privește jaloanele și țintele îndeplinite și plățile pentru fiecare pilon.

Dimensiunea plăților către cei mai mari 100 de destinatari finali variază semnificativ de la un stat membru la altul în care sunt disponibile date. Acest lucru se explică prin alocarea diferită a statelor membre și prin natura eterogenă a planurilor de redresare și reziliență. Cel mai mare quantum primit de un destinatar final inclus pe listă este de peste 20 de miliarde EUR, în timp ce cel mai mic quantum este de 2 450 EUR. Valoarea medie a tuturor sumelor primite este de aproape 49 de milioane EUR, iar valoarea mediană este semnificativ mai mică, de aproximativ 3 milioane EUR. În cadrul fiecărui stat membru, se poate observa o varietate similară în ceea ce privește modul în care finanțarea din MRR este distribuită între cei mai mari 100 de destinatari finali și quantumurile cele mai mari și, respectiv, cele mai mici primite (a se vedea figura 11).

Figura 11: Distribuția celor mai mari destinatari finali per stat membru⁴¹⁴²

Sursa: Calculul Comisiei Europene bazat pe datele furnizate de statele membre privind destinatarii finali

⁴¹ Diagrama cu casete prezintă mediana, două bare și două linii cu o distribuție variabilă continuă. Barele inferioară și superioară corespund primei și celei de a treia quartile (percentilele 25 și 75). Liniile superioare (inferioare) se întind de la bare la valoarea cea mai mare fără a depăși (cel mult) 1,5 față de intervalul intercuartilic (IQR). În plus, sunt incluși marcatori medii pentru a indica asimetria distribuției.

⁴² Din cauza alocării financiare mai mari în cadrul MRR, cei 100 de destinatari finali care primesc cele mai mari quantumuri în cadrul planului de redresare și reziliență al Italiei au primit sume semnificativ mai mari decât cele din celelalte state membre în care sunt disponibile date. Prin urmare, și pentru a spori lizibilitatea figurii, destinatarii finali din planul italian sunt afișați separat.

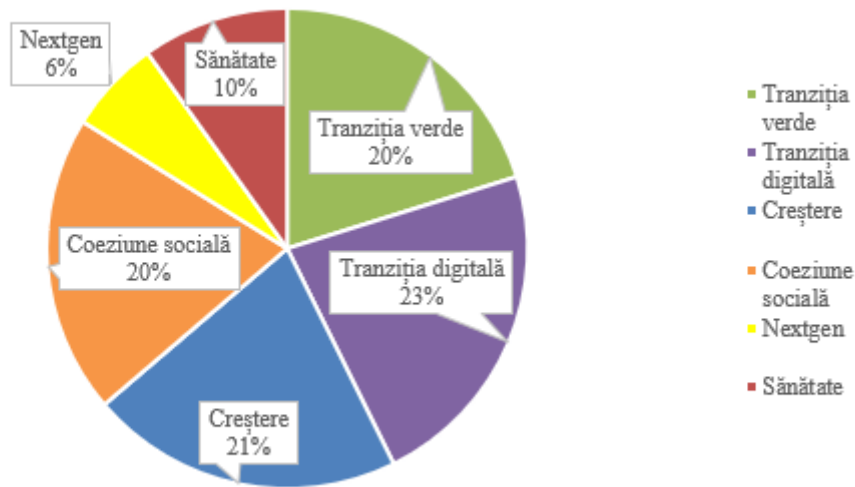
Majoritatea celor mai mari 10 destinatari finali sunt entități publice, iar măsurile pentru care au primit finanțare prin MRR sunt distribuite relativ uniform între pilonii de politică ai MRR. Potrivit estimărilor Comisiei, în medie, aproape două treimi din cei mai mari 10 destinatari finali sunt entități publice și aproximativ 27 % sunt entități private (natura destinatarilor finali rămași este mixtă)⁴³. În ansamblu, ponderea fondurilor primite de cei mai mari zece destinatari finali din fiecare stat membru (în cele 16 state membre în care sunt disponibile date) reprezintă 12,7 % din totalul fondurilor MRR primite de aceste 16 state membre. Analizând în mod specific entitățile private printre cei mai mari zece destinatari, ponderea fondurilor primite de acestea reprezintă aproximativ 1,9 % din totalul fondurilor MRR ale celor 16 state membre. Pe lângă acești destinatari, există mult mai multe investiții și scheme care vizează în mod specific IMM-urile în toate planurile de redresare și reziliență. O analiză a măsurilor asociate pentru care destinatarii finali au primit finanțare poate oferi, de asemenea, o indicație clară cu privire la obiectivele de politică și sectoarele generale pe care le-a sprijinit finanțarea în cadrul MRR. Datele disponibile⁴⁴ pentru cei mai mari 100 de destinatari finali arată că măsurile asociate sunt repartizate între cei șase piloni de politică într-un mod în general echilibrat (a se vedea figura 12), consolidând ideea că MRR oferă sprijin statelor membre, ceea ce reprezintă un răspuns cuprinzător și echilibrat la situația economică și socială. Datele disponibile până în prezent arată, de asemenea, că cei mai mari destinatari finali din cadrul MRR au fost implicați în cea mai mare parte în punerea în aplicare a măsurilor care contribuie la tranziția digitală, acestea fiind urmate îndeaproape de investiții în creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, în coeziunea socială și teritorială și de investiții verzi, evidențiind importanța pe care statele membre au atribuit-o stimulării redresării economice și sociale după criza provocată de pandemia de COVID-19, precum și pregătirii economiilor, societăților și administrațiilor publice ale UE pentru tranziția verde și cea digitală, în mod complementar cu fondurile politicii de coeziune⁴⁵.

⁴³ În conformitate cu articolul 25a din Regulamentul modificat privind MRR, statele membre nu sunt obligate să furnizeze date care să facă distincție între destinatarii finali care sunt entități publice sau private. Cifrele prezentate aici se bazează pe estimările proprii ale Comisiei.

⁴⁴ Sunt excluse datele privind destinatarii finali din Estonia, Finlanda și Polonia, unde datele structurate legate de pilonii de politică și de domeniile de politică conexe nu au fost puse la dispoziția Comisiei.

⁴⁵ Politica de coeziune s-a plătit 217,3 miliarde EUR pentru a sprijini, printre altele, tranziția verde și cea digitală și pentru a consolida reziliența statelor membre.

Figura 12: Contribuția sumelor primite și a măsurilor conexe pentru care primesc sprijin cei mai mari 100 de destinatari finali pentru cei șase piloni de politică⁴⁶

Sursa: Calculul Comisiei Europene bazat pe datele furnizate de statele membre privind destinatarii finali

Cele mai mari plăți sunt legate de proiecte de infrastructură, digitalizare și mobilitate, în timp ce destinatarii finali au primit cel mai adesea sprijin financiar pentru măsuri în domeniul educației și pentru alte investiții în capitalul uman. Cele mai mari cantumuri ale finanțării primite de destinatarii finali în acele state membre în care sunt disponibile date sunt legate de investiții în infrastructura și serviciile teritoriale, în e-guvernare și în serviciile publice digitale, precum și în mobilitatea durabilă, reprezentând domenii de politică în care investițiile sunt, de regulă, mari și mai costisitoare. Atunci când se ia în considerare numărul de măsuri asociate în locul cantumurilor primite, reiese că cei mai mari 100 de destinatari finali au primit cel mai adesea finanțare din MRR pentru punerea în aplicare a măsurilor în domeniul învățământului general, profesional și superior, al e-guvernării și al serviciilor publice digitale, al capitalului uman în digitalizare și al eficienței energetice. Acest lucru reflectă accentul pus de multe state membre în planurile lor pe măsurile de educație și formare și pe perfecționarea și recalificarea angajaților, a șomerilor și a populației în general pentru tranziția digitală, precum și pe promovarea tranziției verzi și a celei digitale.

Privind în perspectivă, Comisia va continua să revizuiască datele disponibile pentru a putea trage învățăminte pentru implementarea mecanismului. Datele de la cei mai mari 100 de destinatari vor fi, de asemenea, utilizate pentru a completa harta interactivă menționată mai sus privind proiectele MRR.

Evenimente anuale ale MRR

⁴⁶ Aceste cifre se bazează pe metodologia de marcare a pilonilor elaborată pentru tabloul de bord privind redresarea și reziliența, prin care fiecare măsură din planurile de redresare și reziliență este atribuită unui domeniu de politică primar și secundar pentru a reflecta faptul că măsurile pot contribui la mai multe obiective de politică. Cei șase piloni de politică sunt: tranziția verde; transformarea digitală; creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; coeziunea socială și teritorială; sănătatea și reziliența economică, socială și instituțională; politici pentru generația următoare.

Evenimentele anuale reprezintă principalul moment de comunicare privind implementarea MRR la nivel național. Cerința potrivit căreia Comisia și statele membre trebuie să organizeze activități comune de comunicare privind finanțarea MRR este consacrată la articolul 34 din Regulamentul privind MRR și la articolul 10 din acordurile de finanțare. Aceste evenimente reunesc instituții esențiale, părți interesate (inclusiv parteneri sociali și reprezentanți ai societății civile) și destinatari ai sprijinului din partea MRR, printre altele, pentru a discuta progresele înregistrate în punerea în aplicare a diferitelor proiecte propuse de statele membre în planurile lor naționale de redresare și reziliență. Birourile de legătură ale Parlamentului European (EPLO) din statele membre, reprezentanții naționali ai Comitetului Economic și Social European (CESE) și Comitetul Regiunilor sunt, de asemenea, invitați să participe la aceste evenimente.

Până la 1 septembrie 2023, au avut loc 22 de evenimente anuale în tot atâtea state membre. Cooperarea în materie de comunicare privind MRR este bine stabilită între funcționarii responsabili cu semestrul european din cadrul reprezentanțelor Comisiei și administrațiile naționale. Eforturile comune de organizare a evenimentelor anuale cu reprezentanți la nivel înalt ai statelor membre și cu Comisia sporesc vizibilitatea MRR. Aceste evenimente oferă oportunități excelente pentru implicarea presei, extinzând astfel publicul dincolo de părțile interesate obișnuite și oferind o acoperire mult mai largă. Într-adevăr, majoritatea evenimentelor au fost, de asemenea, transmise în direct, cu înregistrări ale evenimentelor, precum și cu alte materiale de comunicare, disponibile pe paginile dedicate fiecărei țări de pe site-ul web dedicat MRR și tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Mai multe evenimente sunt prevăzute pentru sfârșitul anului 2023 și pentru anul viitor, pe măsură ce se înregistrează progrese în ceea ce privește implementarea planurilor de redresare și reziliență, inclusiv a capitolelor privind REPowerEU recent adoptate.

Consultarea cu părțile interesate

Statele membre au adoptat abordări diferite în ceea ce privește consultarea părților interesate în contextul elaborării și al implementării planurilor lor de redresare și reziliență. Regulamentul privind MRR impune statelor membre să furnizeze, ca parte a planurilor lor de redresare și reziliență, un rezumat al consultărilor cu părțile interesate desfășurate, inclusiv cu partenerii sociali, cu organizațiile societății civile, precum și cu autoritățile locale și regionale. Regulamentul privind MRR revizuit impune statelor membre să furnizeze un rezumat suplimentar al rezultatului procesului de consultare desfășurat cu părțile interesate, inclusiv cu autoritățile locale și regionale, cu privire la măsurile incluse în capitolul privind REPowerEU. Rezumatul ar trebui să includă și o descriere a modului în care s-a ținut seama de feedbackul primit atunci când au fost concepute măsurile privind REPowerEU, precum și o indicație a modului în care feedbackul va continua să fie luat în considerare în timpul implementării. În general, părțile interesate au împărtășit Comisiei un feedback eterogen cu privire la procesele de consultare la nivel național, variind de la consultări periodice și granulare la consultări mai limitate. Autoritățile locale și regionale au considerat adesea că implicarea lor în numeroasele măsuri de politică cuprinse în programe este inegală. Acest lucru se datorează parțial ritmului diferit de punere în aplicare a reformelor și a investițiilor, precum și complexității și diversității măsurilor cuprinse în planurile de

redresare și reziliență din unele state membre. În acest sens, includerea capitolului privind REPowerEU reprezintă, într-adevăr, o oportunitate de a deschide calea pentru o mai mare implicare a tuturor părților interesate relevante, inclusiv a partenerilor sociali, a organizațiilor societății civile, precum și a autorităților locale și regionale.

În etapa de implementare, Comisia a invitat și continuă să invite toate statele membre să colaboreze activ și eficient cu partenerii sociali, cu autoritățile locale și regionale și cu alte părți interesate, în special cu reprezentanții organizațiilor societății civile, prin schimburi periodice. Implementarea planurilor de redresare și reziliență reprezintă o oportunitate de a se implica și în agenda mai amplă de coordonare a politicilor economice, de ocupare a forței de muncă, sociale și de sustenabilitate și va contribui la identificarea comună a provocărilor și la definirea soluțiilor. Implicarea efectivă este într-adevăr esențială, deoarece contribuția și implicarea părților interesate vor contribui la asigurarea solidității, a succesului și a promptitudinii reformelor și a investițiilor planificate. În plus, actorii relevanți implicați servesc drept platformă orizontală pentru schimbul de opinii cu privire la implementare și asigurarea unei cooperări strânse. În ianuarie 2023, Comisia a publicat o Comunicare privind consolidarea dialogului social în UE⁴⁷, precum și o propunere de recomandare a Consiliului privind rolul dialogului social, care a fost adoptată de Consiliu la 12 iunie 2023. Recomandarea invită statele membre să implice partenerii sociali în mod sistematic, semnificativ și prompt în conceperea și punerea în aplicare a politicilor sociale și de ocupare a forței de muncă și, după caz, a politicilor economice și a altor politici publice, inclusiv în contextul semestrului european.

Acțiuni de informare a presei

Încă de la crearea MRR, Comisia a comunicat pe larg cu presa cu privire la implementarea acestuia. Comisia s-a asigurat că se adresează corespondenților naționali și jurnaliștilor specializați pentru a asigura o acoperire largă și o înțelegere amplă de către publicul larg a principalelor aspecte legate de MRR și de implementarea sa pe teren, dând publicității peste 200 de comunicate de presă și materiale de presă și organizând numeroase conferințe de presă și informări tehnice atât la Bruxelles, cât și în statele membre, cu sprijinul reprezentanțelor Comisiei. De asemenea, Comisia a oferit un feedback amplu și prompt jurnaliștilor naționali și internaționali, atât în scris, cât și oral, abordând interesul lor constant ridicat față de instrument.

Activități suplimentare de comunicare cu privire la MRR desfășurate de reprezentanțele Comisiei Europene în statele membre

Comunicarea cu privire la beneficiile planurilor naționale de redresare și reziliență este, de asemenea, o sarcină de comunicare esențială a tuturor reprezentanțelor Comisiei Europene în statele membre. Pe lângă „evenimentele anuale”, numeroase alte activități de informare sunt puse în aplicare în strânsă cooperare cu funcționarii responsabili cu semestrul european și cu

⁴⁷ Comunicarea intitulată „Consolidarea dialogului social în Uniunea Europeană prin valorificarea întregului său potențial de gestionare a tranzițiilor echitabile”, 25 ianuarie 2023, COM/2023/40 final și Propunerea de recomandare a Consiliului privind consolidarea dialogului social în Uniunea Europeană, 25 ianuarie 2023, COM/2023/38 final.

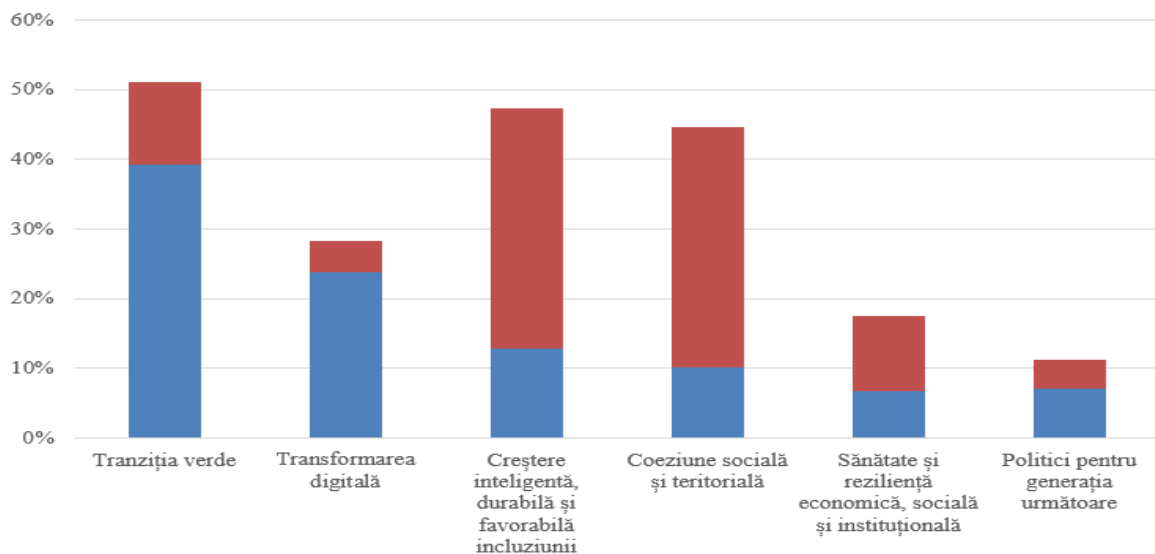
alte echipe din cadrul reprezentanțelor. În multe cazuri, părțile interesate, autoritățile naționale și regionale și alți parteneri externi sunt implicați la rândul lor în eforturile de comunicare. Cu ocazia discuțiilor publice și a evenimentelor mass-media, se discută pe larg impactul planurilor naționale de redresare și reziliență asupra economiei și a calității vieții cetățenilor.

3. Contribuția mecanismului la obiectivele MRR

În temeiul articolului 3 din Regulamentul privind MRR, reformele și investițiile incluse în planurile de redresare și reziliență ar trebui să contribuie la cei șase piloni de politică⁴⁸ care definesc domeniul de aplicare al mecanismului, ținând seama totodată de situația specifică și de provocările cu care se confruntă statele membre. Regulamentul privind impune, de asemenea, fiecărui stat membru să dedice cel puțin 37 % din alocarea totală a planului său de redresare și reziliență măsurilor care contribuie la obiectivele climatice și cel puțin 20 % din alocarea totală pentru obiectivele digitale, pe baza estimărilor *ex ante* ale costurilor acestor măsuri.

Comisia a elaborat o metodologie de raportare cu privire la contribuția fiecărui plan la cei șase piloni ai mecanismului, în cadrul căreia fiecare (sub)măsură a fost încadrată într-un singur domeniu de politică primar și unul secundar (conform unei liste de domenii de politică stabilite de Comisie) care sunt asociate unuia dintre cei șase piloni, reflectând faptul că o reformă sau o investiție poate fi legată de mai mulți piloni. În măsura în care acest lucru este posibil, raportarea pe piloni este coerentă cu alte metodologii de marcare (climatică, digitală, cheltuieli sociale). Ponderea fondurilor MRR care contribuie la fiecare pilon de politică este ilustrată în figura 13.

Figura 13: Ponderea fondurilor MRR care contribuie la fiecare pilon de politică

Notă: Fiecare măsură contribuie la doi dintre cei șase piloni de politică, prin urmare contribuția totală la toți pilonii prezentați în acest grafic se ridică la 200 % din fondurile MRR alocate statelor membre. Procentele prezentate pentru contribuția la pilonul tranziției verzi și la cel al transformării digitale sunt diferite de procentele prezentate pentru contribuția la obiectivele climatice și digitale; acestea din urmă sunt calculate în conformitate cu o metodologie diferită (detaliată în anexele VI și VII la Regulamentul privind MRR). Părțile (inferioare) de culoare albastră reprezintă acele măsuri care au fost marcate și atribuite pilonului ca domeniu de politică principal, în timp ce părțile (superioare) de culoare roșie reprezintă măsuri marcate ca domeniu de politică secundar.

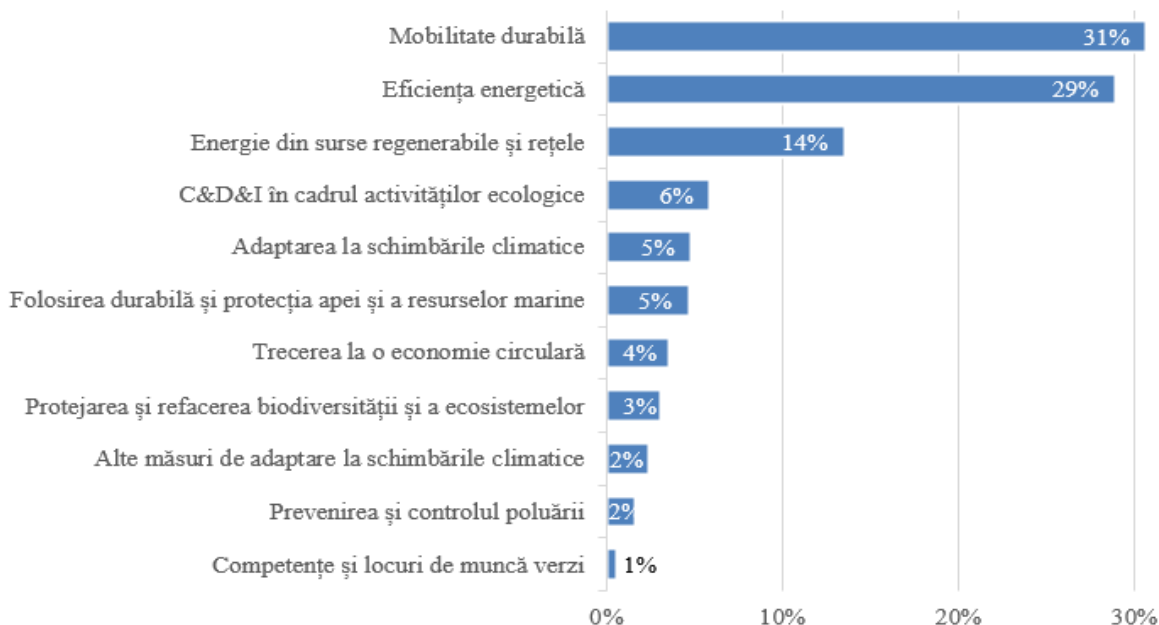
Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența

⁴⁸ Cei șase piloni sunt: (i) tranziția verde, (ii) transformarea digitală, (iii) creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate, cercetare, dezvoltare și inovare, precum și o piață internă funcțională, cu IMM-uri puternice, (iv) coeziune socială și teritorială, (v) sănătate și reziliență economică, socială și instituțională, având drept scop, printre altele, creșterea nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză; și (vi) politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele.

3.1. Contribuția mecanismului la tranziția verde (și anume pilonul 1)

MRR va contribui la realizarea obiectivelor UE de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55 % până în 2030 și de atingere a neutralității climatice până în 2050. Măsurile sprijinite prin MRR contribuie la îndeplinirea obiectivului ambițios al UE în materie de climă prin promovarea mobilității durabile, creșterea eficienței energetice și promovarea unei utilizări mai intense a surselor regenerabile de energie. Acestea vor asigura, de asemenea, realizarea de progrese în direcția adaptării la schimbările climatice și a altor obiective de mediu, cum ar fi reducerea poluării aerului, promovarea economiei circulare sau refacerea și protejarea biodiversității. O sumă totală de 254 de miliarde EUR⁴⁹ - sau 50 % din alocarea totală a statelor membre până în prezent a fost dedicată măsurilor care contribuie la pilonul tranziției verzi, aceasta putând fi defalcată în 11 domenii de politică (a se vedea figura 14)⁵⁰.

Figura 14: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor de sprijinire a tranziției verzi

Notă: Acest grafic prezintă o defalcare a contribuției estimate la pilonul de politică în conformitate cu o listă de domenii de politică stabilită de Comisia Europeană. Procentul se referă la ponderea globală a planului marcat în cadrul acestui pilon de politică.

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

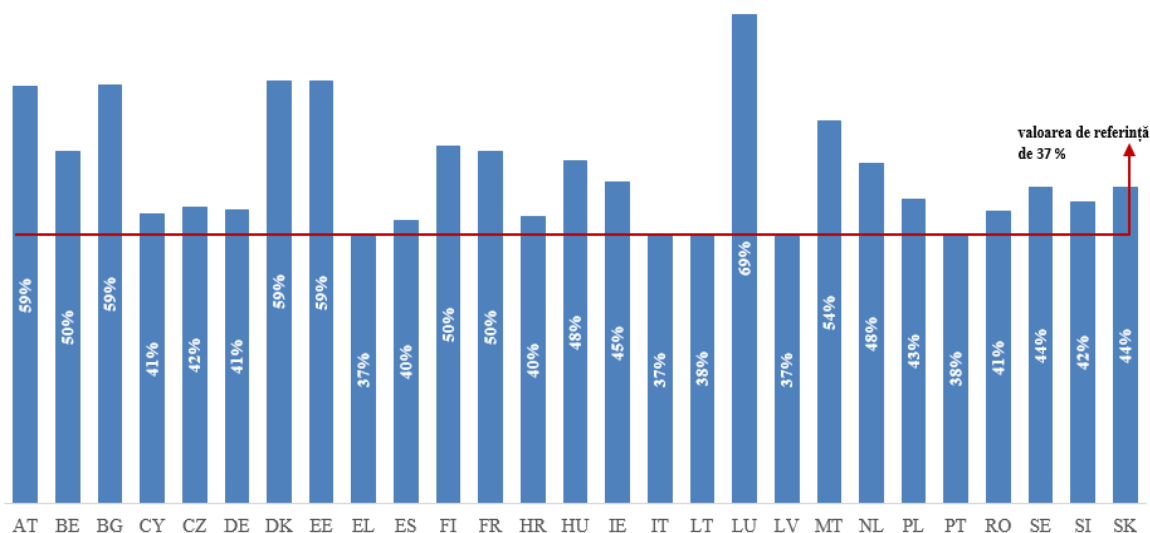
Reformele și investițiile care sprijină obiectivele climatice din planurile de redresare și reziliență ale statelor membre au depășit ținta de 37 % din alocarea totală stabilită în Regulamentul privind MRR (figura 15). Cheltuielile climatice totale estimate din planurile

⁴⁹ În secțiunea 3, trimiterile la sumele în EUR dedicate măsurilor care contribuie la pilonii MRR se bazează pe cheltuielile estimate *ex ante*.

⁵⁰ Această cifră indică cheltuielile estimate pe baza metodologiei de marcare a pilonilor pentru tabloul de bord privind redresarea și reziliența și corespunde măsurilor alocate pilonului „tranziția verde” ca pilon primar sau secundar.

adoptate se ridică la 204 miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproximativ 40 % din alocarea totală a planurilor, fiind calculate în conformitate cu metodologia de marcă climatică⁵¹.

Figura 15: Contribuția la obiectivele climatice ca procent din alocarea planurilor de redresare și reziliență

Notă: Planurile de redresare și reziliență au trebuit să precizeze și să justifice cât de mult contribuie fiecare măsură – contribuție integrală (100 %), parțială (40 %) sau niciun impact (0 %) – la obiectivele climatice. Contribuțiile la obiectivele climatice au fost calculate pe baza anexelor VI și, respectiv VII la Regulamentul privind MRR. Combinarea coeficienților cu estimările de costuri aferente fiecărei măsuri permite calcularea gradului în care contribuie planurile la țintele climatice.

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

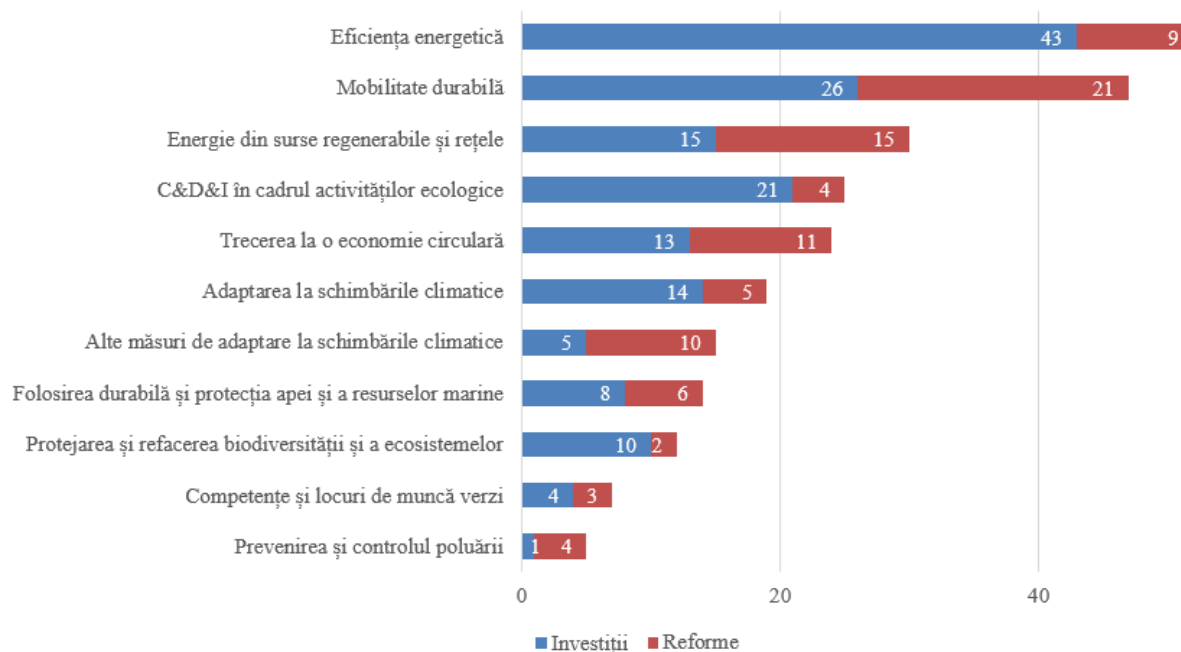
Dintre cele 705 jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător⁵² până în prezent, 261 contribuie la pilonul 1, inclusiv 246 de jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la 1 martie 2022, și anume de la ultimul raport anual privind MRR. Începând cu 1 martie 2022, s-au înregistrat cele mai mari progrese în domeniile de politică precum eficiența energetică (63 de jaloane și ținte atinse în 52 de măsuri începând cu 1 martie 2022), mobilitatea durabilă (60 de jaloane și ținte în 47 de măsuri) și energia din surse regenerabile și rețelele (40 de jaloane și ținte în 30 de măsuri) atunci când se iau în considerare domeniile de politică primare și secundare (figura 16). Majoritatea jaloanelor și a țintelor reprezintă primul pas în punerea în aplicare a măsurilor care contribuie la tranziția verde. În caseta de mai jos

⁵¹ A fost necesar ca planurile de redresare și reziliență să precizeze și să justifice cât de mult contribuie fiecare măsură [integral (100 %), parțial (40 %) sau nu are niciun impact (0 %)] la obiectivele climatice, în conformitate cu anexa VI la Regulamentul privind MRR. Combinarea coeficienților cu estimările de costuri aferente fiecărei măsuri permite calcularea gradului în care planurile contribuie la ținta climatică. Trebuie reținut că contribuția la pilonul „tranziția verde” este mai mare decât contribuția la obiectivele climatice, astfel cum sunt definite în anexa VI la Regulamentul privind MRR, deoarece metodologiile diferă. Diferențele apar în principal deoarece se consideră că toate măsurile vizate contribuie cu 100 % din costul lor estimat la pilon, în timp ce unele dintre ele contribuie cu doar 40 % din costul lor estimat la obiectivele climatice, astfel cum sunt definite în anexa VI la regulamentul. În plus, pilonul „tranziția verde” include, de asemenea, coeficienți pentru obiectivele de mediu care sunt mai mari decât obiectivele climatice, astfel cum se prevede în anexa VI la Regulamentul privind MRR.

⁵² Un jalon și o țintă pot contribui la mai mulți piloni.

sunt prezentate câteva exemple de măsuri din cadrul pilonului „tranziția verde” puse în aplicare începând cu 1 martie 2022.

Figura 16: Numărul de măsuri din pilonul 1 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică

Sursa: Comisia Europeană

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte atinse în cadrul pilonului „tranziția verde”

Reforme

- **Slovenia** a aprobat o legislație pentru îmbunătățirea gestionării deșeurilor în sectorul construcțiilor și demolărilor.
- **Grecia** a introdus o reformă pentru a raționaliza și a digitaliza cadrul de acordare a licențelor pentru sursele regenerabile de energie și a adoptat o lege pentru punerea în aplicare a sistemului de garanții de origine care sprijină energia din surse regenerabile pentru gospodăria.
- **Danemarca** a introdus o reformă care implică o impozitare mai mare a emisiilor de gaze cu efect de seră, stimulând reducerea emisiilor întreprinderilor daneze, precum și deduceri fiscale care încurajează investițiile verzi.

Investiții

- **Bulgaria** a introdus investiții pentru a sprijini serviciile de transport public verde și eficient, precum și o reformă menită să încurajeze tranziția către energia verde. MRR pune la dispoziție 110.5 milioane EUR pentru construirea unui tronson de pe linia 3 a metroului din Sofia, pentru o lungime totală de 3 km care acoperă trei stații, ceea ce va

asigura un serviciu de transport public curat, rapid și eficient pentru pasagerii cu conexiuni intermodale. Se preconizează că investiția va permite transportul a 7,6 milioane de pasageri pe an în medie începând din 2026 și va duce la o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a poluării aerului.

Stația Universitatea de Medicină pe linia de metrou 3

Drepturi de autor: Autoritățile bulgare

- **Cehia** a investit în transportul durabil prin finalizarea proiectelor de siguranță rutieră și feroviară și prin renovarea podurilor și a tunelurilor feroviare.
- **Croația** a introdus investiții pentru construirea și renovarea rețelelor publice de alimentare cu apă.
- **Spania** a instituit mecanisme pentru a sprijini investițiile în utilizarea surselor regenerabile de energie în clădiri și în procesele industriale și pentru a sprijini inițiativele desfășurate de comunitățile energetice.

Mobilitate durabilă

Măsurile de sprijinire a mobilității durabile reprezintă aproximativ o treime din cheltuielile legate de climă finanțate de mecanism, constituind astfel pilonul tranziției verzi care beneficiază de cel mai mare sprijin (31 % din alocare sau 79,4 miliarde EUR). Aceste măsuri constau, printre altele, în investiții în vehicule cu emisii zero sau scăzute, investiții în dezvoltarea transportului public urban și investiții în infrastructura de reîncărcare. Investițiile în modernizarea infrastructurii feroviare, inclusiv achiziționarea de material rulant feroviar modern, reprezintă cea mai mare parte a finanțării, atingând 42 de miliarde EUR. Unele planuri de redresare și reziliență includ, de asemenea, reforme ambițioase menite să instituie regimuri de impozitare sau să modifice mediul de reglementare pentru a permite punerea în aplicare a mobilității cu emisii zero. Reformele abordează cadrul general de

reglementare și includ strategii de sprijinire a mobilității urbane durabile și a transportului în comun. Planurile includ, de asemenea, reforme care introduc concurența în domeniul serviciilor portuare și reforma sectorului maritim și a căilor navigabile interioare.

Eficiența energetică

Eficiența energetică reprezintă 29 % din cheltuielile totale din cadrul pilonului „tranziția verde” (cu un cost total de 72,8 miliarde EUR). Statele membre au inclus în planurile lor investiții mari în renovarea energetică a clădirilor private și publice și investiții în construirea de clădiri noi, foarte eficiente din punct de vedere energetic. Majoritatea investițiilor în acest domeniu vizează eficiența energetică a clădirilor rezidențiale (31 de miliarde EUR), având ca scop, în general, o reducere a consumului de energie primară cu 30 % sau mai mult. Pe lângă clădiri, investițiile în alte sectoare vor contribui la decarbonizarea proceselor de producție în cadrul IMM-urilor, în întreprinderile mai mari și în sistemele de termoficare, de exemplu, prin promovarea integrării unor tehnologii mai curate și mai eficiente pentru procesele de fabricație și de producție centralizată de energie termică (7 miliarde EUR). În acest scop, unele planuri de redresare și reziliență includ, de asemenea, reforme menite să elimine barierele din calea eficienței energetice, cum ar fi modificarea cadrului de reglementare sau armonizarea mecanismelor de sprijin prin intermediul ghișeelor unice.

Energie din surse regenerabile și rețele

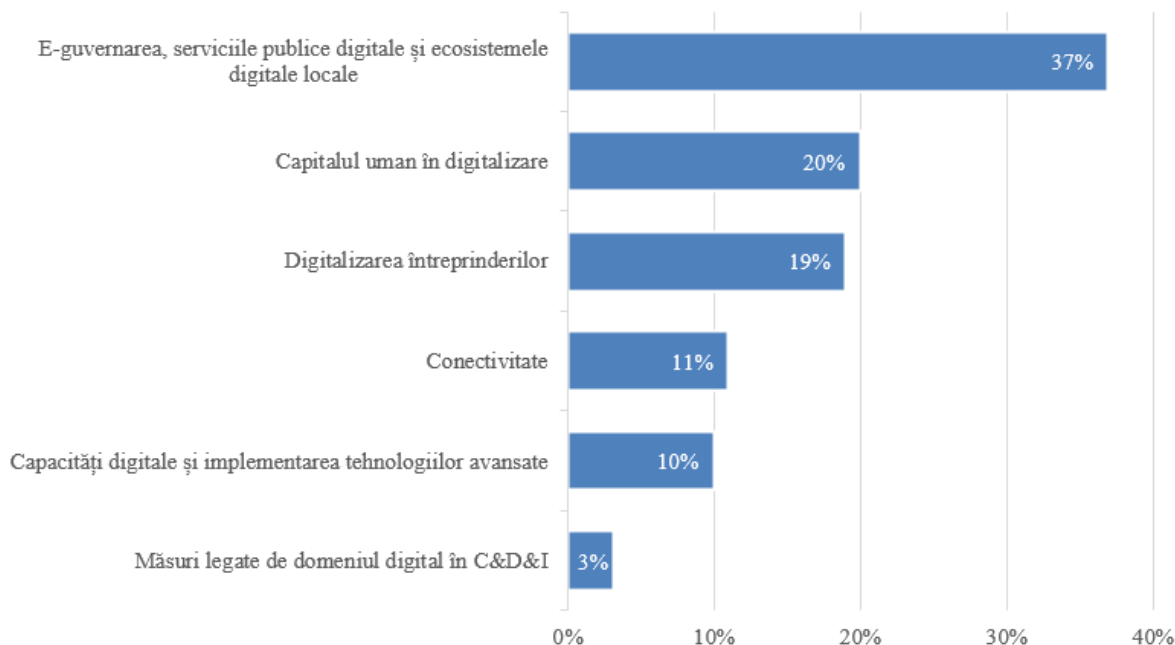
În ansamblu, cheltuielile totale estimate pentru energia curată – energie din surse regenerabile și rețele – reprezintă 14 % din cheltuielile totale din cadrul pilonului „tranziția verde” (la un cost total de 35,3 miliarde EUR). Multe planuri de redresare și reziliență includ măsuri dedicate energiei curate, cum ar fi investițiile în producția de energie din surse regenerabile, atât în tehnologii deja mature în domeniul energiei din surse regenerabile, cât și în soluții inovatoare. Aproximativ două treimi din investițiile totale în acest domeniu vor fi cheltuite pe tehnologii din domeniul energiei din surse regenerabile (24 de miliarde EUR), suma rămasă fiind alocată investițiilor în rețele și infrastructuri energetice (11 miliarde EUR). Creșterea ponderii energiei din surse regenerabile necesită, de asemenea, o agendă ambițioasă de reforme. În acest scop, reformele incluse în planuri vizează crearea unui mediu de reglementare stabil și a unor sinergii adecvate între investițiile publice și private, simplificarea procedurilor administrative și adoptarea de scheme de sprijin noi sau prelungirea celor existente.

3.2. Contribuția mecanismului la transformarea digitală (și anume pilonul 2)

MRR aduce o contribuție semnificativă la transformarea digitală în Uniune. Planurile vizează o serie de măsuri, printre care implementarea de infrastructuri digitale de generație următoare și de tehnologii avansate, dezvoltarea competențelor digitale pentru populație și pentru forța de muncă, precum și sprijin pentru digitalizarea întreprinderilor și a serviciilor

publice. O sumă totală de 144 de miliarde EUR va contribui la pilonul „transformarea digitală”, fiind distribuită între domeniile de politică digitală astfel cum se arată în figura 17⁵³.

Figura 17: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor pentru sprijinirea transformării digitale

Notă: Acest grafic prezintă o defalcare a contribuției estimate la pilonul de politică în conformitate cu o listă de domenii de politică stabilită de Comisia Europeană. Procentul se referă la ponderea globală a planului marcat în cadrul acestui pilon de politică.

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

Reformele și investițiile care sprijină obiectivele digitale din planurile de redresare și reziliență ale statelor membre au depășit ținta de 20 % din alocarea totală stabilită în MRR (figura 18). Până în prezent, cheltuielile digitale totale estimate din planuri corespund sumei de 130 de miliarde EUR, aproximativ 26 % din alocarea totală a planurilor calculată în conformitate cu metodologia de marcare digitală⁵⁴.

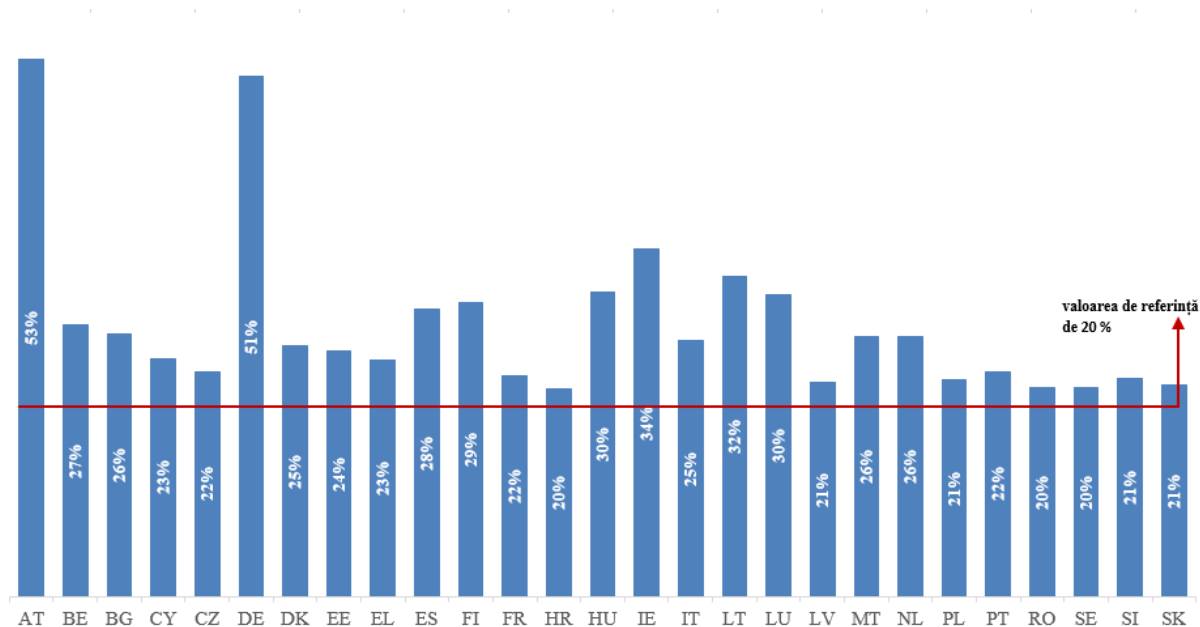
Dintre cele 705 jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător până în prezent, 184 de jaloane și ținte contribuie la pilonul 2, inclusiv 178 de jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător începând cu 1 martie 2022). Cele mai multe progrese au fost înregistrate în domeniile de politică e-guvernare, serviciile publice digitale și ecosistemele digitale locale (85 de jaloane și ținte atinse în 72 de măsuri începând cu 1 martie 2022), capitalul uman în digitalizare (40 de jaloane și ținte în 30 de măsuri) și digitalizarea întreprinderilor (29 de jaloane și ținte în 20 de măsuri) (figura 19). În caseta de mai jos sunt prezentate câteva exemple din cererile de plată

⁵³ Această cifră indică cheltuielile estimate pe baza metodologiei de marcare a pilonilor pentru tabloul de bord privind redresarea și reziliența și corespunde măsurilor alocate pilonului „transformarea digitală” ca pilon primar sau secundar.

⁵⁴ Planurile de redresare și reziliență au trebuit să precizeze și să justifice cât de mult contribuie fiecare măsură, și anume integral (100 %), parțial (40 %) sau nu are niciun impact (0 %) la obiectivele digitale, în conformitate cu anexa VII la Regulamentul de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență. Combinarea coeficienților cu estimările de costuri aferente fiecărei măsuri permite calcularea gradului în care contribuie planurile la țintele în domeniul digital.

care au fost evaluate pozitiv. Acestea se axează pe domenii-cheie legate de politica digitală, dar și alte domenii, cum ar fi conectivitatea, sunt, de asemenea, importante.

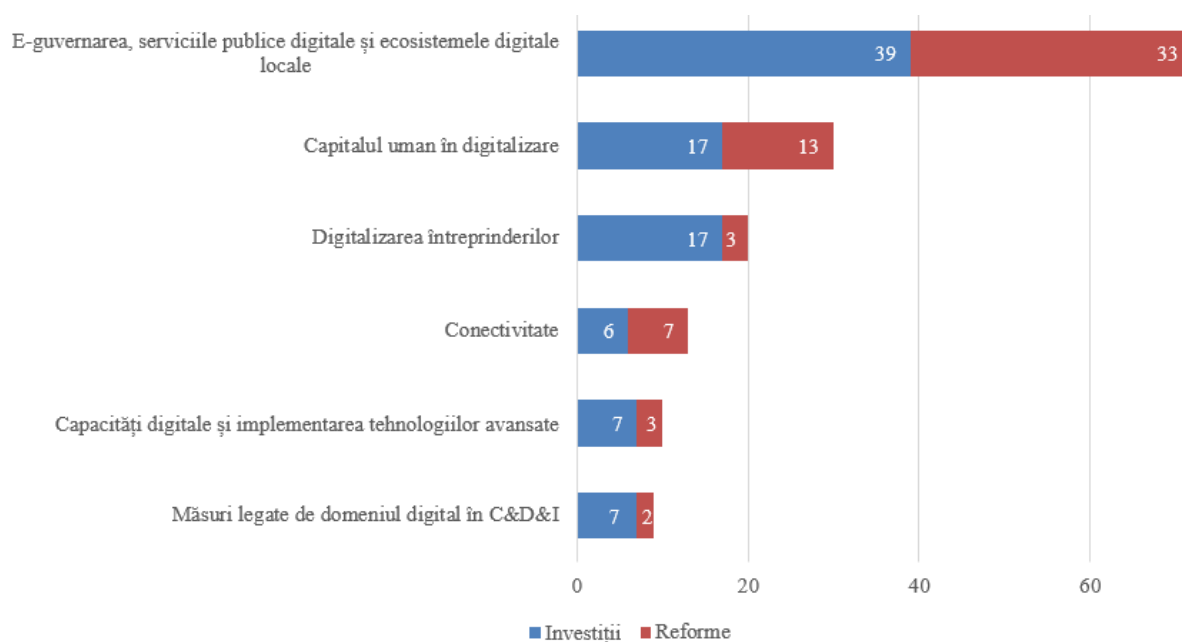
Figura 18: Contribuția la obiectivele digitale ca pondere din alocarea planurilor de redresare și reziliență

Notă: Planurile de redresare și reziliență au trebuit să precizeze și să justifice cât de mult contribuie fiecare măsură – contribuție integrală (100 %), parțială (40 %) sau niciun impact (0 %) – la obiectivele digitale. Contribuțiile la obiectivele digitale au fost calculate pe baza anexelor VI și, respectiv VII la Regulamentul privind MRR. Combinarea coeficienților cu estimările de costuri aferente fiecărei măsuri permite calcularea gradului în care contribuie planurile la țintele în domeniul digital.

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

Figura 19: Numărul de măsuri din pilonul 2 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică

Sursa: Comisia Europeană

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte atinse în cadrul pilonului „transformarea digitală”

Reforme

- **România** a adoptat o reformă pentru a accelera implementarea la nivel național a rețelelor 5G, în conformitate cu reglementările în materie de securitate, și pentru a oferi acoperire de bandă largă pentru zonele albe (localități rurale mici, localități izolate, zone locuite defavorizate), abordând decalajul digital dintre mediul rural și cel urban, reducând sarcina administrativă și raționalizând procedurile și taxele, creând condițiile prealabile pentru accesul egal la serviciile digitale și accesul la internet.
- **Slovacia** a aprobat conceptul național de informatizare a administrației publice, care stabilește cadrul pentru reformele digitale în conformitate cu planul de redresare și reziliență. În special, în contextul reformei securității cibernetice, conceptul național va stabili cadrul pentru standardizarea cerințelor în materie de securitate cibernetică, clarificând în același timp faptul că vor fi necesare acțiuni specifice suplimentare pentru a stabili standardele tehnice și procedurale ale securității cibernetice.
- **Slovenia** a instituit Consiliul pentru dezvoltarea informaticii, care acționează ca for central pentru administrația publică pentru coordonarea la nivel operațional în ceea ce privește investițiile în tehnologia informației, standardele și alte evoluții tehnologice, în special în cazul în care compatibilitatea sistemelor este esențială pentru funcționarea și întreținerea eficientă a acestora.

Investiții

- **Austria** a introdus măsuri de sprijinire a digitalizării școlilor și a educației pentru a asigura un acces echitabil și egal la competențele digitale de bază. MRR finanțează o investiție de 171,7 milioane EUR pentru a furniza laptopuri și tablete elevilor din învățământul secundar inferior. Această investiție este însoțită de o reformă menită să îmbunătățească infrastructura din diferitele clădiri școlare, pentru a asigura o utilizare optimă a dispozitivelor digitale puse la dispoziția elevilor.

O școală din Innsbruck (Tirol, Austria) cu calculatoare achiziționate grație sprijinului din partea MRR

Drepturi de autor: Reprezentanța Comisie Europene din Austria/APA-Fotoservice/ Heffleisch

- **Danemarca** a dezvoltat și a pus la dispoziție noi soluții digitale pentru a spori conectarea sistemului de sănătate în urma pandemiei de COVID-19. Printre soluții se numără utilizarea tehnologiilor digitale și consultările video.
- **Spania** a investit în digitalizarea unor importante instituții culturale, cum ar fi Muzeul Național Prado, Muzeul Național Centro de Arte Reina Sofia, Biblioteca Națională a Spaniei, precum și alte active ale bibliotecilor din cadrul administrațiilor de stat sau al entităților private, sisteme de arhivare, inventare și evidențe ale patrimoniului istoric, inclusiv patrimoniul audiovizual.
- **Italia** a atribuit contracte de achiziții publice pentru toate cele cinci proiecte de conectivitate care fac parte din investiția „Conexiuni rapide la internet”. Aceste contracte de achiziții publice vizează finalizarea rețelei naționale de telecomunicații ultrarapide și 5G pe întregul teritoriu italian.
- **Malta** a început punerea în aplicare a unor soluții și instrumente digitale sigure pentru a sprijini utilizatorii din sectorul justiției prin simplificarea proceselor, creșterea accesibilității la justiție (în ceea ce privește documentația, dar și mărturiile de la distanță) și consolidarea eficienței sistemului de justiție în conformitate cu Strategia privind justiția digitală.
- **Portugalia** a lansat Academia digitală a Portugaliei, o platformă online care le permite utilizatorilor să își evalueze competențele digitale și să beneficieze de cursuri de formare digitală personalizate.

E-guvernarea și serviciile publice digitale

Măsurile de sprijinire a digitalizării serviciilor publice și a e-guvernării reprezintă peste o treime din cheltuielile digitale finanțate de mecanism, acesta fiind domeniul de politică digitală care beneficiază de cel mai mare sprijin (37 % din pilonul „transformarea digitală” sau 53 de miliarde EUR). Aceste măsuri vizează modernizarea și îmbunătățirea proceselor administrației publice, pentru a le face mai ușor de utilizat, orientate către cetățeni și interoperabile și pentru a stimula accesul la serviciile publice digitale și utilizarea acestora de către cetățeni și întreprinderi. Multe dintre planurile de redresare și reziliență includ reforme care vizează introducerea sau îmbunătățirea soluțiilor de e-guvernare, cum ar fi implementarea identificării electronice, asigurarea interoperabilității platformelor publice digitale, precum și îmbunătățirea colectării și gestionării datelor. O serie de planuri de redresare și reziliență includ, de asemenea, investiții care vizează integrarea tehnologiilor avansate (cum ar fi cloudul de stat) în procesele guvernamentale, precum și consolidarea capacității sectorului public în materie de securitate cibernetică. În multe planuri de redresare și reziliență sunt prezente, de asemenea, măsuri care vizează digitalizarea sistemelor naționale de sănătate și de justiție.

Digitalizarea serviciilor publice vizează mai multe domenii de politică și oferă sinergii cu ceilalți cinci piloni sprijiniți de mecanism. De exemplu, prin sprijinirea pilonului „tranziția verde”, unele investiții reflectă rolul-cheie al digitalizării în creșterea gradului de sustenabilitate și reziliență ale sistemelor de transport din UE, de exemplu prin intermediul tehnologiilor sistemelor de transport inteligente (STI), al instrumentelor de gestionare a mobilității urbane, al sistemelor multimodale de emisie a biletelor și al sistemelor multimodale de informare a pasagerilor, precum și prin extinderea acoperirii Sistemului european de management al traficului feroviar.

Digitalizarea întreprinderilor

Toate planurile de redresare și reziliență includ măsuri de sprijinire a digitalizării întreprinderilor, în valoare totală de 27 de miliarde EUR sau 19 % din pilonul „transformarea digitală”. Printre măsurile din acest domeniu se numără reforme-cheie, cele mai importante fiind cele care vizează simplificarea procedurilor administrative pentru întreprinderi și crearea unui mediu de afaceri digital, cu acțiuni în domeniul înființării și înregistrării întreprinderilor digitale, pentru a oferi încredere și securitate cibernetică. Se preconizează că aceste măsuri vor spori nivelul de încredere în adoptarea tehnologiilor digitale, cu un efect pozitiv atât asupra adoptării lor, cât și asupra intensității utilizării lor. Se estimează, de asemenea, că reformele legate de digitalizarea facturării vor avea un impact pozitiv asupra digitalizării întreprinderilor și vor spori transparența. O serie de planuri includ, de asemenea, investiții pentru a sprijini integrarea tehnologiilor digitale avansate în procesele de producție ale întreprinderilor (de exemplu automatizare, inteligență artificială).

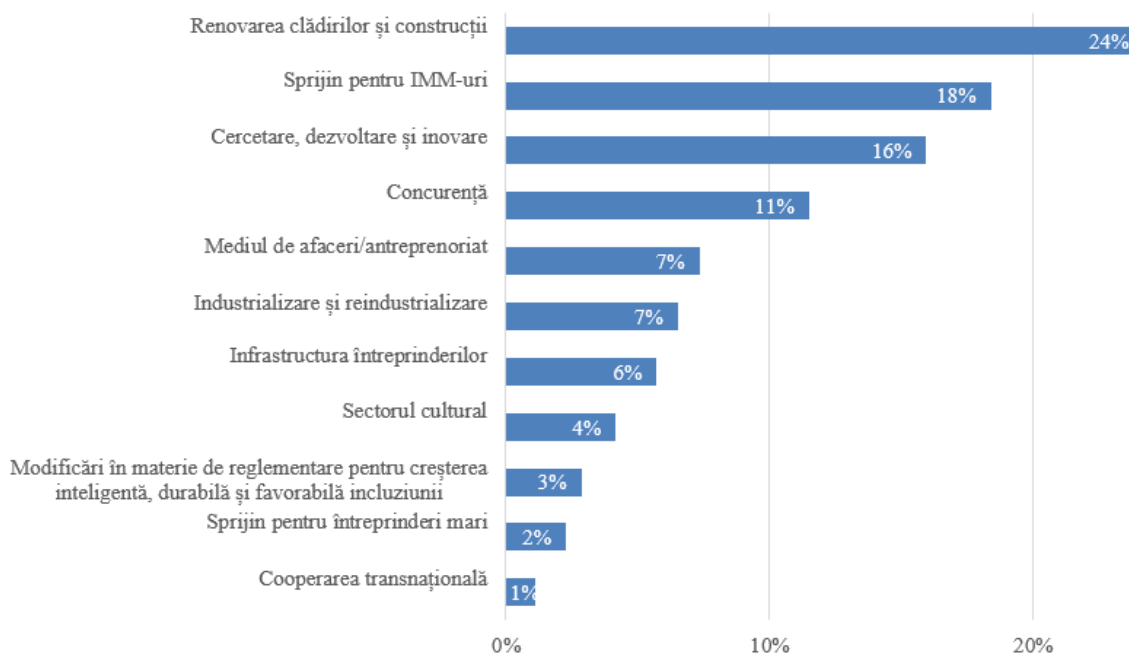
Capitalul uman

Planurile de redresare și reziliență includ, de asemenea, o gamă largă de măsuri de sprijinire a dezvoltării competențelor digitale, costul total fiind estimat la 29 de miliarde EUR, ceea ce reprezintă 20 % din pilonul „transformarea digitală”. Majoritatea planurilor includ măsuri de creștere a nivelurilor de competențe digitale în rândul populației generale și al forței de muncă. Unele planuri includ, de asemenea, măsuri de promovare a competențelor digitale avansate și de formare a profesioniștilor din domeniul TIC, prin dezvoltarea unor module de formare în domeniul tehnologiilor digitale avansate pentru învățământul superior și formarea profesională. Pandemia de COVID-19 a evidențiat necesitatea digitalizării educației, iar o serie de planuri de redresare și reziliență includ măsuri relevante.

3.3. Contribuția mecanismului la o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (și anume pilonul 3)

Cele 27 de planuri de redresare și reziliență contribuie la o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (și anume pilonul 3), cu peste 1 500 de măsuri în valoare de aproximativ 214,6 miliarde EUR. Aceste măsuri vizează diverse domenii: de la reforme menite să sprijine mediul de afaceri sau competitivitatea, la sprijinirea IMM-urilor, la cercetare, dezvoltare și inovare sau la sectorul cultural (figura 20).

Figura 20: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor în sprijinul unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii

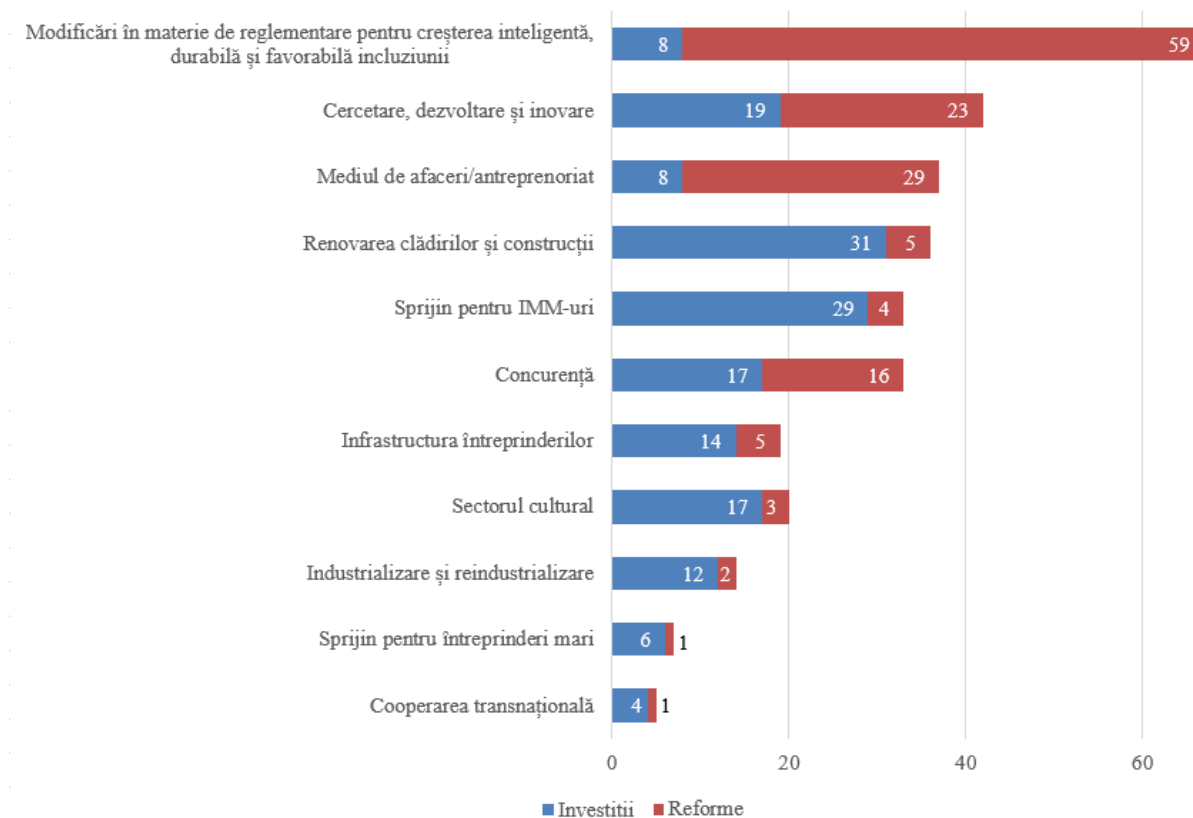

Notă: Acest grafic prezintă o defalcare a contribuției estimate la pilonul de politică în conformitate cu o listă de domenii de politică stabilită de Comisia Europeană. Procentul se referă la ponderea globală a planului marcat în cadrul acestui pilon de politică.

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența

Până în prezent, au fost îndeplinite 350 de jaloane și ținte care contribuie la pilonul 3, 321 de jaloane și ținte fiind atinse începând cu 1 martie 2022. S-au înregistrat progrese în special în domeniile de politică privind modificările în materie de reglementare pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (85 de jaloane și ținte atinse în 67 de măsuri începând cu 1 martie 2022), cercetare, dezvoltare și inovare (49 de jaloane și ținte în 42 de măsuri) și mediul de afaceri/antreprenoriatul (52 de jaloane și ținte în 37 de măsuri) (figura 21).

Figura 21: Numărul de măsuri din pilonul 3 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică

Sursa: Comisia Europeană

C&D&I în cadrul pilonului 3

25 de planuri de redresare și reziliență includ măsuri legate de domeniul de politică „cercetare, dezvoltare și inovare” în cadrul pilonului 3, în valoare totală de 38,1 miliarde EUR. Valoarea investițiilor în C&I în cadrul pilonului 3 reprezintă, de regulă, între 4 % și 18 % din alocarea sub formă de sprijin financiar nerambursabil din MRR a unui stat membru, cu câteva valori aberante inferioare sau superioare acestui interval și o medie de aproximativ 8 %.

Măsurile C&I din cadrul pilonului 3 au o gamă largă de obiective. Reformele C &I din cadrul pilonului 3 vizează reducerea fragmentării sistemelor de cercetare științifică, reducerea sarcinii administrative pentru accesul la finanțare publică pentru activitățile de C&I, sprijinirea transferului de cunoștințe și de tehnologie, eliminarea barierelor din calea

colaborării dintre mediul academic și mediul de afaceri și îmbunătățirea coordonării între diferitele niveluri de guvernare pentru C&I și educație. Un număr mare de planuri de redresare și reziliență conțin investiții tematice în C&I în cadrul pilonului 3, care vor permite mobilizarea capacităților de C&I în vederea accelerării tranziției verzi și a celei digitale, precum și a consolidării rezilienței, în conformitate cu agendele la nivelul UE (aproximativ 27 % și 23 % din costul estimat al măsurilor legate de C&I a fost marcat ca o contribuție la obiectivele verzi și, respectiv, cele digitale).

Până în prezent, au fost atinse 53 de jaloane și ținte legate de domeniul de politică „cercetare, dezvoltare și inovare” (dintr-un total de 705 jaloane și ținte), dintre care 49 au fost atinse în mod satisfăcător începând cu 1 martie 2022.

Este important de subliniat faptul că unele măsuri din cadrul pilonilor 1 și 2 contribuie, de asemenea, la cercetare și dezvoltare⁵⁵. Investițiile în C&D&I în ansamblu (și anume inclusiv măsurile relevante marcate în cadrul pilonilor 1, 2 și 3) contribuie la un total estimat de 48 de miliarde EUR, ceea ce reprezintă, în medie, aproximativ 10 % din sprijinul financiar nerambursabil din MRR al unui stat membru.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite în cadrul pilonului privind creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (domeniul de politică „cercetare, dezvoltare și inovare”)

Reforme:

- **Slovacia** a introdus modificări în cazul a două acte legislative pentru transformarea Academiei slovace de științe într-o organizație publică de cercetare, pentru a permite finanțarea din surse multiple și cooperarea consolidată cu sectorul privat în vederea desfășurării de proiecte comune și a promovării cercetării și a transferului de tehnologie.

Investiții:

- **Italia** a atribuit contracte pentru a sprijini crearea sau consolidarea a cel puțin 30 de infrastructuri/instituții de cercetare cu relevanță strategică identificate în Planul național pentru infrastructurile de cercetare 2021-2027 și infrastructurile de inovare aferente.

Scopul măsurii este de a dezvolta unități de cercetare, de a sprijini procesele de inovare și de transfer de tehnologie, precum și de a promova parteneriatele public-privat.

⁵⁵ Pilonul 1 privind tranziția verde include măsuri specifice de C&D&I, clasificate în domeniul de politică „C&D&I în cadrul activităților ecologice”, iar pilonul 2 privind transformarea digitală include măsuri de C&D&I specifice domeniului digital, clasificate în domeniul de politică „măsuri legate de domeniul digital în cercetare, dezvoltare și inovare”.

- **Spania** a sprijinit 68 de întreprinderi (39 de întreprinderi mari și 29 de IMM-uri) care aveau proiecte de C&I în sectorul autovehiculelor durabile pentru a spori capacitatea tehnologică a întreprinderilor într-o serie de domenii, inclusiv: dezvoltarea unor sisteme de stocare a energiei cu emisii foarte scăzute și cu un grad ridicat de reciclare, sisteme de mobilitate pe hidrogen de înaltă eficiență, conducerea autonomă și mobilitatea conectată sau adaptarea mediilor de producție cu sisteme sigure și robuste de interacțiune om-mașină în mediul de producție inteligent.

Sprrijin pentru întreprinderi (inclusiv IMM-uri, acces la finanțare și instrumente financiare)

Majoritatea planurilor de redresare și reziliență includ măsuri care oferă sprijin direct IMM-urilor, în valoare totală de 45 de miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproximativ 22 % din totalul cheltuielilor estimate pentru pilonul 3. În total, 159 de măsuri oferă sprijin IMM-urilor, cu 332 de jaloane și ținte.

Domeniul de aplicare al măsurilor pentru IMM-uri incluse în planurile de redresare și reziliență acoperă o gamă largă de domenii, de la îmbunătățirea mediului de afaceri și a accesului la achizițiile publice, la digitalizarea IMM-urilor și îmbunătățirea sustenabilității de mediu a acestora. O serie de măsuri vizează, de asemenea, îmbunătățirea creșterii și a rezilienței IMM-urilor prin îmbunătățirea accesului la finanțare, recalificare și perfecționare a angajaților lor sau prin consolidarea capacității lor în materie de cercetare și dezvoltare.

Până în prezent, 51 dintre jaloanele și țintele legate de măsurile de sprijinire a IMM-urilor au fost îndeplinite (dintr-un total de 705 jaloane și ținte), dintre care 49 au fost atinse în mod satisfăcător începând cu 1 martie 2022.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite în cadrul pilonului privind creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (domeniul de politică „sprijin pentru IMM-uri”)

Investiții:

- **Croația** a instituit un instrument financiar pentru a sprijini investițiile microîntreprinderilor și ale întreprinderilor mici și mijlocii, încurajând investițiile în noile tehnologii, achiziționarea de utilaje și echipamente moderne și creșterea capacității de producție și de servicii, precum și măsurile de tranziție verde.
- **Grecia** a lansat cererile de propuneri pentru finanțarea unui sistem de vouchere pentru investiții orientate către tehnologii și servicii menite să promoveze digitalizarea întreprinderilor mici și mijlocii (cum ar fi plățile electronice, vânzările electronice și aplicațiile de facturare electronică, instrumentele de publicitate digitală, perfecționarea digitală, sistemele de securitate cibernetică, infrastructurile și serviciile de cloud etc.).
- **Italia** a instituit un instrument financiar pentru finanțarea întreprinderilor nou-înființate, cu semnarea acordului dintre guvern și partenerul de implementare Cassa Depositi e Prestiti (CDP).

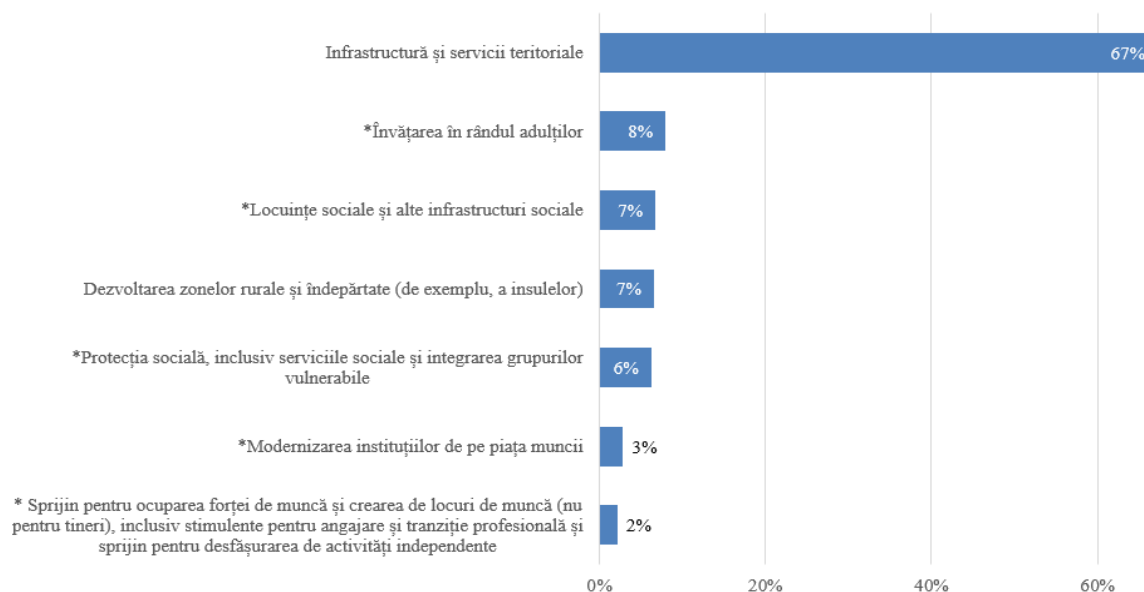
3.4. Contribuția mecanismului la coeziunea socială și teritorială (și anume pilonul 4)

Statele membre au inclus un număr semnificativ de măsuri de sprijinire a coeziunii sociale și teritoriale, contribuind în special la punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, cu capitolele sale dedicate egalității de șanse și accesului la piața forței de muncă, condițiilor de muncă echitabile și protecției și incluziunii sociale. Mai precis, cele 27 de planuri de redresare și reziliență adoptate de Consiliu vor sprijini pilonul 4 cu aproximativ 220,6 miliarde EUR. Defalcarea cheltuielilor în cadrul pilonului este prezentată în figura 22.

Dintre cele 705 jaloane și ținte atinse până în prezent, 253 contribuie la pilonul 4, inclusiv 237 atinse de la ultimul raport anual din martie 2022. Cele mai multe progrese s-au înregistrat în domeniile de politică privind infrastructura și serviciile teritoriale (106 jaloane și ținte atinse în 84 de măsuri începând cu 1 martie 2022), protecția socială (58 de jaloane și ținte în 52 de măsuri) și învățarea în rândul adulților (41 de jaloane și ținte în 27 de măsuri) (figura 23). Merită subliniat faptul că 149 dintre jaloanele și țintele îndeplinite în cadrul pilonului 4 de la crearea MRR sprijină obiectivele sociale în sens larg⁵⁶, demonstrând un angajament ferm al statelor membre de a realiza dimensiunea socială încă din etapele inițiale ale implementării planurilor de redresare și reziliență. Astfel de măsuri vor contribui, de asemenea, la realizarea țintelor principale ale UE pentru 2030 privind ocuparea forței de muncă, competențele și reducerea sărăciei.

⁵⁶ Aceste jaloane și ținte sunt legate de măsurile care contribuie la categoriile sociale, astfel cum sunt definite în Regulamentul delegat (UE) 2021/2105.

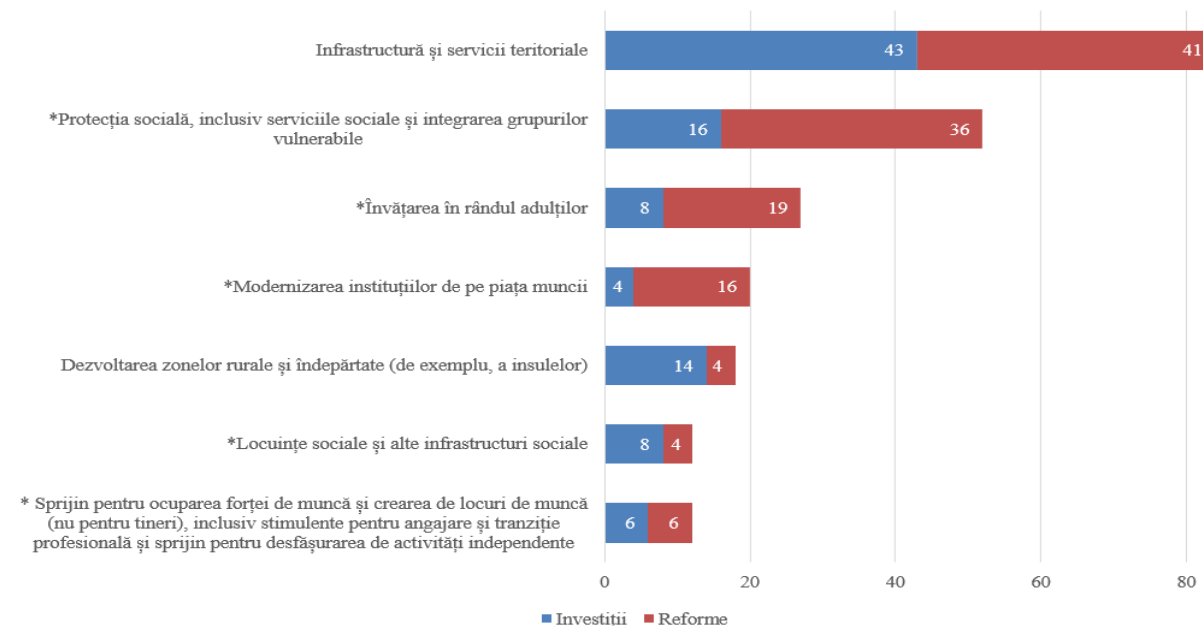
Figura 22: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor de sprijinire a coeziunii sociale și teritoriale

Notă: Acest grafic prezintă o defalcare a contribuției estimate la pilonul de politică în conformitate cu o listă de domenii de politică stabilită de Comisia Europeană. Procentul se referă la ponderea globală a planului marcat în cadrul acestui pilon de politică. Metodologia de raportare a cheltuielilor sociale, astfel cum este definită în Regulamentul delegat (UE) 2021/2105, este pe deplin aliniată și integrată în metodologia de raportare a cheltuielilor în cadrul celor șase piloni. În cadrul acestui pilon, domeniile de politică marcate cu un asterisc (*) sunt utilizate pentru metodologia cheltuielilor sociale.

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

Figura 23: Numărul de măsuri din pilonul 4 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică

Notă: Metodologia de raportare a cheltuielilor sociale, astfel cum este definită în Regulamentul delegat (UE) 2021/2105, este pe deplin aliniată și integrată în metodologia de raportare a cheltuielilor în cadrul celor șase piloni. În cadrul acestui pilon, domeniile de politică marcate cu un asterisc (*) sunt utilizate pentru metodologia cheltuielilor sociale.

Sursa: Comisia Europeană

Protecția socială, incluziunea, locuințele sociale și infrastructura socială

Toate planurile de redresare și reziliență includ reforme sau investiții care contribuie la consolidarea sistemelor de protecție socială ale statelor membre. Peste 300 de măsuri abordează o gamă largă de provocări, în special cele evidențiate în recomandările relevante specifice fiecărei țări. Măsurile de sprijinire a protecției sociale și a locuințelor sociale reprezintă aproximativ 28,8 miliarde EUR. În special, măsurile se axează pe eficacitatea, calitatea și reziliența sistemelor de protecție socială. Majoritatea investițiilor în protecție socială din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență se referă la modernizarea, extinderea sau îmbunătățirea rețelei de servicii sociale și a facilităților oferite de instituțiile sociale publice și private. Acestea includ, de asemenea, măsuri specifice care vizează, de exemplu, incluziunea persoanelor cu handicap, sporirea gradului de adecvare și a sustenabilității prestațiilor de asigurări sociale și îmbunătățirea condițiilor de viață ale persoanelor în vârstă care au nevoie de îngrijire. O serie de state membre includ, de asemenea, investiții importante pentru a crește oferta de locuințe sociale și de infrastructură socială pentru grupurile defavorizate, utilizând în principal împrumuturi. Unele state membre au inclus, de asemenea, în planurile lor de redresare și reziliență, măsuri pentru reforma venitului minim și a sistemelor de pensii pentru a spori gradul de adecvare și sustenabilitatea acestora.

Până în prezent, au fost îndeplinite 72 de jaloane și ținte legate de domeniile de politică privind protecția socială și locuințele sociale (dintr-un total de 705 jaloane și ținte), inclusiv 67 începând cu 1 martie 2022.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite în cadrul pilonului privind coeziunea socială și teritorială (domeniile de politică „protecție socială” și „locuințe sociale”)

Reforme:

- **Slovacia** a consolidat competențele de supraveghere a asistenței sociale pentru a reduce fragmentarea și a îmbunătăți eficiența asistenței sociale, precum și pentru a îmbunătăți calitatea îngrijirii în cadrul serviciilor sociale și al gospodăriilor.
- **Spania** a adoptat o reformă a sistemului de contribuții la asigurările sociale pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă pentru a schimba treptat sistemul de contribuții astfel încât să se bazeze pe venitul real, pentru a se asigura că persoanele care desfășoară o activitate independentă pot primi un venit din pensii mai adecvat în viitor.

Investiții:

- Pentru crearea unui nou serviciu de mentorat social care vizează asigurarea unei capacități umane suficiente pentru a furniza servicii sociale, **Croația** a format 220 de profesioniști în domeniul mentoratului social, care vor fi în măsură să ofere un sprijin mai personalizat care să încurajeze autonomia.

- **Franța** a sprijinit renovarea în vederea creșterii eficienței energetice a locuințelor sociale prin alocarea de granturi pentru peste 20 000 de locuințe sociale.

Sprijin pentru ocuparea forței de muncă, modernizarea instituțiilor de pe piața forței de muncă și educația în rândul adulților și formarea pentru alte grupuri vizate decât tinerii

Majoritatea statelor membre au inclus o gamă cuprinzătoare de reforme și investiții în planurile lor de redresare și reziliență pentru a promova crearea de locuri de muncă și modernizarea piețelor forței de muncă. În total, măsurile de sprijinire a domeniilor de politică „sprijin pentru ocuparea forței de muncă care nu este dedicat tinerilor” și „modernizarea instituțiilor pieței forței de muncă” se ridică la aproximativ 11,2 miliarde EUR. Aceste măsuri abordează în mod direct recomandările specifice fiecărei țări referitoare la sprijinirea ocupării forței de muncă și la consolidarea pieței forței de muncă. Ocuparea forței de muncă și politicile active în domeniul pieței forței de muncă ocupă un loc important în aproape toate planurile de redresare și reziliență. Planurile cuprind investiții și reforme menite să sporească participarea pe piața forței de muncă a femeilor, a tinerilor și a grupurilor defavorizate, sprijinind crearea de locuri de muncă și tranziția către sectoare și ocupații emergente. Aceste măsuri sunt concepute, de asemenea, pentru a stimula ocuparea forței de muncă și pentru a îmbunătăți performanța, funcționarea și reziliența piețelor forței de muncă.

Toate planurile naționale de redresare și reziliență includ măsuri privind competențele și învățarea în rândul adulților, adesea legate de politicile active în domeniul pieței forței de muncă. Printre acestea se numără, de exemplu, strategiile naționale în materie de competențe, reformele menite să îmbunătățească informațiile privind competențele și guvernanta, inclusiv recunoașterea și validarea competențelor, precum și investiții specifice în perfecționarea și recalificarea angajaților, a șomerilor și a populației în general. Reformele și investițiile legate de învățarea în rândul adulților, inclusiv de educația și formarea profesională continuă, precum și de recunoașterea și validarea competențelor, cuprinse în planurile naționale de redresare și reziliență, se ridică la aproximativ 17,7 miliarde EUR.

Până în prezent, au fost îndeplinite 83 de jaloane și ținte legate de domeniile de politică „sprijin pentru ocuparea forței de muncă care nu este dedicat tinerilor”, „modernizarea instituțiilor pieței forței de muncă” și „învățarea în rândul adulților”, inclusiv 73 de la ultimul raport anual al MRR din martie 2022. Jaloanele și țintele atinse se referă, de exemplu, la introducerea unui sistem de vouchere pentru programele de perfecționare și recalificare, la programe specifice de dezvoltare a competențelor pentru șomeri, la actualizarea programelor de formare, precum și la adoptarea strategiilor și a planurilor de acțiune naționale în materie de competențe.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite în cadrul pilonului privind coeziunea socială și teritorială (domeniile de politică „sprijin pentru ocuparea forței de muncă care nu este dedicat tinerilor”, „modernizarea instituțiilor pieței forței de muncă” și „învățarea în rândul adulților”)

Reforme:

- **Croația** a introdus un sistem de vouchere utilizat pentru a finanța participarea la programe educaționale care dezvoltă competențe verzi și digitale. Sunt implicate cel puțin 25 de programe educaționale. Sistemul conține un catalog de competențe care cartografiază competențele existente și necesare pe piața forței de muncă, precum și o aplicație informatică pentru gestionarea și acordarea voucherelor.

Sistemul croat de vouchere oferă beneficii angajaților și șomerilor, cu un accent deosebit pe grupurile vulnerabile [șomeri de lungă durată, persoane inactive sau tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET)].

- **Austria** a pus în aplicare o măsură care oferă sprijin specific pentru readucerea pe piața forței de muncă a șomerilor de lungă durată care se confruntă cu obstacole multiple. Se preconizează că sprijinul coordonat va contribui la eliminarea acestor bariere multiple și va facilita accesul la calificare și formare.
- **Spania** a pus în aplicare o reformă a pieței forței de muncă pentru a aborda probleme structurale de lungă durată, cum ar fi dualitatea și rata ridicată de ocupare temporară a forței de muncă. În același timp, cadrul juridic a fost adaptat pentru a permite întreprinderilor să se adapteze mai flexibil la șocuri. Una dintre principalele caracteristici ale reformei a vizat tipul contractelor de muncă, reducând formele numeroase la doar trei tipuri și transformând contractele pe durată nedeterminată opțiunea implicită.

Infrastructură și servicii teritoriale, dezvoltarea zonelor rurale și îndepărtate (inclusiv a insulelor)

Un număr semnificativ de reforme și investiții vizează îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor teritoriale la nivel local și reducerea decalajului dintre zonele urbane, cele rurale și cele îndepărtate. Acestea stimulează economia locală, sporesc competitivitatea regională și națională și au un impact pozitiv direct asupra calității vieții de zi cu zi. Multe dintre reforme și investiții vizează promovarea și îmbunătățirea mobilității și a transportului durabile, în special modernizarea căilor ferate și a porturilor, precum și alte proiecte de mobilitate durabilă, cum ar fi dezvoltarea serviciilor de transport public și construirea de piste pentru biciclete. Planurile de redresare și reziliență includ, de asemenea, mai multe măsuri de îmbunătățire a utilizării resurselor naturale și de conservare a mediului la nivel local. Acestea vizează reforme și investiții menite să îmbunătățească gestionarea deșeurilor și a apelor uzate, inclusiv pe insule, să extindă sistemele de tratare a apei și rețelele de irigații, să sporească sustenabilitatea sectorului agricol și să sprijine crearea de consorții în zone rurale funcționale. Măsurile vizează, de asemenea, alte tipuri de infrastructuri și servicii teritoriale, cum ar fi implementarea infrastructurii în bandă largă și a serviciilor sociale și a infrastructurii în zonele îndepărtate. În plus, reformele și investițiile contribuie la îmbunătățirea performanței administrației publice la nivel local prin consolidarea capacității municipalităților de a furniza servicii de bună calitate.

Măsurile de sprijinire a infrastructurii și serviciilor teritoriale se ridică la aproximativ 151,2 miliarde EUR, în timp ce măsurile specifice de sprijinire a dezvoltării zonelor rurale și îndepărtate reprezintă aproximativ 16,0 miliarde EUR. Până în prezent, au fost îndeplinite 124 de jaloane și ținte legate de aceste două domenii de politică, inclusiv 121 de la ultimul raport anual al MRR din martie 2022.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite în cadrul pilonului privind coeziunea socială și teritorială (domeniile de politică „infrastructură și servicii teritoriale” și „dezvoltarea zonelor rurale și îndepărtate”)

Reforme:

- **Bulgaria** a sporit implicarea directă a nivelului regional și local în gestionarea fondurilor UE prin consolidarea rolului acestora în conceperea și punerea în aplicare a strategiilor și proiectelor teritoriale integrate.
- **Croația** a îmbunătățit sistemele de restructurare și consolidare a terenurilor agricole prin simplificarea procedurilor de consolidare și prin asigurarea unei monitorizări continue a terenurilor agricole. Acest lucru contribuie la o utilizare mai eficientă a terenurilor agricole, contribuie la conservarea mediului și la îmbunătățirea vieții în zonele rurale.
- **Italia** a îmbunătățit procedurile de evaluare a proiectelor din sectorul sistemelor locale de transport public și din sectorul transportului rapid în masă prin definirea clară a responsabilităților în ceea ce privește aprobarea proiectelor de transport public local și

prin simplificarea procedurii de plată.

- **Spania** a înființat Institutul pentru o tranziție justă, care este responsabil cu identificarea și adoptarea de măsuri care să garanteze tratamentul echitabil al lucrătorilor și al teritoriilor afectate de tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon, să reducă la minimum impactul negativ asupra acestor teritorii și să optimizeze oportunitățile procesului de transformare.

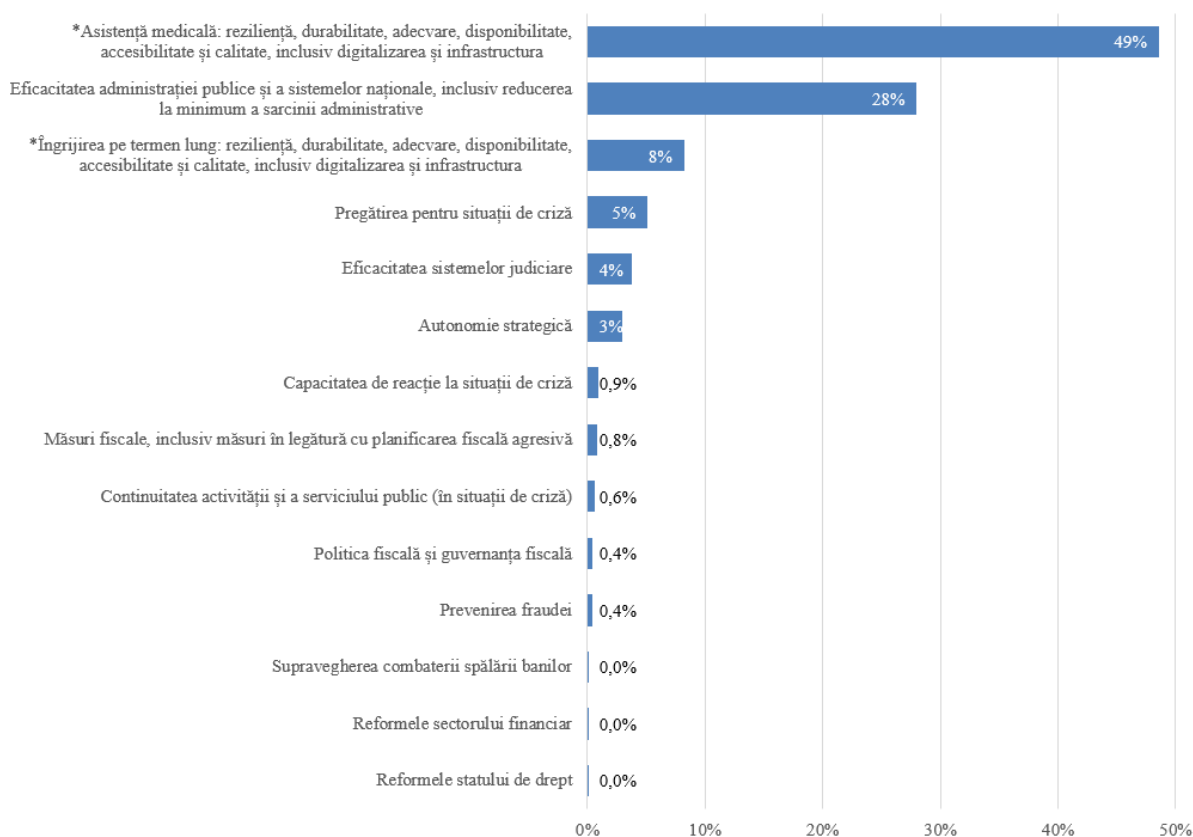
3.5. Contribuția mecanismului la domeniul sănătății și la reziliența economică, socială și instituțională, având drept scop, printre altele, creșterea nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză (și anume pilonul 5)

Planurile de redresare și reziliență ale statelor membre contribuie în mod semnificativ la domeniul sănătății și la reziliența economică, socială și instituțională, având drept scop, printre altele, creșterea nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză. Peste 1 100 de măsuri și submăsuri în valoare de aproximativ 84,1 miliarde EUR, incluse în cele 27 de planuri de redresare și reziliență, contribuie la pilonul de politică privind sănătatea și reziliența economică, socială și instituțională. Aceste măsuri vizează domenii de politică ce variază de la asistența medicală și îngrijirea pe termen lung la eficacitatea sistemelor judiciare și supravegherea combaterii spălării banilor. Defalcarea cheltuielilor între diferitele domenii de politică din cadrul pilonului este prezentată în figura 24⁵⁷.

Dintre cele 705 jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător până în prezent, 296 contribuie la pilonul 5, dintre care 274 de jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător începând cu 1 martie 2022. Cele mai multe progrese s-au înregistrat în domeniul de politică precum eficacitatea administrației publice și a sistemelor naționale (141 de jaloane și ținte atinse în 95 de măsuri începând cu 1 martie 2022), asistența medicală (40 de jaloane și ținte în 35 de măsuri) și prevenirea fraudei (36 de jaloane și ținte în 22 de măsuri) (figura 25).

⁵⁷ Trebuie reținut că, în unele domenii de politică (cum ar fi politica fiscală și guvernanta fiscală sau reformele privind statul de drept), măsurile relevante sunt, în cea mai mare parte, reforme care nu presupun cheltuieli.

Figura 24: Defalcarea cheltuielilor în sprijinul sănătății și rezilienței pe domenii de politică

Notă: Acest grafic prezintă o defalcare a contribuției estimate la pilonul de politică în conformitate cu o listă de domenii de politică stabilită de Comisia Europeană. Procentul se referă la ponderea globală a planului marcat în cadrul acestui pilon de politică. Metodologia de raportare a cheltuielilor sociale, astfel cum este definită în Regulamentul delegat (UE) 2021/2105, este pe deplin aliniată și integrată în metodologia de raportare a cheltuielilor în cadrul celor șase piloni. În cadrul acestui pilon, domeniile de politică marcate cu un asterisc (*) sunt utilizate pentru metodologia cheltuielilor sociale.

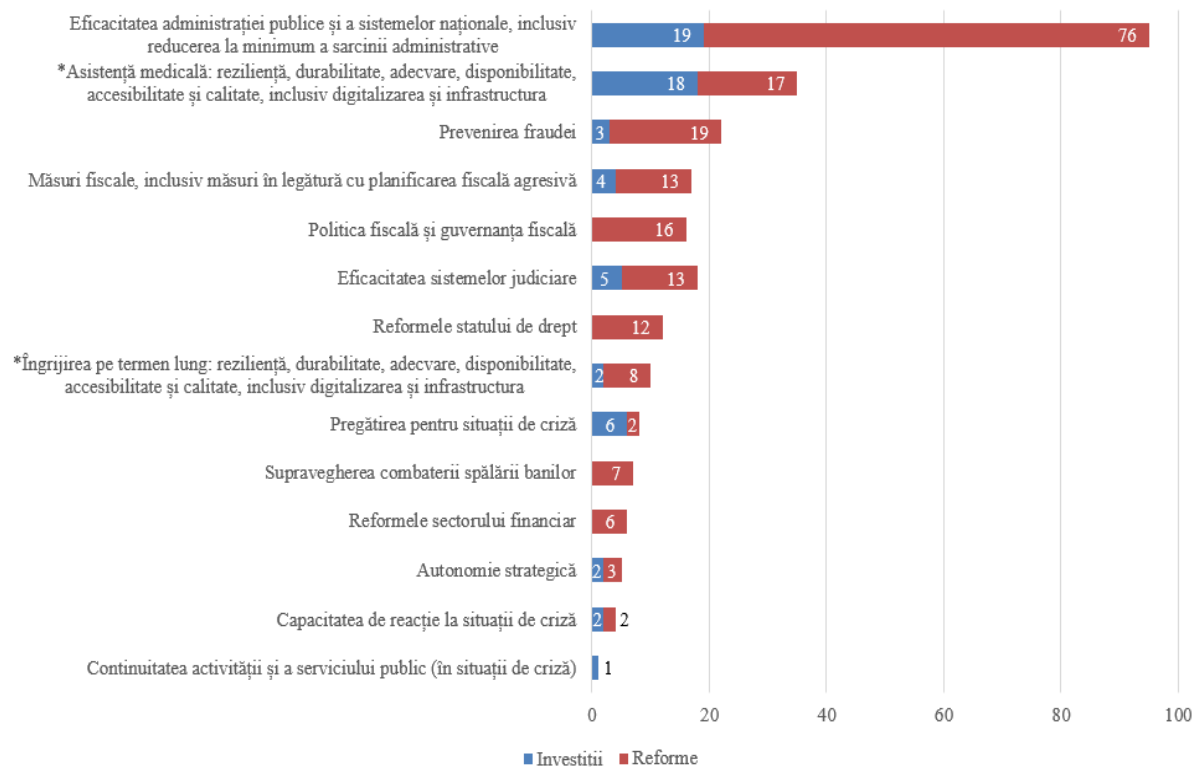
Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

Sănătate și îngrijirea pe termen lung

O gamă largă de proiecte de investiții și de reformă în domeniul sănătății în cadrul MRR sunt în curs de punere în aplicare, inclusiv în domeniul asistenței medicale primare, al asistenței medicale ambulatorii, al sănătății digitale, combinate cu măsuri orientate spre eficiență pentru a consolida guvernanța, eficiența din punctul de vedere al costurilor, accesul la servicii de sănătate și calitatea acestora. Reformele recente în domeniul sănătății abordează provocările create de pandemie, de exemplu prin îmbunătățirea capacităților în domeniul sănătății publice. De asemenea, pandemia a reorientat politicile către prevenție. Mai multe state membre întreprind reforme și investiții adaptate în mod specific îngrijirii sănătății mintale și o revizuire cuprinzătoare a strategiilor naționale în domeniul sănătății. De exemplu, Italia, Lituania și Portugalia își reorganizează sistemele de sănătate pentru a îmbunătăți accesul la asistență medicală la nivel local, iar Letonia, Luxemburg, Polonia, Malta și Țările de Jos încearcă să consolideze forța de muncă din domeniul sănătății. În ansamblu, în cadrul celor 27 de planuri naționale de redresare și reziliență, peste 43,0 miliarde EUR (sau 8,7 % din totalul sprijinului financiar nerambursabil și al împrumuturilor acordate în cadrul MRR) sunt alocate pentru măsuri legate de asistența medicală. Aproximativ o treime din această

sumă este dedicată investițiilor și reformelor menite să stimuleze digitalizarea sistemelor de sănătate, care contribuie la consolidarea rezilienței sistemelor de sănătate.

Figura 25: Numărul de măsuri din pilonul 5 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică

Notă: Metodologia de raportare a cheltuielilor sociale, astfel cum este definită în Regulamentul delegat (UE) 2021/2105, este pe deplin aliniată și integrată în metodologia de raportare a cheltuielilor în cadrul celor șase piloni. În cadrul acestui pilon, domeniile de politică marcate cu un asterisc (*) sunt utilizate pentru metodologia cheltuielilor sociale.

Sursa: Comisia Europeană.

Mai multe state membre finanțează reforme și investiții în domeniul îngrijirii pe termen lung în cadrul MRR. Accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și la prețuri accesibile este important pentru a răspunde nevoilor de îngrijire ale populației în curs de îmbătrânire, precum și ale persoanelor cu handicap. MRR este în concordanță cu evoluțiile în curs ale politicii în domeniul îngrijirii pe termen lung, în special cu Strategia europeană privind serviciile de îngrijire, cu Pilonul european al drepturilor sociale și cu Recomandarea Consiliului privind îngrijirea pe termen lung⁵⁸. Reformele vizează îmbunătățirea stimulentei pentru îngrijirea la domiciliu și în comunitate, inclusiv prin dezinstituționalizarea serviciilor de îngrijire. În ansamblu, o sumă totală de 7,3 miliarde EUR este alocată unui număr de 18 state membre pentru un total de 52 de (sub)măsuri (22 de reforme și 30 de investiții).

Până în prezent, au fost îndeplinite 50 de jaloane și ținte legate de domeniile de politică privind asistența medicală și îngrijirea pe termen lung începând cu 1 martie 2022.

⁵⁸ Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și accesibile din punct de vedere financiar, 2022/C 476/01.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite în cadrul pilonului privind sănătatea și reziliența economică, socială și instituțională (domeniile de politică „asistență medicală” și „îngrijire pe termen lung”)

Reforme:

- **Bulgaria** a adoptat Strategia națională pentru sănătatea mintală a cetățenilor Republicii Bulgaria 2021-2030 și un plan de acțiune pentru punerea în aplicare a strategiei. Această etapă face parte dintr-o reformă care urmărește să ofere fundamentul strategic al viitoarelor investiții și reforme în domeniul asistenței medicale prin identificarea recomandărilor și a acțiunilor relevante. Ca atare, reforma include adoptarea unei serii de strategii și planuri care vizează domeniile relevante ale asistenței medicale.
- **Cehia** a aprobat Programul național oncologic pentru perioada 2022-2030 în consultare cu actorii-cheie și cu părțile interesate și a înființat Consiliul național pentru punerea în aplicare a programului. Jalonul este legat de reforma care vizează creșterea rezilienței sistemului de prevenire și îngrijire a cancerului din Cehia, reflectând prioritățile stabilite în Planul european de combatere a cancerului.
- **Danemarca** a emis un raport privind evaluarea stocurilor de medicamente critice de către Agenția Daneză pentru Medicamente. Acest jalon se referă la măsura care urmărește să mențină și să asigure stocul de medicamente critice în sectorul secundar al sănătății din Danemarca, evitând situațiile critice cu deficite de medicamente importante. Danemarca a atins, de asemenea, un alt jalon important prin elaborarea unei evaluări cu privire la soluțiile de telemedicină de anxietate sanitară legate de pandemia de COVID-19, pentru a dezvolta și a spori în continuare utilizarea telemedicinii și implicarea pacienților. Jalonul face parte dintr-o măsură care vizează dezvoltarea de noi soluții digitale și promovarea utilizării pe scară largă a tehnologiilor digitale, a implicării pacienților și a telemedicinii.
- În **Italia**, a intrat în vigoare o legislație care prevede definirea unui nou model organizațional al rețelei teritoriale de asistență medicală. Acest jalon este legat de o reformă care stabilește un nou model de asistență medicală teritorială și creează o nouă structură instituțională de prevenire a sănătății, a mediului și a climei.
- **Portugalia** a asigurat intrarea în vigoare a noului Decret-lege privind sănătatea mintală, care stabilește principiile directe pentru organizarea, gestionarea și evaluarea serviciilor de îngrijire a sănătății mintale. Acest jalon constituie unul dintre pilonii principali ai reformei în domeniul sănătății mintale, care vizează îmbunătățirea gestionării sănătății mintale în Portugalia prin crearea unor condiții-cadru mai favorabile pentru dezinstituționalizarea pacienților cu boli mintale, extinderea serviciilor locale și integrate de îngrijire continuă în domeniul sănătății mintale, organizarea serviciilor criminalistice psihiatrice și punerea în aplicare a planurilor

regionale de sănătate pentru demență.

Investiție

- **Austria** a adoptat și a publicat orientările privind finanțarea pentru înființarea de noi unități de asistență medicală primară și pentru proiectele de îmbunătățire a unităților de asistență medicală primară deja existente. Această etapă face parte din investițiile care vizează îmbunătățirea sustenabilității și a rezilienței în domeniul asistenței medicale prin consolidarea sănătății publice și a asistenței medicale primare.

Reziliența instituțională

Măsurile de consolidare a rezilienței instituționale sunt, de asemenea, în curs de punere în aplicare. Mai multe state membre au adoptat reforme semnificative privind statul de drept, de exemplu, îmbunătățirea calității procesului legislativ sau consolidarea independenței sistemului judiciar. De asemenea, s-au înregistrat progrese considerabile în ceea ce privește consolidarea eficienței sistemelor judiciare, cu măsuri specifice, de la schimbări organizaționale ale procedurilor până la reformarea structurii instanțelor. Eforturile statelor membre au permis, de asemenea, intensificarea luptei împotriva corupției și îmbunătățirea supravegherii combaterii spălării banilor, în special prin adoptarea unor documente de politică naționale, cum ar fi planurile de acțiune și strategiile.

Au fost deja puse în aplicare numeroase măsuri care vizează crearea unor administrații publice moderne și flexibile în serviciul cetățenilor și al întreprinderilor din UE. Acestea variază de la investițiile pentru monitorizarea implementării, auditul și controlul planurilor de redresare și reziliență până la reformele care să simplifice administrația publică și să elimine barierele administrative. Mai multe măsuri de digitalizare a administrației publice sunt în curs, de exemplu în Luxemburg și Croația. Unele state membre s-au axat pe capacitățile funcției publice, mai precis pe sisteme de recrutare mai transparente și pe reducerea numărului de angajați temporari în administrația publică.

Majoritatea măsurilor de pregătire și răspuns în situații de criză deja puse în aplicare în cadrul MRR vizează adaptarea la schimbările climatice, asistența medicală și tehnologia digitală. Sunt în curs măsuri care vizează infrastructuri critice digitale eficiente, sigure și partajate, inclusiv un sistem securizat de comunicații mobile pentru angajații administrațiilor publice. S-au depus eforturi semnificative în ceea ce privește gestionarea pădurilor, prevenirea incendiilor forestiere și reducerea impactului acestora. În domeniul asistenței medicale, deși punerea în aplicare a măsurilor aferente este în curs, utilizarea telemedicinii a crescut, contribuind la atenuarea perturbării furnizării serviciilor de sănătate cauzate de criza provocată de pandemia de COVID-19.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite în cadrul pilonului privind sănătatea și reziliența economică, socială și instituțională (domeniul de politică „eficacitatea administrației publice”)

Reforme:

- Legea privind Fondul de digitalizare a intrat în vigoare în **Austria**. Legea va accelera digitalizarea administrației federale, îmbunătățind serviciile pentru cetățeni și întreprinderi.
- **Bulgaria** a adoptat o foaie de parcurs pentru punerea în aplicare a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului.
- **Croația** a adoptat o nouă strategie anticorupție pentru perioada 2021-2030. Scopul său este de a consolida cadrul instituțional și normativ pentru combaterea corupției, de a spori transparența și deschiderea activității autorităților publice, de a consolida integritatea și sistemele de gestionare a conflictelor de interese, de a spori potențialul anticorupție în sistemul de achiziții publice și de a sensibiliza publicul cu privire la prejudiciile cauzate de corupție, la necesitatea de a raporta neregulile și de a spori transparența.
- În **Cipru** a intrat în vigoare o lege menită să protejeze avertizorii de integritate care raportează cazurile de fraudă și corupție împotriva sancțiunilor interne. Împreună cu intrarea în vigoare a legii de instituire a Autorității independente împotriva corupției și cu intrarea în vigoare a Legii privind transparența procesului decizional și aspectele conexe, aceasta asigură o mai mare coerență în lupta împotriva corupției.
- **Grecia** a lansat introducerea sistemului de remunerare bazat pe performanță în administrația publică prin adoptarea legislației primare pentru etapa-pilot.
- **Malta** a consolidat independența sistemului său judiciar printr-o reformă a metodei de numire și revocare a judecătorilor și a magistraților. În plus, Comitetul de numire a membrilor sistemului judiciar urmează să fie acum compus în cea mai mare parte din membri ai sistemului judiciar, pentru a reduce riscurile de ingerință politică. În prezent, trebuie lansate apeluri publice pentru posturile vacante din cadrul sistemului judiciar, ceea ce va spori transparența procesului de numire.

Componența Comitetului maltez de numire a judecătorilor a fost modificată.

Drepturi de autor: Guvernul maltez

- **Malta** a pus în aplicare, de asemenea, un set cuprinzător de măsuri anticorupție, inclusiv publicarea unei strategii naționale antifraudă și anticorupție și acordarea unei consolidări statutare Comisiei permanente împotriva corupției pentru a se asigura că rapoartele sale sunt transmise direct procurorului general.
- **Slovacia** și-a reorganizat harta judiciară, definind un nou sistem de instanțe. Scopul reformei este de a organiza și de a structura mai bine diferitele ordini de zi ale instanțelor și localizarea lor fizică, precum și (re)alocarea judecătorilor pe ordini de zi și districte ale instanțelor, creând astfel posibilitatea unor hotărâri judecătorești mai eficiente și mai rapide.

Reziliența fiscală și impozitarea

Mai multe state membre au pus deja în aplicare măsuri importante în cadrul MRR pentru a îmbunătăți gestionarea finanțelor publice, atât în ceea ce privește veniturile, cât și în ceea ce privește cheltuielile. Numeroase măsuri vizează îmbunătățirea colectării impozitelor și descurajarea evaziunii fiscale, inclusiv prin promovarea digitalizării tranzacțiilor, a colectării impozitelor și a selecției pentru audituri. Se preconizează că aceste măsuri vor sprijini veniturile naționale, vor combate economia subterană și vor reduce costurile de asigurare a conformității pentru contribuabili. Unele state membre au lansat, de asemenea, reforme cuprinzătoare ale sistemelor lor fiscale, menite să sprijine creșterea economică și să îmbunătățească echitatea. În ceea ce privește cheltuielile publice, într-o serie de state membre au fost luate mai multe măsuri pentru a lansa analize ale cheltuielilor, pentru a le integra în procesul bugetar național sau, în cazul în care acest lucru a fost deja realizat, pentru a îmbunătăți conceperea acestora și a le consolida guvernanta. De asemenea, unele state membre au luat măsuri care să îmbunătățească gestionarea întreprinderilor de stat și instrumentele de previzionare bugetară, precum și să perfecționeze cadrul contabil.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite în cadrul pilonului privind sănătatea și reziliența economică, socială și instituțională (domeniile de politică „politică fiscală și guvernanta fiscală” și „măsuri fiscale”)

Reforme:

- **Italia** a pus în aplicare un set cuprinzător de măsuri împotriva evaziunii fiscale, menite să încurajeze conformitatea și să îmbunătățească controalele. Direcționarea auditurilor fiscale a fost îmbunătățită datorită tehnicilor de învățare automată și seturilor de date interconectate, care includ în prezent și date corporative privind tranzacțiile electronice. De asemenea, Italia a extins utilizarea obligatorie a facturării electronice la sectoarele scutite anterior, a încurajat și mai mult plățile electronice și a îmbunătățit loteria bonurilor pentru a descuraja omiterea facturării.
- **Spania** a înființat o unitate permanentă în cadrul Autorității Independente pentru Responsabilitate Fiscală (AIReF) pentru a efectua analize ale cheltuielilor și a modificat structura organizațională a Ministerului de Finanțe pentru a da curs în mod sistematic recomandărilor formulate în urma analizelor cheltuielilor. Aceste reforme vizează îmbunătățirea calității cheltuielilor publice. De asemenea, Spania a revizuit Legea împotriva evaziunii și fraudei fiscale și a actualizat lista spaniolă a jurisdicțiilor necooperante în materie fiscală. Aceste măsuri vizează atingerea unui nivel mai ridicat de respectare a obligațiilor fiscale și asigurarea unui sistem fiscal mai echitabil.

Investiții:

- **România** a pus în aplicare o investiție care vizează îmbunătățirea administrației fiscale prin punerea în aplicare a gestionării integrate a riscurilor. Se preconizează că investiția va avea un impact asupra nivelului de respectare a obligațiilor fiscale și de realizare a veniturilor bugetare, asigurând un mediu de piață competitiv și sporind eficiența colectării impozitelor. Această măsură specifică prevede că cel puțin 150 000 de case de marcat sunt conectate la sistemul electronic al Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Conectarea deplină abordează în special fraudă în domeniul comerțului și contribuie la reducerea deficitului de încasare a TVA.

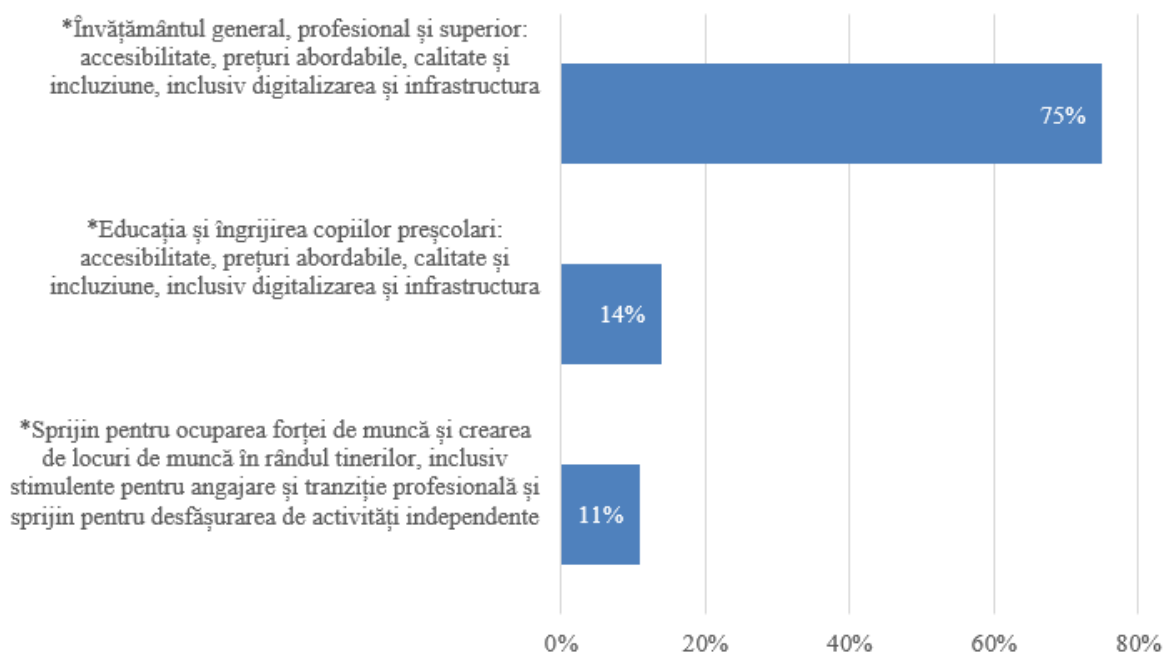
3.6. Contribuția mecanismului la politicile pentru generația următoare, copii și tineret, precum educația și competențele (și anume pilonul 6)

Măsurile din cadrul politicilor pentru generația următoare, copii și tineret, se axează în principal pe educație, formare, educația și îngrijirea copiilor preșcolari, precum și pe măsuri de sprijinire a ocupării forței de muncă în rândul tinerilor. Cele 27 de planuri de redresare și reziliență adoptate de Consiliu sprijină pilonul 6 cu aproximativ 54,9 miliarde EUR. Aproximativ trei sferturi din cheltuielile totale aferente pilonului 6 contribuie la învățământul general, profesional și superior. Restul de 25 % este împărțit aproape egal între

educația și îngrijirea copiilor preșcolari și sprijinul pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor. Defalcarea cheltuielilor în cadrul pilonului este prezentată în figura 26.

Dintre cele 705 jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător până în prezent, 64 contribuie la pilonul 6, inclusiv 61 de jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător începând cu 1 martie 2022. 56 de jaloane și ținte pentru 45 de măsuri din domeniul de politică al învățământului general, profesional și superior au fost îndeplinite începând cu 1 martie 2022 (figura 27). Jaloanele și țintele din pilonul 6 sunt asociate cu măsuri de promovare a calității, de îmbunătățire a accesului și a caracterului favorabil incluziunii al sistemelor de învățământ, de consolidare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă, de sprijinire a transformării digitale în educație, de furnizare de formare și de sprijin pentru profesori, de promovare a modernizării formării profesionale, precum și de sprijinire a învățământului superior și a cooperării cu administrația publică și cu întreprinderile.

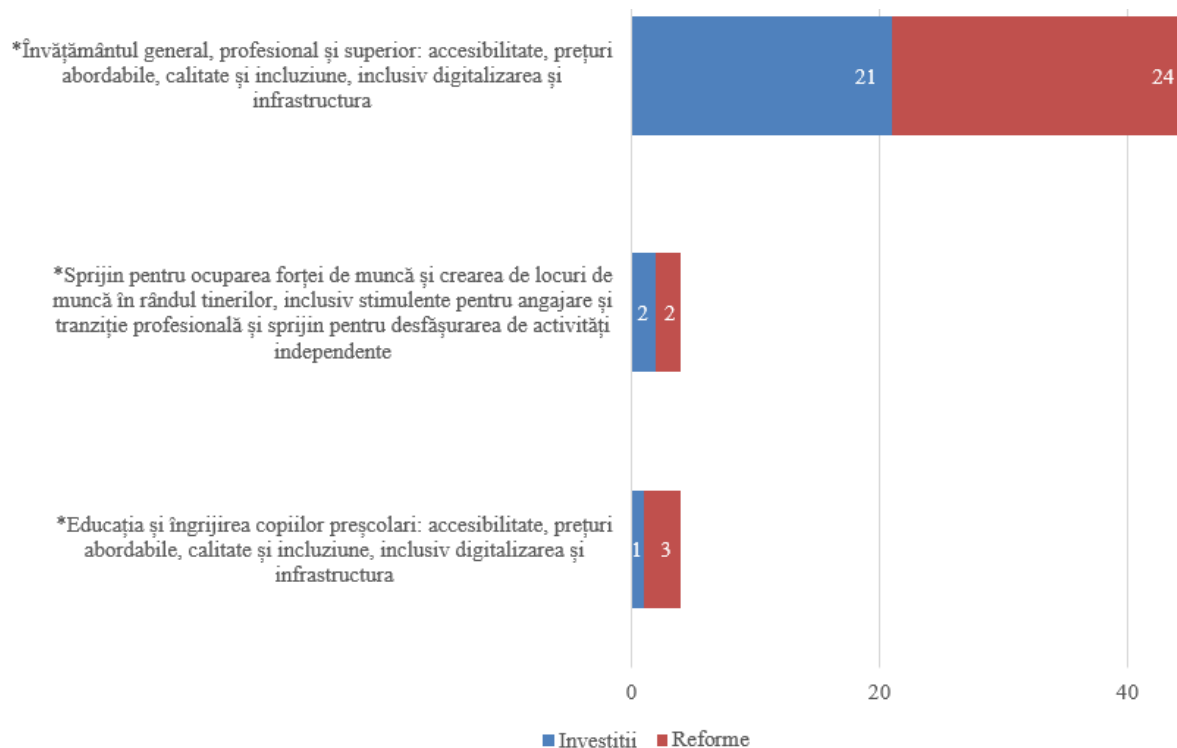
Figura 26: Defalcarea pe domenii de politică a cheltuielilor de sprijinire a politicilor pentru generația următoare

Notă: Acest grafic prezintă o defalcare a contribuției estimate la pilonul de politică în conformitate cu o listă de domenii de politică stabilită de Comisia Europeană. Procentul se referă la ponderea globală a planului marcat în cadrul acestui pilon de politică. Metodologia de raportare a cheltuielilor sociale, astfel cum este definită în Regulamentul delegat (UE) 2021/2105, este pe deplin aliniată și integrată în metodologia de raportare a cheltuielilor în cadrul celor șase piloni. În cadrul acestui pilon, domeniile de politică marcate cu un asterisc (*) sunt utilizate pentru metodologia cheltuielilor sociale.

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența.

Figura 27: Numărul de măsuri din pilonul 6 cu jaloane și ținte atinse în mod satisfăcător de la ultimul raport anual privind MRR, pe domenii de politică

Notă: Metodologia de raportare a cheltuielilor sociale, astfel cum este definită în Regulamentul delegat (UE) 2021/2105, este pe deplin aliniată și integrată în metodologia de raportare a cheltuielilor în cadrul celor șase piloni. În cadrul acestui pilon, domeniile de politică marcate cu un asterisc (*) sunt utilizate pentru metodologia cheltuielilor sociale.

Sursa: Comisia Europeană.

Învățământul general, profesional și superior: accesibilitate, prețuri abordabile, calitate și incluziune, inclusiv digitalizarea și infrastructura

Investițiile și reformele în valoare totală de peste 43,2 miliarde EUR în învățământul școlar general vor sprijini îmbunătățirea calității și a incluziunii. Unele state membre vor oferi sprijin individualizat școlilor și elevilor defavorizați, printre altele mentorat, inclusiv în vederea depășirii lacunelor în materie de învățare și a prevenirii părăsirii timpurii a școlii. Alte măsuri includ investiții pentru creșterea numărului de ore de instruire și facilitarea școlarizării pe parcursul întregii zile. O serie de măsuri abordează aspecte precum punerea în aplicare a unor reforme ale programei școlare, reformarea mecanismelor de recrutare a cadrelor didactice, îmbunătățirea educației copiilor cu nevoi speciale, sprijinirea elevilor cu performanțe scăzute, îmbunătățirea evaluării externe a școlilor sau sprijinirea măsurilor de desegregare.

Majoritatea țărilor planifică să investească în infrastructura digitală și în conectivitatea școlilor, concentrându-se adesea asupra școlilor defavorizate și din mediul rural. Aceste investiții includ transformarea sălilor de clasă în medii de învățare flexibile și conectate și dotarea cu dispozitive digitale a cursanților și a profesorilor pentru a reduce decalajul digital. Competențele digitale ale elevilor vor fi îmbunătățite prin adaptarea programelor școlare și prin dezvoltarea resurselor digitale și a conținutului digital. Multe state membre includ în planurile lor formarea cadrelor didactice în domeniul educației digitale.

Unele state membre vor utiliza MRR pentru a sprijini transformarea învățământului lor superior printr-o gamă largă de măsuri. Printre măsuri se numără modernizarea programelor de studiu, extinderea locurilor de studiu, lansarea de noi cursuri de studiu, revizuirea modelelor de finanțare a școlilor în învățământul superior, dezvoltarea unor mecanisme de asigurare a calității și de governanță, introducerea unor sisteme de monitorizare a parcursului profesional al absolvenților și internaționalizarea învățământului superior. În plus, îmbunătățirea accesului la învățământul superior va fi finanțată de o serie de state membre, cum ar fi, de exemplu, Belgia, Bulgaria, Croația, Spania, Franța, Irlanda, Polonia, Portugalia, România, Finlanda și Suedia.

Educația și îngrijirea copiilor preșcolari: accesibilitate, prețuri abordabile, calitate și incluziune, inclusiv digitalizarea și infrastructura

Se preconizează că investițiile și reformele în valoare de peste 8 miliarde EUR în educația și îngrijirea de calitate și favorabilă incluziunii a copiilor preșcolari vor crește ratele de participare, în special în rândul grupurilor defavorizate, reducând astfel inegalitățile și contribuind la punerea în aplicare a Garanției europene pentru copii⁵⁹. Peste jumătate dintre statele membre au inclus măsuri de îmbunătățire a accesului la educația și îngrijirea copiilor preșcolari (ECEC) prin extinderea capacităților, a caracterului favorabil incluziunii și/sau a calității acesteia. Furnizarea de servicii de ECEC de calitate și accesibile ca preț facilitează, pe de o parte, egalitatea de șanse pentru toți copiii, indiferent de mediul lor socioeconomic, și, pe de altă parte, integrarea pe piața forței de muncă a îngrijitorilor, cel mai adesea a femeilor, reducând riscul de sărăcie sau de excluziune socială. Investițiile în construirea și renovarea infrastructurii sunt adesea însoțite de reforme. De exemplu, țările intenționează să reducă vârsta învățământului preșcolar obligatoriu, să introducă un drept legal la un loc, să revizuiască modelul de finanțare, să reducă taxele pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari, să îmbunătățească diagnosticarea timpurie și sprijinul pentru copiii cu handicap, să revizuiască sistemul de recrutare a personalului din domeniul educației și îngrijirii copiilor preșcolari și să adopte cadrul juridic pentru a facilita accesul la formare și oportunități de profesionalizare suplimentară a personalului.

Sprijin pentru ocuparea forței de muncă și crearea de locuri de muncă în rândul tinerilor, inclusiv stimulente pentru angajare și tranziție profesională și sprijin pentru desfășurarea de activități independente

Măsurile de sprijinire a ocupării forței de muncă în rândul tinerilor includ subvenții pentru ucenicii, investiții pentru personalizarea serviciului public de ocupare a forței de muncă pentru tineri, îmbunătățirea activităților de ghidare în carieră și de consiliere individuală pentru tineri pentru găsirea unui loc de muncă și autonomie, precum și programe de stimulare a angajării tinerilor de către sectorul privat în valoare de aproximativ 6,1 miliarde EUR.

⁵⁹ Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte atinse în cadrul pilonului privind politicile pentru generația următoare

Reforme:

- **Bulgaria** a îndeplinit trei jaloane care vizează sporirea eficacității sistemului de învățământ la toate nivelurile – învățământul preșcolar, școlar și superior. Acestea includ modificări ale Legii privind învățământul preșcolar și școlar și ale legislației secundare conexe, inclusiv introducerea obligativității învățământului preșcolar de la vârsta de patru ani, modificări ale Legii privind învățământul superior pentru a introduce un sistem revizuit de acreditare pentru instituțiile de învățământ superior și adoptarea unei hărți naționale a învățământului superior.

Bulgaria a îmbunătățit eficacitatea sistemului său școlar

- **Cehia** a îndeplinit mai multe jaloane și ținte în domeniul educației. O reformă a revizuit programele de învățământ primar, de învățământ secundar inferior și superior în vederea promovării alfabetizării digitale și a competențelor informatice avansate, cum ar fi prelucrarea și modelarea datelor, codificarea și programarea, robotica și realitatea virtuală/augmentată. În plus, cel puțin 20 de universități au fost selectate pentru a sprijini dezvoltarea de către acestea de noi programe de studiu axate pe perfecționare și recalificare.
- În **Italia** a intrat în vigoare reforma privind profesia de cadru didactic. Reforma constă în patru puncte: i) îmbunătățirea și simplificarea procedurilor publice de concurență; ii) consolidarea calificării necesare pentru a avea acces la profesia de cadru didactic; iii) crearea unui cadru mai eficace pentru mobilitatea cadrelor didactice, în interesul continuității predării; și iv) stabilirea unei evoluții în carieră legate de evaluarea performanței și de dezvoltarea profesională continuă.

Investiții:

- **Cehia** a furnizat 74 000 de dispozitive digitale (tablete, laptopuri, telefoane mobile etc.)

unui număr de 4 102 școli primare și secundare pentru învățământul la distanță.

3.7. Contribuția mecanismului la politica socială, inclusiv la egalitatea de gen, precum și la politica pentru copii și tineret

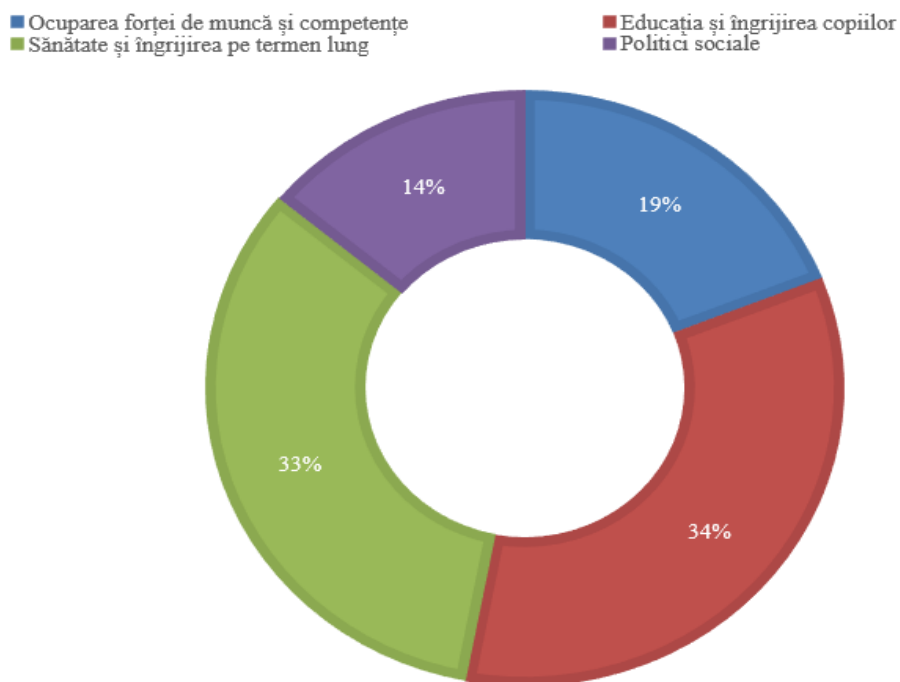
Politica socială

Statele membre au inclus în planurile lor de redresare și reziliență un număr semnificativ de măsuri care promovează politica socială, inclusiv în ceea ce privește egalitatea de gen, precum și copiii și tinerii, sprijinind astfel punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale. Dintre cele 2 042 de jaloane și ținte care promovează politica socială, 213 jaloane sau ținte au fost atinse, inclusiv 199 îndeplinite începând cu 1 martie 2022 (a se vedea secțiunile 3.4, 3.5 și 3.6 pentru o analiză specifică a măsurilor care contribuie la ocuparea forței de muncă și la competențe, la educație și la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, la sănătate și la îngrijirea pe termen lung, precum și la politicile sociale).

O sumă totală de aproximativ 139,8 miliarde EUR alocată de statele membre contribuie la cheltuielile sociale⁶⁰, ceea ce reprezintă aproximativ 28 % din totalul cheltuielilor estimate. Aproximativ o treime din această sumă este dedicată cheltuielilor pentru educație și pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari, o altă treime pentru sănătate și îngrijirea pe termen lung, iar restul este împărțit între cheltuielile pentru ocuparea forței de muncă și competențe și politicile sociale (Figura 28).

⁶⁰ Având în vedere importanța cheltuielilor sociale după pandemia de COVID-19, Regulamentul privind MRR a împuternicit Comisia să adopte un act delegat de stabilire a unei metodologii de raportare a cheltuielilor sociale, inclusiv a celor pentru copii și tineret, în cadrul MRR [articolul 29 alineatul (4) litera (b)]. Metodologia adoptată de Comisie clasifică toate cheltuielile finanțate de mecanism legate de reforme și investiții în nouă domenii generale de politică, care sunt apoi agregate în patru categorii sociale: (1) ocuparea forței de muncă și competențe, (2) educația și îngrijirea copiilor, (3) sănătatea și îngrijirea pe termen lung și (4) politicile sociale. A se vedea [Regulamentul delegat 2021/2105](#).

Figura 28: Ponderea cheltuielilor sociale ale MRR pe categorii sociale principale

Notă: această cifră prezintă defalcarea cheltuielilor sociale estimate în toate planurile de redresare și reziliență aprobate. Categoriile sociale sunt definite și aplicate pe baza metodologiei adoptate de Comisie în consultare cu Parlamentul European și cu statele membre în Regulamentul delegat (UE) 2021/2105.

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența

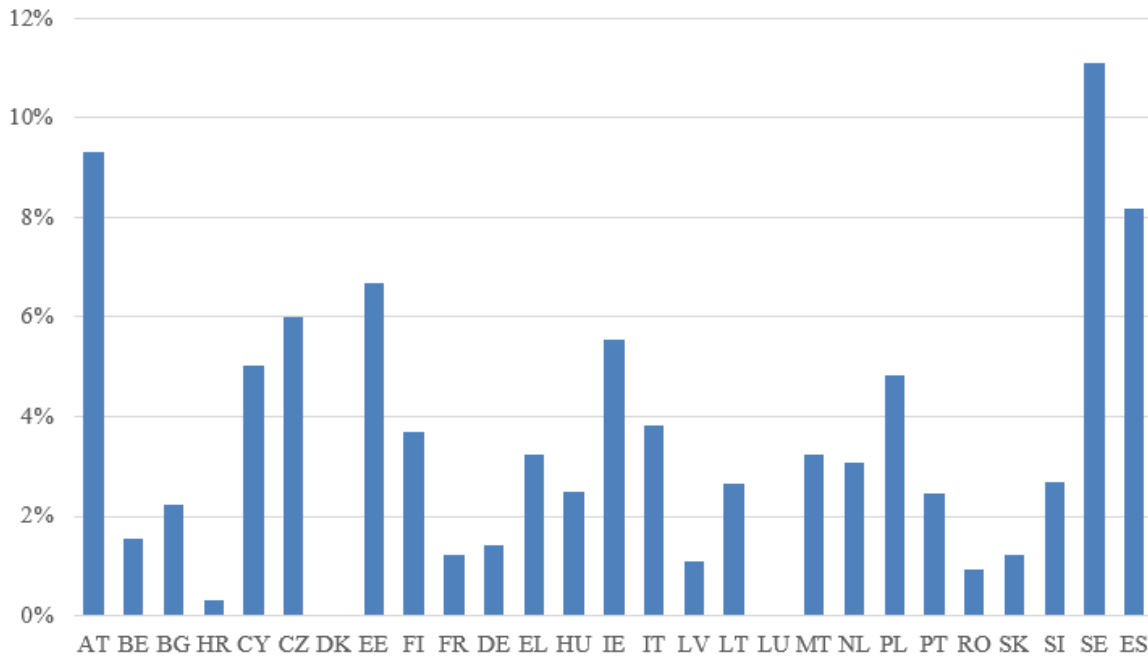
Egalitate de gen

Planurile de redresare și reziliență ale statelor membre contribuie la egalitatea de gen în mai multe moduri. Cele 27 de planuri adoptate conțin 134 de (sub)măsuri axate pe egalitatea de gen și numeroase reforme și investiții care vizează în mod explicit să contribuie la egalitatea de șanse în general. Defalcarea pe state membre a măsurilor relevante pentru egalitatea de gen este prezentată în figura 29⁶¹⁶².

⁶¹ Cifrele sunt cu titlu informativ, sunt menite să fie utilizate pentru analiza calitativă și nu constituie o evaluare comparativă a planurilor de redresare și reziliență ale statelor membre. Numărul și structura măsurilor din fiecare plan național variază foarte mult, precum și abordarea de reflectare a angajamentelor privind egalitatea de gen. O analiză mai detaliată poate fi găsită în documentele de lucru ale serviciilor Comisiei adoptate de Comisia Europeană pentru fiecare plan aprobat, precum și în [Analiza tematică privind egalitatea](#) din [tabloul de bord privind MRR](#).

⁶² Urmând metodologia de raportare a cheltuielilor sociale, astfel cum este prevăzută în Regulamentul delegat (UE) 2021/2105, Comisia a semnalat măsuri care pun accentul pe egalitatea de gen. Trebuie remarcat faptul că Comisia a aplicat această metodologie nu numai măsurilor cu caracter social, ci și tuturor celorlalte măsuri incluse în planurile de redresare și reziliență adoptate care se axează pe egalitatea de gen, pentru a reflecta mai bine acest aspect în toate planurile. Nu era necesar ca acesta să fie obiectivul principal al măsurilor în cauză. Măsurile care nu au fost semnalate ca atare pot avea, de asemenea, un impact asupra egalității de gen. Cifrele prezentate aici reprezintă numărul și ponderea măsurilor globale cu o astfel de orientare, iar nu costurile aferente acestora.

Figura 29: Ponderea (în % a) măsurilor axate pe egalitatea de gen în planurile de redresare și reziliență adoptate

Sursa: Tabloul de bord privind redresarea și reziliența

Pe lângă măsurile care contribuie în mod explicit la egalitatea de șanse, statele membre au inclus în planurile lor alte reforme și investiții care integrează considerentele legate de egalitate. Acest lucru implică uneori ținte secundare explicite sau alte dispoziții care să garanteze că nevoile unor grupuri specifice sunt luate în considerare în alte domenii de politică. În același timp, chiar dacă măsurile din domeniul pieței forței de muncă, al locuințelor, al energiei, al transporturilor și al digitalizării nu pot fi considerate inițial politici care contribuie la egalitate, punerea lor efectivă în aplicare poate avea o contribuție semnificativă la promovarea egalității de șanse. De exemplu, este posibil ca reformele și investițiile în infrastructură, transportul public sau conectivitatea digitală să nu fi fost concepute în scopul egalității de șanse, ci să aibă un impact pozitiv în ceea ce privește accesul la educația la distanță, la serviciile esențiale (de sănătate) și la utilități sau prin faptul că le permit persoanelor cu mobilitate limitată sau care locuiesc în zone îndepărtate să participe la activități economice și la viața socială.

Statele membre înregistrează progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor cu accent pe egalitatea de gen. Dintre cele 134 de (sub)măsuri care pun accentul pe egalitatea de gen din cele 27 de planuri de redresare și reziliență, 25 de (sub)măsuri conțin jaloane sau ținte care sunt atinse, inclusiv 20 începând cu 1 martie 2023. În caseta de mai jos sunt prezentate exemple de măsuri axate pe egalitatea de gen, cu jaloane și ținte atinse.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite, cu accent pe egalitatea de gen

Reforme:

- **Croația** a adoptat o nouă lege a muncii care include dispoziții pentru o mai mare flexibilitate în ceea ce privește timpul de lucru și locul de muncă, precum și dispoziții de reducere a diferenței de remunerare între femei și bărbați. Flexibilitatea suplimentară permite în special părinților și furnizorilor de servicii de îngrijire să utilizeze mai mult formulele de lucru cu fracțiune de normă.
- **Spania** a introdus o nouă legislație pentru a asigura egalitatea de remunerare între bărbați și femei prin obligația de remunerare egală pentru o muncă de valoare egală, promovând transparența salarială pentru a identifica și a evita discriminarea și dezvoltând instrumente care să respecte principiul transparenței salariale.

Investiții:

- **Italia** a pus în aplicare o investiție care sprijină crearea și dezvoltarea întreprinderilor conduse de femei, prin crearea unui nou fond și prin consolidarea a două fonduri existente începând din 2021. Jalonul aferent a fost atins în mod satisfăcător ca parte a primei cereri de plată. Se preconizează că primele 700 de firme vor avea dreptul la sprijin începând din iulie 2023 și, conform datelor naționale, până în iunie 2023 au fost selectate oficial peste 1 000 de firme. Italia a instituit, de asemenea, un sistem de certificare a egalității de gen pentru a încuraja și a stimula practicile corporative favorabile egalității de gen.

Copiii și tinerii

Cele 425 de (sub)măsuri cu accent pe copii și tineret sunt repartizate într-o serie de domenii de politică, în principal în domeniul educației și formării. O analiză specifică a politicilor pentru generația următoare, copii și tineret, de exemplu în domeniul educației și formării, poate fi găsită în secțiunea 3.6.

Dintre măsurile cu accent pe tineret și pe copii din cele 27 de planuri de redresare și reziliență, 83 de (sub)măsuri conțin jaloane sau ținte care sunt atinse, inclusiv 79 de (sub)măsuri, cu jaloane și ținte atinse începând cu 1 martie 2022. Un număr mare de state membre au început cu reforme și investiții care sprijină copiii și tinerii. În caseta de mai jos sunt prezentate exemple de măsuri de sprijinire a copiilor și a tinerilor cu jaloane și ținte atinse.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite, cu accent pe copii și tineret

Reforme:

- **Austria** a introdus un pachet de măsuri de educație de remediere și măsuri de sprijin conexe axate în special pe elevii defavorizați, inclusiv furnizarea de resurse pentru lecții de sprijin, împărțiri pe grup/clasă, măsuri de sprijin individual și lecții suplimentare în timpul vacanței de vară. Au avut deja loc numeroase cursuri de sprijin suplimentare, cu scopul de a compensa deficitele acumulate în materie de învățare și pierderile potențiale în educație în timpul pandemiei de COVID-19.
- **Bulgaria** a pus în aplicare prima parte a reformei învățământului preșcolar și școlar și a învățării pe tot parcursul vieții, inclusiv o nouă obligație potrivit căreia copiii trebuie să urmeze învățământul preșcolar începând cu vârsta de patru ani. Alte modificări aduse legii au inclus o actualizare a programei de bază în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM) și oportunități suplimentare de învățare la distanță.
- **Lituania** a început reforma sistemului de orientare profesională, punând accentul pe consilierea profesională și pe învățarea pe tot parcursul vieții, pentru a corela mai bine cererea și oferta pe piața forței de muncă. Primele etape finalizate au stabilit cadrul și gestionarea sistemului, cerințele în materie de competențe ale profesioniștilor în domeniul carierei, sistemul de finanțare a serviciilor furnizate, domeniul de aplicare al implicării instituțiilor și a partenerilor sociali.
- **Malta** a început să pună în aplicare o reformă pentru a îmbunătăți educația de calitate favorabilă incluziunii, în special prin înființarea de noi unități pentru elevii care suferă de autism în școlile gimnaziale, în beneficiul tinerilor cu afecțiuni din spectrul autismului, care au în prezent acces la echipamente adaptate nevoilor lor educaționale specifice.

Investiții:

- **Franța** a sprijinit ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor cu peste 337 000 de subvenții pentru angajare în prima jumătate a anului 2021 pentru tinerii sub 26 de ani. Subvențiile au fost plătite angajatorului pentru încheierea unui contract pe durată determinată (de cel puțin trei luni) sau a unui contract pe durată nedeterminată pentru tinerii sub 26 de ani, în locuri de muncă cu calificare moderată sau de început de carieră.

Grupurile defavorizate

Mai multe planuri de redresare și reziliență ale statelor membre includ, de asemenea, măsuri care să abordeze integrarea economică și socială a persoanelor cu handicap, precum și protecția și integrarea altor grupuri defavorizate, cum ar fi persoanele care provin dintr-un context de migrație sau romii. Pe lângă o serie de măsuri destinate tinerilor, cu accent pe grupurile defavorizate, astfel cum sunt descrise mai sus, statele membre introduc, de exemplu, stimulente pentru ca angajatorii să angajeze persoane cu handicap și să sprijine integrarea acestora pe piața muncii sau să depună eforturi specifice pentru a elimina

barierele din clădirile publice și pentru a facilita participarea persoanelor cu handicap la educație și incluziunea lor în societate.

Începând cu 1 martie 2022, mai multe state membre (de exemplu, Austria, Croația, Italia, Portugalia, Slovacia și Spania) au finalizat sau au inițiat reforme și/sau investiții importante care promovează incluziunea grupurilor defavorizate, cum ar fi persoanele cu handicap, persoanele care provin dintr-un context de migrație sau de origine etnică minoritară. Aceste măsuri vizează uneori în mod explicit populația romă. În plus, unele state membre și-au asumat reforme și investiții pentru a îmbunătăți și/sau a digitaliza sistemul de primire a migranților și a refugiaților. În caseta de mai jos sunt prezentate exemple de măsuri de sprijinire a incluziunii grupurilor defavorizate cu jaloane și ținte atinse.

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte îndeplinite, cu accent pe grupurile defavorizate

Reforme:

- **Slovacia** a introdus un nou regim de vize, accelerat, care vizează resortisanții cu înaltă calificare din țările terțe aflați în căutarea unui loc de muncă, permițându-le să înceapă imediat să lucreze pe baza unei vize naționale.
- **Grecia** a introdus o lege pentru a permite tranziția către îngrijirea persoanelor cu handicap în cadrul comunității și a lansat prima etapă a unei faze-pilot pentru un sistem de asistență personală.
- **Croația** a pus în aplicare formarea a 256 de profesioniști din domeniul mentoratului social, prin intermediul a 15 module în 9 orașe: Varaždin, Karlovac, Zagreb, Slavonski Brod, Split, Osijek, Zadar, Rijeka și Pula. Scopul formării a fost de a consolida competențele profesioniștilor din sistemul de protecție socială pentru a sprijini punerea în aplicare a unui serviciu de mentorat social cât mai bine posibil atunci când lucrează cu persoane aflate într-o poziție marginalizată în societate sau aflate în situație de risc.
- **Italia** a sprijinit proiecte menite să sporească autonomia persoanelor cu handicap. Proiectele constau în renovarea spațiilor de locuit și furnizarea de dispozitive de informare și comunicare persoanelor cu handicap, însoțite de formare privind competențele digitale. La sfârșitul anului 2022, peste 500 de proiecte fuseseră deja puse la dispoziția persoanelor cu handicap de către districtele sociale responsabile. Obiectivul general este de a ajunge la cel puțin 5 000 de persoane cu handicap până la sfârșitul lunii martie 2026 în întreaga țară.

Proiect inaugurat la Casa Vitinia, Roma, la sfârșitul anului 2022, constând în punerea la dispoziție a unei locuințe renovate și a unor oportunități de formare legate de competențele digitale pentru 12 persoane cu handicap

Drepturi de autor: Guvernul italian

Investiție:

- **Letonia** a oferit acces la conținutul educațional și a permis grupurilor vulnerabile din punct de vedere social să participe la învățarea la distanță. În 2021 a fost aprobat un cadru pentru organizarea și punerea în aplicare a învățării la distanță în instituțiile de învățământ. Investiția în planul de redresare și reziliență constă în achiziționarea de echipamente aferente tehnologiei informației și comunicațiilor pentru instituțiile de învățământ general, cu sprijin specific pentru elevii din grupuri vulnerabile din punct de vedere social, profesori și crearea unei „biblioteci informatice” în instituțiile de învățământ.

3.8. Contribuții la proiectele transfrontaliere și multinaționale

MRR sprijină participarea statelor membre la proiectele transfrontaliere, planificarea reformelor și a investițiilor având loc în același timp în mod coordonat. Deși fiecare plan de redresare și reziliență reflectă situația specifică a fiecărui stat membru, unele provocări comune necesită reforme și investiții coordonate. Colaborarea între mai multe țări poate permite sprijinirea proiectelor mari pe care un singur stat membru nu le-ar putea dezvolta pe cont propriu și poate permite punerea în comun a resurselor, sporind astfel impactul și realizând economii de scară și sinergii.

În cursul elaborării planurilor, Comisia a încurajat statele membre să participe la proiecte-cheie multinaționale, ceea ce ar îmbunătăți coordonarea pentru investițiile critice în sectoare strategice și ar oferi beneficii concrete pieței unice. Importanța proiectelor multinaționale a fost consolidată și mai mult în modificarea Regulamentului privind MRR, care impune, prin intermediul unui criteriu de evaluare suplimentar, să se pună un accent puternic pe toate măsurile introduse în capitolul privind REPowerEU pentru a contribui la proiecte transfrontaliere sau multinaționale.

Tranziția verde

Peste jumătate dintre planurile de redresare și reziliență includ măsuri care contribuie la proiecte multinaționale sau la inițiative transfrontaliere legate de măsuri din cadrul pilonului privind tranziția verde (a se vedea tabelul 8 de mai jos): În total, peste 38 de măsuri sunt relevante pentru proiectele verzi multinaționale sau transfrontaliere.

- **Proiectele multinaționale** cu cea mai mare absorbție în planurile de redresare și reziliență sunt măsurile privind proiectele importante de interes european comun (PIIEC) privind hidrogenul (incluse în nouă măsuri ale unui număr de șase state membre). Proiectele multinaționale legate de tranziția verde includ, de asemenea, două interconexiuni electrice (0,3 miliarde EUR) și interconexiunea feroviară dintre Verona și Brenner (0,9 miliarde EUR).
- **Mai multe proiecte transfrontaliere vor promova interoperabilitatea căilor ferate la nivelul UE, cu o dimensiune transfrontalieră semnificativă.** Unele dintre aceste proiecte se referă la implementarea Sistemului european de management al traficului feroviar (ERTMS) (cinci planuri de redresare și reziliență, opt proiecte, 3,4 miliarde EUR). ERTMS se referă la interoperabilitatea, digitalizarea și siguranța serviciilor feroviare și este esențial pentru transferul traficului de la transportul rutier la cel feroviar pentru transportul feroviar de marfă pe rute transfrontaliere. Nevoile de investiții în ceea ce privește semnalizarea feroviară la nivelul UE sunt semnificative, având în vedere că doar 11 % dintre coridoarele rețelei transeuropene de transport (TEN-T) sunt echipate în mod corespunzător. În plus, Mecanismul de redresare și reziliență va finanța implementarea coridoarelor feroviare TEN-T [de exemplu, RailBaltica, coridorul mediteranean (Spania-Franța), coridorul Scandinavia-Marea Mediterană (tronsonul din Italia), coridorul Marea Nordului-Marea Mediterană (Belgia-Luxemburg)] cu o sumă care depășește 24,9 miliarde EUR (reprezentând 17 măsuri și peste 40 de jaloane și ținte în 11 planuri de redresare și reziliență).

De la ultimul raport anual al MRR din martie 2022, cinci jaloane și ținte legate de proiecte transfrontaliere și/sau multinaționale verzi, dintr-un total de 10, au fost atinse în mod satisfăcător. În plus, ca urmare a revizuirii planurilor de redresare și reziliență, o măsură privind coridoarele TEN-T plan național de redresare și reziliență a fost eliminată în temeiul articolului 18 din Regulamentul privind MRR, în timp ce o altă măsură privind interconectarea feroviară a fost adăugată în temeiul articolului 21. În plus, Comisia a aprobat capitole privind REPowerEU care cuprind măsuri cu caracter transfrontalier din următoarele state membre: Estonia, Franța, Slovacia și Malta (pentru informații suplimentare, a se vedea secțiunea 4.2: REPowerEU).

Tabelul 8: Proiecte multinaționale legate de măsurile din cadrul pilonului privind tranziția

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Total
PIIEC hidrogen	•				•				•	•		•								•						•		7
Linie de interconexiune electrică		•											•															2
Linie de interconexiune feroviară						•						•																2
ERTMS		•							•			•							•				•					5
Coridoarele TEN-T	•	•						•	•		•	•					•		•	•		•	•				11	

Sursa: Planurile de redresare și reziliență ale tuturor celor 27 de state membre

Tranziția digitală

Majoritatea planurilor de redresare și reziliență includ și măsuri care contribuie la proiecte multinaționale sau la inițiative transfrontaliere legate de tranziția digitală, 21 din cele 27 de planuri incluzând astfel de proiecte. În total, peste 50 de (sub)măsuri contribuie la proiecte multinaționale sau transfrontaliere.

Planurile de redresare și reziliență vor contribui, prin intermediul proiectelor digitale multinaționale, la prioritățile UE. 12 planuri de redresare și reziliență includ contribuții la proiectul multinațional privind microelectronica, vizând consolidarea competitivității UE în domeniul tehnologiilor semiconductorilor. Opt state membre includ în planurile lor de redresare și reziliență sprijin pentru Rețeaua de centre europene de inovare digitală, ceea ce va contribui la promovarea digitalizării în cadrul IMM-urilor. Mai multe planuri de redresare și reziliență includ, de asemenea, sprijin pentru proiecte multinaționale care sprijină dezvoltarea și implementarea coridoarelor 5G transfrontaliere, a infrastructurii și a serviciilor de cloud, a capacităților în domeniul microelectronicii, al infrastructurii de comunicații cuantice și al calculului de înaltă performanță, printre altele. Tabelul 9 sintetizează adoptarea proiectelor multinaționale digitale în cele 27 de planuri de redresare și reziliență adoptate.

De la începutul MRR, 13 jaloane și ținte legate de proiectele digitale transfrontaliere și/sau multinaționale au fost atinse în mod satisfăcător. (În plus, ca urmare a revizuirii planurilor de redresare și reziliență, anumite măsuri au fost eliminate, fie pe baza articolului 18, fie pe baza articolului 21 din Regulamentul privind MRR).

Tabelul 9. Proiecte digitale multinaționale

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Total
Industria microelectronică	•		•		•				•	•		•		•						•			•	•	•	•		12
Centre europene de inovare digitală			•				•		•		•	•		•							•				•			8
Coridoare 5G			•					•	•			•		•	•											•		7
Cloud computing					•				•	•		•		•							•			•				7
Infrastructuri de comunicații cuantice în zona euro			•					•								•								•				4
Calcul de înaltă performanță în zona euro								•				•													•			3
Administrații publice conectate								•			•											•						3
Inițiativa „Genome of Europe”									•					•	•													3
Cabluri submarine								•					•															2
Tehnologia blockchain (EBSI)			•																					•				2
Centre de operațiuni de securitate								•				•																2
Altele			•			•		•	•			•		•									•		•	•		9

Sursa: Planurile de redresare și reziliență ale tuturor celor 27 de state membre

Exemple de măsuri relevante cu jaloane și ținte atinse în cadrul proiectelor transfrontaliere și multinaționale

Reforme:

- **Cehia** a lansat centrul Observatorului mass-mediei digitale din Europa Centrală. Observatorul face parte din Observatorul european al mass-mediei digitale și contribuie la combaterea dezinformării online la nivel național, transnațional și european.
- **Franța** a publicat strategii naționale menite să sporească investițiile în tehnologiile digitale esențiale, inclusiv tehnologiile cuantice, securitatea cibernetică, tehnologia 5G și viitoarele soluții de telecomunicații și cloud, care includ contribuții la proiecte importante de interes european comun (PIIEC), care vizează consolidarea capacităților europene în domeniul tehnologiilor avansate importante.
- **Italia** a adoptat un act juridic național de alocare a finanțării necesare pentru a oferi

sprijin participanților la PIIEC, specificând procedurile și termenele de depunere a proiectelor și cerințele de acces ale potențialilor beneficiari.

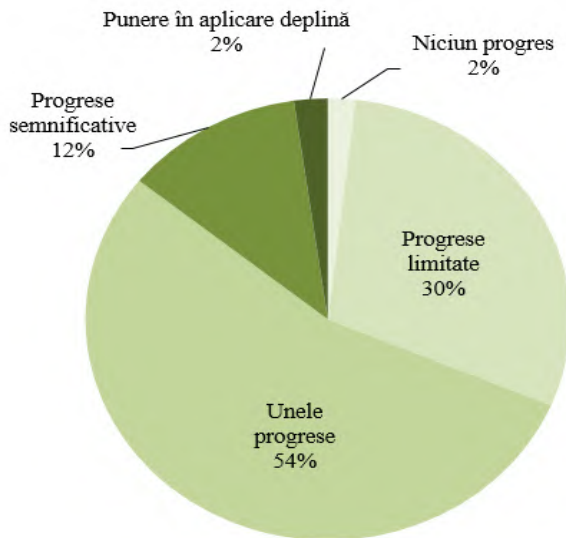
Investiții

- **Austria** a selectat proiecte pentru a sprijini dezvoltarea de tehnologii inovatoare în domeniul microelectronicii și al conectivității, contribuind la PIIEC privind microelectronica și tehnologiile comunicațiilor.
- **Portugalia** a selectat consorții de centre de inovare digitală drept incubatoare/acceleratoare pentru a promova ecosistemul antreprenorial privind tranziția digitală. Centrele vor face parte din rețeaua de centre europene de inovare digitală.

3.9. Contribuția la punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări

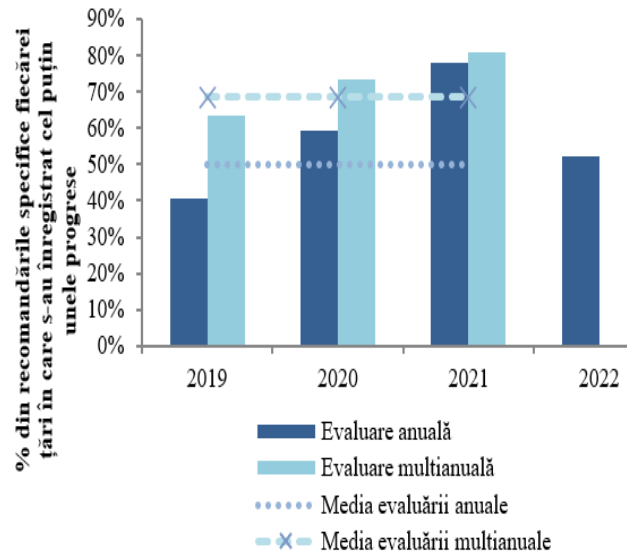
S-au înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări, înregistrându-se cel puțin unele progrese în ceea ce privește 68 % din recomandările specifice fiecărei țări din perioada 2019-2020 (figura 30). Evaluarea recomandărilor specifice fiecărei țări, publicată în cadrul pachetului de primăvară al semestrului european 2023, demonstrează o creștere constantă a punerii în aplicare atât a recomandărilor specifice fiecărei țări din 2019 de natură structurală, cât și a recomandărilor specifice fiecărei țări din 2020 orientate mai mult spre criză. Acest lucru este o dovadă clară a stimulentei oferite de MRR începând din 2021, ale căror abordare bazată pe performanță și accent pus pe reforme se preconizează că vor continua să consolideze punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări în anii următori. Începând din 2019, statele membre au înregistrat cele mai mari progrese în domeniul accesului la finanțare și la servicii financiare, urmat de domeniile: funcționarea pieței forței de muncă, combaterea spălării banilor și mediul de afaceri. În același timp, progresele au fost mai puțin vizibile în domeniul pieței unice, al concurenței și al ajutoarelor de stat, al locuințelor, al îngrijirii pe termen lung și al sistemelor de pensii.

Figura 30: Nivelul actual de punere în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări din perioada 2019-2020

Sursa: Semestrul european 2023 – Pachetul de primăvară

Figura 31: Punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări din perioada 2019-2022: evaluarea anuală din fiecare an consecutiv în raport cu nivelul de punere în aplicare până în prezent

Sursa: Semestrul european 2023 – Pachetul de primăvară

Progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor adoptate în 2022 au fost, de asemenea, substanțiale, înregistrându-se cel puțin unele progrese în aproape 52 % din recomandările adresate statelor membre în iulie 2022 (figura 31). În general, s-au înregistrat cele mai multe progrese în ceea ce privește cadrul bugetar și guvernarea fiscală, urmate de transporturi, mediul de afaceri și eficiența energetică. În schimb, s-au înregistrat mai puține progrese în ceea ce privește abordarea recomandărilor privind politica fiscală.

4. REPowerEU

De la instituirea Regulamentului privind MRR, în februarie 2021, evenimente geopolitice fără precedent au perturbat economiile și piețele energiei europene și mondiale. Statele membre s-au confruntat cu o serie de noi provocări legate de prețurile ridicate la energie, de suprasolicitarea capacității administrative, de perturbarea lanțurilor de aprovizionare sau de consecințele socioeconomice ale agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei. Ca răspuns la aceste evenimente recente, Comisia a instituit planul REPowerEU, cu obiectivul de a face UE independentă de combustibilii fosili din Rusia înainte de 2030. REPowerEU se axează pe diversificarea importurilor de gaze și efectuează ajustările aferente ale infrastructurii energetice, accelerând totodată pătrunderea energiei electrice din surse regenerabile și permițând economii de energie în întreaga economie.

Planul REPowerEU, propus în mai 2022 ca răspuns al UE la criza energetică mondială, a recunoscut rolul MRR, împreună cu alte instrumente ale UE, inclusiv fondurile politicii de coeziune⁶³, în obținerea unei energii sigure, accesibile ca preț și verzi. În temeiul REPowerEU, MRR va sprijini statele membre să propună reforme și investiții suplimentare pentru a îndeplini obiectivele REPowerEU, inclusiv eliminarea treptată rapidă a dependenței UE de combustibilii fosili din Rusia, accelerarea tranziției către o energie curată, reducerea consumului de energie, sprijinirea recalificării forței de muncă, combaterea sărăciei energetice și sprijinirea lanțurilor valorice ale materiilor prime și tehnologiilor critice legate de tranziția verde. Aceste măsuri noi sau extinse, care urmează să fie incluse în capitolele dedicate privind REPowerEU, se vor adăuga la agenda verde deja ambițioasă a planurilor de redresare și reziliență existente. Acestea se pot baza pe asistența tehnică oferită de Comisie prin intermediul Instrumentului de sprijin tehnic (IST). 17 state membre au primit sau primesc în prezent sprijin relevant pentru REPowerEU⁶⁴. Unele dintre aceste măsuri vor avea, de asemenea, o dimensiune digitală (cum ar fi digitalizarea energiei).

Astfel cum s-a discutat în secțiunea 2.3, **Comisia a primit 25 de planuri de redresare și reziliență modificate și 20 de capitole privind REPowerEU.** Următoarea secțiune discută mai în detaliu conținutul capitolelor privind REPowerEU care au fost adoptate de Consiliul UE la momentul elaborării prezentului raport.

4.1. Măsuri incluse în capitolele privind REPowerEU

Capitolele privind REPowerEU adoptate abordează în mod direct obiectivele Regulamentului modificat privind MRR. Capitolele adoptate includ măsuri care abordează în mod direct obiectivele Regulamentului privind industria care contribuie la obiectivul zero emisii nete și ale Actului european privind materiile prime critice din cadrul Planului

⁶³ Programele politicii de coeziune contribuie la sprijinirea tranziției către un sistem energetic mai sigur și mai durabil. În plus, inițiativa SAFE (Sprijinirea energiei la prețuri abordabile) permite statelor membre să utilizeze fondurile de coeziune necheltuite pentru perioada 2014-2020 pentru a sprijini gospodăriile și IMM-urile care se confruntă cu costuri mai mari ale energiei.

⁶⁴ https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/green-transition/supporting-repowerEU-affordable-secure-and-sustainable-energy-europe_en.

industrial verde. Printre acestea se numără măsuri de îmbunătățire a proceselor de autorizare pentru energia din surse regenerabile, de îmbunătățire a competențelor verzi ale forței de muncă și de sprijinire a lanțurilor valorice ale materiilor prime critice și ale tehnologiilor legate de tranziția verde. O prezentare generală a capitolelor privind REPowerEU evaluate pozitiv de Comisie și aprobate de Consiliu este prezentată în tabelul 10.

Tabelul 10: Prezentare generală a conținutului capitolelor privind REPowerEU adoptate

	Numărul de investiții și reforme noi și extinse	Contribuția din punct de vedere climatic	Costul total estimat (în milioane EUR)	Obiectivele REPowerEU îndeplinite de capitolul statelor membre
Estonia	2 investiții noi 1 reformă extinsă	100 %	Total: 90 ETS: 83,3 BAR: 6,6	(b) Accelerarea implementării surselor regenerabile de energie („SRE”), a infrastructurii energetice critice, a industriei organizaționale, a adoptării biometanului durabil (e) Accelerarea integrării surselor regenerabile de energie
Franța	3 investiții noi 3 reforme noi 1 investiție extinsă	91,6 %	Total: 2 825 ETS: 2 321 BAR: 504	(b) Stimularea eficienței energetice a clădirilor Accelerarea implementării surselor regenerabile de energie și decarbonizarea industriei (d) Stimularea reducerii cererii de energie (e) Accelerarea integrării surselor regenerabile de energie, sprijinirea stocării energiei electrice, sprijinirea transportului cu emisii zero.
Malta	1 reformă nouă 1 investiție nouă	100 %	Total: 70 ETS: 30 BAR: 40	(b) Accelerarea implementării energiei din surse regenerabile, stimularea eficienței energetice în clădiri (e) Accelerarea integrării energiei din surse regenerabile și sprijinirea transportului cu emisii zero și a infrastructurii sale
Slovacia	6 reforme noi 6 investiții noi 2 investiții extinse	85,26 %	Total: 402,7 ETS: 366,4 BAR: 36,3	(b) Accelerarea implementării energiei din surse regenerabile, stimularea eficienței energetice în clădiri (c) Combaterea sărăciei energetice (e) Accelerarea integrării energiei din surse regenerabile și sprijinirea transportului cu emisii zero și a infrastructurii sale (f) Recalificarea accelerată a forței de muncă către competențe verzi și competențe digitale conexe

Sursa: Comisia Europeană.

Capitolul privind REPowerEU: Estonia

Capitolul privind REPowerEU al Estoniei constă într-o reformă extinsă și două investiții noi în domeniul surselor regenerabile de energie și al producției, precum și al utilizării biometanului durabil, care se ridică la un cost estimat de 90 de milioane EUR. Atât investițiile, cât și reforma au o dimensiune transfrontalieră, iar 100 % din costurile estimate sunt marcate pentru climă. Următoarea listă rezumă reforma și investițiile din cadrul capitolului:

- **Reforma privind implementarea surselor regenerabile de energie.** Complementând o reformă existentă în planul de redresare și reziliență al Estoniei, această măsură contribuie la intensificarea implementării proiectelor eoliene prin reducerea obstacolelor legislative pentru dezvoltatorii de energie eoliană. În plus, reforma consolidează capacitatea autorităților locale în ceea ce privește procedurile administrative necesare pentru dezvoltarea energiei eoliene.

- **Investiție pentru creșterea accesului producției de energie din surse regenerabile la rețeaua de distribuție a energiei electrice.** Această investiție va îmbunătăți capacitatea rețelelor de distribuție cu încă 160 MW și, prin urmare, va permite accesul suplimentar al producătorilor de energie din surse regenerabile la rețea.
- **Investiții în creșterea producției și a adoptării biogazului durabil și a biometanului durabil.** Scopul acestei măsuri este de a stimula utilizarea biogazului durabil și a biometanului durabil în conformitate cu Directiva privind energia din surse regenerabile („RED II”)⁶⁵ și de a accelera integrarea surselor regenerabile de energie. Investiția constă în subinvestiții în crearea condițiilor de reglementare, organizaționale și financiare necesare pentru a spori utilizarea biogazului durabil și a biometanului durabil și în o a doua subinvestiție în construirea de instalații de producție.

Capitolul privind REPowerEU: Franța

Capitolul privind REPowerEU al Franței constă în trei reforme noi, trei investiții noi și o investiție extinsă, care se ridică la un cost estimat de 2,82 miliarde EUR. 91,2 % din costurile estimate ale capitolului sunt alocate investițiilor transfrontaliere, iar 91,6 % din costurile estimate sunt marcate pentru climă. Următoarea listă rezumă reformele și investițiile din cadrul capitolului:

- **Ca parte a capitolului francez privind REPowerEU,** va fi pusă în aplicare o reformă în ceea ce privește accelerarea producției de energie din surse regenerabile, pentru a simplifica procedurile de autorizare și a accelera planificarea proiectelor privind energia din surse regenerabile. Acest lucru se realizează prin eliminarea blocajelor care împiedică în prezent implementarea energiei din surse regenerabile.
- **Reforma privind „sobrietatea energetică”:** care vizează reducerea cu 10 % a consumului de energie în toate sectoarele până în anul 2024, comparativ cu perioada de iarnă 2018-2019. Reforma constă în propuneri de acțiuni de promovare a reducerii consumului de energie în mai multe sectoare, inclusiv în sectorul locuințelor, al transporturilor și al industriei.
- **Reforma privind înființarea Secretariatului General pentru Planificare Ecologică:** Obiectivul principal al Secretariatului General va fi facilitarea coordonării strategiilor naționale referitoare la tranziția ecologică. Acest lucru va implica mobilizarea diferitelor ministere și părți interesate, precum și evaluarea eficacității acțiunilor puse în aplicare în aceste domenii.
- **Investiție în decarbonizarea industriei.** Măsura urmărește să sprijine investițiile în decarbonizarea căldurii industriale, în eficiența energetică și în transformarea proceselor în industrie, pentru a reduce consumul de energie fosilă și, prin urmare, pentru a atenua emisiile de gaze cu efect de seră.
- **Investiție în producția și utilizarea hidrogenului din surse regenerabile și fără combustibili fosili** prin finanțarea a patru proiecte PIIEC privind hidrogenul.

⁶⁵ Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Obiectivul acestei măsuri este de a consolida sectorul industrial prin luarea în considerare a aspectelor ecologice, tehnologice și economice, reducând în același timp la minimum emisiile și îmbunătățind capacitățile de stocare a energiei pentru industrii.

- **Investiție în renovarea energetică a clădirilor publice și o măsură extinsă privind renovarea energetică a locuințelor private.** Obiectivul principal este de a oferi asistență financiară pentru renovările energetice ale clădirilor publice și private, având ca rezultat o reducere a consumului de energie în sectorul clădirilor pe termen scurt, precum și o scădere a dependenței de combustibilii fosili.

Capitolul privind REPowerEU: Malta

Capitolul privind REPowerEU al Maltei constă într-o reformă și o investiție care se ridică la un cost estimat de 70 de milioane EUR. 100 % din costurile estimate ale capitolului sunt alocate investițiilor transfrontaliere, iar 100 % din costurile estimate sunt marcate pentru climă.

- **Reforma sistemelor de autorizare existente.** Scopul acesteia este de a accelera procedurile de acordare a autorizațiilor pentru proiectele privind energia din surse regenerabile și de a introduce obligația de a instala panouri solare pe acoperișuri pe clădirile noi. Noua reformă completează prima și a doua componentă din planul de redresare și reziliență al Maltei, care se axează pe îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor și a transporturilor și, parțial, pe creșterea producției de energie din surse regenerabile.
- **Investiții în rețeaua de energie electrică.** Obiectivul principal este consolidarea și extinderea rețelei de distribuție a energiei electrice prin investiții în rețea, în serviciile de distribuție și în acumulatori.

Capitolul privind REPowerEU: Slovacia

Capitolul privind REPowerEU al Slovaciei constă în șase reforme noi, șase investiții noi și două investiții extinse, ridicându-se la un cost estimat de 402,7 milioane EUR. 91,2 % din costurile estimate ale capitolului sunt alocate investițiilor transfrontaliere, iar 64,1 % din costurile estimate sunt marcate pentru climă. Următoarea listă rezumă reformele și investițiile din cadrul celor patru domenii tematice ale capitolului, care sunt însoțite de o investiție care oferă o comunicare și o coordonare specifice pentru punerea în aplicare:

- **Surse regenerabile de energie, rețele și procese de autorizare:** Submăsurile din acest domeniu se axează pe optimizarea procedurilor de eliberare a autorizațiilor de mediu, pe îmbunătățirea utilizării energiei geotermale și pe sprijinirea implementării pompelor de căldură. În plus, sunt sprijinite evaluarea traiectoriilor pentru utilizarea durabilă și aprovizionarea cu biomasă, precum și dezvoltarea și promovarea producției de biometan. Vor fi stabilite zone pretabile dezvoltării proiectelor de producere a energiei eoliene, împreună cu un plan de acțiune pentru strategia națională privind hidrogenul și cu măsuri de promovare a integrării surselor regenerabile de energie în rețeaua de energie electrică. Investițiile sunt direcționate către modernizarea și

digitalizarea sistemelor de distribuție a energiei electrice, inclusiv către instalarea unui centru de date privind energia.

- **Eficiența energetică a clădirilor:** Aceasta include crearea unei platforme unice de date digitale pentru colectarea de informații privind performanța energetică a tuturor clădirilor publice și private și o reformă menită să îmbunătățească gestionarea clădirilor administrației de stat din punctul de vedere al energiei. Investițiile vor duce la economii de energie ale clădirilor publice și ale gospodăriilor expuse riscului de sărăcie energetică și vor include acordarea de asistență grupurilor vulnerabile pentru definirea setului adecvat de măsuri și prelucrarea unei cereri de grant.
- **Transportul durabil:** Acest domeniu extinde măsurile existente din planul de redresare și reziliență al Slovaciei pentru a dezvolta în continuare infrastructura de transport cu emisii zero și pentru a promova un transport de călători ecologic.
- **Competențe verzi:** Reforma și investițiile subiacente sprijină dezvoltarea unei programe de învățământ actualizate pentru școlile din cadrul învățământului profesional și a unui nou program de formare pentru personalul didactic. Măsurile sprijină în continuare un program acreditat de educație pentru educația adulților, cu accent pe competențele ecologice și pe furnizarea de echipamente fizice și tehnice.

4.2. Finanțarea REPowerEU

În timp ce planurile inițiale de redresare și reziliență au fost finanțate exclusiv din împrumuturi în cadrul NGEU, capitolele privind REPowerEU pot fi finanțate dintr-o varietate de surse. Odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2021/241 modificat privind MRR, orice plan de redresare și reziliență modificat cu un capitol privind REPowerEU poate solicita sprijin financiar suplimentar sub formă de resurse din schema de comercializare a certificatelor de emisii („ETS”), transferuri din rezerva de ajustare la Brexit („BAR”) și din fonduri structurale și/sau împrumuturi. În plus, în urma recalculării alocărilor statelor membre în temeiul articolului 18, unele state membre au înregistrat o creștere a sprijinului financiar nerambursabil, iar acestea pot contribui, de asemenea, la finanțarea capitolelor lor privind REPowerEU. Sprijinul financiar suplimentar acordat pentru capitolul privind REPowerEU va fi plătit împreună cu restul contribuției financiare acordate prin MRR și, după caz, cu sprijinul acordat sub formă de împrumut, în conformitate cu un calendar comun de plată a tranșelor.

În ansamblu, capitolele privind REPowerEU vor fi finanțate cu 20 de miliarde EUR din licitarea certificatelor ETS și cu 2,1 miliarde EUR din transferuri din BAR. În plus, astfel cum se menționează în secțiunea 2.3, sprijinul nerambursabil suplimentar din MRR în temeiul articolului 18 din Regulamentul privind MRR și împrumuturile suplimentare din MRR în temeiul articolului 14 pot, de asemenea, să finanțeze măsuri din capitolele privind REPowerEU.

Veniturile obținute din licitarea certificatelor ETS

În conformitate cu articolul 21a din Regulamentul modificat privind MRR, 20 de miliarde EUR sunt puse la dispoziție sub formă de sprijin financiar nerambursabil suplimentar în cadrul MRR. Aceste venituri alocate extern contribuie la creșterea rezilienței sistemului energetic al Uniunii prin reducerea dependenței de combustibili fosili și prin contribuția la diversificarea aprovizionării cu energie la nivelul Uniunii. Acestea pot fi utilizate exclusiv pentru a finanța măsurile incluse în capitolele privind REPowerEU și cu excepția clară a reformelor și a investițiilor care vizează îmbunătățirea infrastructurii și a instalațiilor energetice pentru a răspunde nevoilor imediate în materie de securitate a aprovizionării cu gaze și petrol.

Suma suplimentară de 20 de miliarde EUR va fi mobilizată prin licitarea certificatelor în cadrul schemei de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), în conformitate cu următoarea distribuție:

- 60 % (și anume 12 miliarde EUR) vor proveni din licitarea certificatelor în cadrul Fondului pentru inovare; și
- 40 % (și anume 8 miliarde EUR) vor proveni din vânzarea concentrată la începutul perioadei a certificatelor ETS ale statelor membre.

Licitarea certificatelor ETS a început luni, 3 iulie 2023. Până la 1 septembrie 2023, au fost mobilizate 931 de milioane EUR, prin scoaterea la licitație a 5,88 milioane de certificate din Fondul pentru inovare și a 4,98 certificate din certificatele ETS ale statelor membre. Succesul repetat al acestor emisiuni arată că piețele financiare sprijină obiectivele REPowerEU și sunt dispuse să investească în proiecte REPowerEU. Ritmul și veniturile obținute în urma licitării certificatelor sunt în grafic și vor permite o punere în aplicare și o finanțare fără probleme a capitolelor privind REPowerEU.

Sprijinul financiar nerambursabil suplimentar este distribuit între statele membre pe baza unei chei de alocare actualizate (tabelul 11). Cheia ține seama de dependența statelor membre de combustibili fosili și de creșterea prețurilor bunurilor de investiții. Acest lucru permite o mai bună imagine a consecințelor agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei și, prin urmare, permite alocarea mai multor fonduri statelor membre cele mai afectate.

Tabelul 11: Sprijin nerambursabil suplimentar disponibil pentru fiecare stat membru

	Cuquantumul sprijinului nerambursabil net disponibil final (în EUR, în prețuri curente)
Belgia	281 716 188
Bulgaria	479 327 545
Cehia	680 543 170
Danemarca	130 714 933
Germania	2 086 423 922
Estonia	83 297 553
Irlanda	89 428 389
Grecia	768 069 923
Spania	2 582 276 223
Fransa	2 317 477 900
Croația	269 037 883

Italia	2 755 867 236
Cipru	52 408 822
Letonia	123 797 035
Lituania	193 729 642
Luxemburg	29 955 009
Ungaria	700 513 718
Malta	29 955 027
Țările de Jos	454 359 575
Austria	210 304 520
Polonia	2 755 862 361
Portugalia	703 364 724
România	1 397 228 597
Slovenia	116 734 327
Slovacia	366 409 448
Finlanda	112 766 671
Suedia	198 429 659
UE27	19 970 000 000

Sursa: Comisia Europeană

Resurse transferate din fondurile politicii de coeziune și din rezerva de ajustare la Brexit („BAR”)

Ca parte a posibilităților existente în temeiul Regulamentului privind MRR și al Regulamentului privind dispozițiile comune, statele membre pot transfera către MRR până la 5 % din alocarea lor inițială în cadrul fondurilor politicii de coeziune. Până la 1 septembrie, Comisia nu a primit nicio astfel de cerere de transfer. În plus, în temeiul Regulamentului privind REPowerEU, statele membre pot utiliza până la 7,5 % din alocarea lor națională inițială în cadrul Fondului european de dezvoltare regională, al Fondului social european Plus și al Fondului de coeziune pentru a sprijini obiectivele REPowerEU, în conformitate cu normele specifice fondurilor.

Pe lângă această posibilitate, statele membre pot transfera în mod voluntar, integral sau parțial, alocarea lor provizorie în temeiul rezervei de ajustare la Brexit către MRR pentru a finanța investițiile și reformele incluse în capitolul privind REPowerEU. Până la 1 martie 2023, toate statele membre au notificat Comisiei intenția lor de a transfera fonduri din BAR către MRR. Aceste fonduri sunt transferate către MRR și angajate după adoptarea deciziei de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a planului de redresare și reziliență revizuit cu un capitol privind REPowerEU. Tabelul 12 prezintă sumele totale transferate din BAR către MRR pentru fiecare stat membru.

Tabelul 12: Transferul alocării în cadrul rezervei de ajustare la Brexit

	Suma totală transferată (în EUR, prețuri curente)
Belgia	228 850 088
Bulgaria	6 000 000
Cehia	54 918 029
Danemarca	66 026 588
Germania	219 739 187
Estonia	6 615 616
Irlanda	150 000 000
Grecia	25 600 000
Spania	58 000 000
Franța	504 000 000
Croația	7 190 532
Italia	0
Cipru	52 056 350
Letonia	10 946 343
Lituania	4 700 000
Luxemburg	128 475 124
Ungaria	0
Malta	40 000 000
Țările de Jos	280 000 000
Austria	0
Polonia	0
Portugalia	81 358 359
România	43 162 623
Slovenia	5 257 380
Slovacia	36 307 747
Finlanda	14 242 037
Suedia	66 000 000
UE27	2 089 446 003

Sursa: Comisia Europeană

5. Concluzie

MRR a fost instituit în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19, dar a evoluat într-un context geopolitic în schimbare care a afectat societatea și economia Uniunii. Instabilitatea la nivel mondial, perturbările lanțurilor de aprovizionare, criza energetică și inflația exercită presiuni asupra autorităților naționale, îngreunând și mai mult implementarea planurilor de redresare și reziliență în cadrul unui calendar cu restricții. Totodată, acești factori fac ca implementarea cu succes și în timp util a planurilor să fie și mai importantă pe durata de viață limitată a mecanismului.

Revizuirea planurilor și adăugarea capitolelor privind REPowerEU reprezintă o ocazie de a lua în considerare experiența dobândită în primii ani de implementare a MRR și de a accelera implementarea acestuia. Planul REPowerEU lansat în mai 2022 a recunoscut că MRR poate juca un rol important în realizarea unei energii sigure, la prețuri accesibile și curate. Oferind finanțare suplimentară din partea UE și permițând revizuirea planurilor de redresare și reziliență și includerea capitolelor privind REPowerEU, MRR ajută statele membre să realizeze reformele și investițiile esențiale necesare pentru a-și consolida rapid reziliența energetică. În același timp, acest lucru reprezintă o oportunitate pentru statele membre de a elimina blocajele și obstacolele din calea implementării.

La doi ani și jumătate de la instituirea MRR, statele membre continuă să își îndeplinească angajamentele în materie de reformă și de investiții pe măsură ce avansează implementarea MRR. Comisia încurajează statele membre să continue implementarea rapidă a planurilor lor de redresare și reziliență și transmiterea cererilor de plată.

Pe măsură ce mecanismul intră în a doua jumătate a duratei sale de viață, în colaborare cu statele membre și cu toți partenerii-cheie, Comisia își va menține atenția pe implementarea planurilor de redresare și reziliență. Comisia va încuraja și va ajuta statele membre să depună toate eforturile pentru a utiliza pe deplin oportunitățile oferite de MRR pentru a realiza rapid investițiile și reformele care abordează principalele provocări ale epocii noastre pentru a spori reziliența Uniunii Europene și a asigura o redresare adaptată exigențelor viitorului după pandemia de COVID-19.